

Kasr-ı Arifan

ISSN 1307-7902

9 771307 790000

Kasr-ı Hinduvân'dan Kasr-ı Ârifân'a...

**“Makbul haccin bir tek karşılığı vardır,
o da cennettir.” (Buhari)**

*** Haccin Gerçek Manası “TEVHİD”**

*** Bir Kadın Yanında Mahremi Olmadıkça,
Hacca - Umreye gidemez!..**

*** Yeni Şiileştirme Faaliyetlerine Dikkat!..**

*“Şüphesiz insanlar için kurulan ilk ev, elbette
Mekke'deki o çok mübârek ve âlemler için hidâyet
olan (Kâbe-i Muazzama)dır.” (Âl-i İmran: 96)*

Ahmet Mahmut ÜNLÜ
(Cübbeli Ahmet Hoca)

Editörden

Hac, Dinimizin esaslarından, İslâm'ın beş temel şartından biridir. Allâh-ü Teâlâ zengin ve hacca gitmeye muktedir olan kullarının üzerine, ömründe bir defa hacca farz kılmıştır. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de: "...Yol bakımından ona (gitmeye) gücü yetenlerin o evi haccetmesi, Allah için insanlar üzerinde bir hakkıdır." buyurmaktadır. (Âl-i İmran: 97) Bu âyeti kerime, Müslümanlara haccın farz olduğuna delildir. Kendisine hac farz olan kardeşlerimiz kesinlikle bunu ertelememeli, imkân ve fırsat bulan hemen gitmelidir. Öyle yaşlanmayı, ihtiyarlamayı beklemek diye bir şey yoktur. Ama maalesef bizim milletimizde âdet olmuş, birçoğu gençken değil de yaşlanınca hacca gidiyor. Halbuki hac, mal ile olduğu kadar, aynı zamanda bedenle yapılan bir ibadettir. Tavaf yapacaksın, sa'y edeceksin, Arafat'a çıkacaksın, şeytan taşlayacaksın yani bunların hepsi sıhhat isteyen, beden gücüne dayanan ibadetler. Ancak yaşlanınca gitme imkânı bulanlara ise sözümüz yok, lafımız hacca gitmek için bilinçli olarak yaşlanmayı bekleyenleredir.

Birde halk arasında söylenen bazı sözler var, meselâ: "Hacdan geldikten sonra artık kantar tutamazsın, eline metre alamazsın" filan deniyor. Bunlar aslı, astarı olmayan sözler. Namaz, oruç, zekât nasıl bir ibadetse, hac da böyle bir ibadettir. "Namaz kıalarsan kantar tutamazsın" veya "Oruç tutarsan, eline metre alamazsın" denilmesi ne kadar saçmaysa, hac ibadeti için söylenenler de böyledir.

Hac, günahların affına, cehennemden kurtulmaya vesiledir. Bir hadîsi şerifte Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur: "Her kim gündüzden bir saat Mekke'nin sıcağına sabrederse, cehennem ondan iki yüz senelik mesafe uzaklaşır. Cennette ona iki yüz sene yaklaşır."

Bununla âlâkalı olarak Rûhul Beyan Tefsirinde bir mesele anlatılır, şöyle ki: Bir hamam tandırcısı, bulduğu kemikleri yakmak için tandıra atıyor. Sonra çıkıp işlerini hallediyor ve tekrar geri döndüğünde bakıyor ki kemikler yanmamış. Tekrar o kemikleri ateşe sürüyor, yine yanmıyor. Bunu üç defa tekrar etmesine rağmen kemikler yanmayınca hayret ediyor. "Alev alev yanan fırın bunları niçin yakmadı?" diye düşünürken, kulağına hâtiften ! şöyle bir nidâ geliyor:

"Bu kemikler on defa hacca giden kervandaki bir devinin kemikleridir. Onları nasıl yakarsın?"

Bir hayvan bile hacca adam taşımakla ateşte yanmıyorsa, hac vazifesini eda eden insanı Allâh-ü Teâlâ yakar mı?

Yine bu konuyla âlâkalı şöyle bir olay rivayet edilir: Bir gurup insan Sa'dun Havlânî hazretlerine geldiler ve ona, hayretlerine mücib olan şu olayı anlattılar.

- Filân kabilenin adamları, birini öldürdüler ve onu gece boyunca ateşte yaktilar. Fakat adam ne yandı ne de karardı, bembeyaz olarak kaldı." bunun hikmeti nedir?

Sa'dun Hâvlânî hazretleri:

- İhtimaldir ki bu adam üç defa hac etmiştir, dedi.

- Evet, siz bunu nerden bildiniz?

- Bir defa hac eden farz haccını eda etmiş olur. İkinciye hac eden Rabbi ile ödünleşmiş, O'na karzı hasen ile borçlaşmış olur. Üç defa hac edenin tüyünü ve derisini Allâh-ü Teâlâ ateşe haram kılar.

Hac işte böyle bir ibadet... Rabbim giden tüm kardeşlerimize selâmetle gidip gelmek nasip eylesin. Şimdiden haclarını mebrûr eylesin.

Hacca giden kardeşlerimize tavsiyemiz; oraya giderken yanınızda mutlaka sabır götürün, hem de bol miktarda.. Çünkü sabır orada çok lazım olacak...

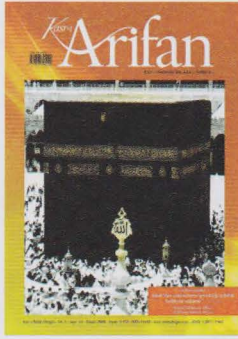
Gelirken de herkes gibi mutlaka hediye getireceksiniz. Başta zezem ve hurma olmak üzere, güzel kokular, takkeler, tesbîh ve seccâdeler... Bunlar tabi ki önemli şeyler; getirin, ama bir müddet sonra eskiyecek, solacak ve bitecek. Onun için mânevî hediyeler de getirin. Medîne'nin uhrevî çarşısından gönüllerinizi hediyelerle doldurun. Hiç solmayan, gönüllere hayât veren rûhânî hediyeler getirin. Hz Ebûbekir (Radiyallahü Anh) ın sıdk ve teslîmiyetini; Hz. Ömer (Radiyallahü Anh) ın adâletini, Hz. Osman (Radiyallahü Anh) ın hayâ ve cömertliğini, Hz. Alî (Radiyallahü Anh) ın heyecan ve cihâdını getirin. Evlerimize ocaklarımıza, bulunduğumuz ortama Saadet Asrı'nın havasını mânevî atmosferini getirin.

Hem de çuval-çuval, bavul-bavul...

M. Özşimşekler

mustafaozsimssekler@arifandergisi.com

Kasım - 2008

Sayı: 14

Yıl: 2

ISSN NO: 1307-7902

İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu

Yazı İşleri Müdürü

Bekir ÇALI

Genel Yayın Yönetmeni
Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

Pazarlama - Dağıtım
Nusret TEZCAN

Grafik Uygulama
Selçuk ESER

Reklam
Hakan SELÇUK

Abone Sorumlusu
Fatih CAN

Yurtiçi Abonelik Bedeli (yıllık)
50.- YTL.

Yurtdışı Abonelik Bedeli (yıllık)
60 Euro / 85 \$

Abonelik için Banka Hesap No

Kuveyt Türk (Bahçelievler Şubesi) 734218-2 No. Hes.

Albaraka Türk (Bağcılar Şubesi) 465001-1 No. Hes.

Türkiye Finans (Bağcılar Şubesi) 532105-1 No. Hes.

Türkiye Finans (Bağcılar Şubesi) 532105-101 (\$) No. Hes.

Iban No: TR08 0020 6000 6000 5321 0501 01

Türkiye Finans (Bağcılar Şubesi) 532105-102 (Euro) No. Hes.

Iban No: TR78 0020 6000 6000 5321 0501 02

Posta Çeki

Posta Çeki 5496163 Bekir ÇALI

Adres

Fevzi Çakmak Mahallesi Dağyolu Caddesi

2/1 Sokak Yılmaz İŞ Merkezi No: 1/5

Bağcılar / İSTANBUL

Telefon: 0212 634 01 71

Faks: 0212 634 01 90

www.arifandergisi.com

bilgi@arifandergisi.com

Yayın Türü

Yerel, Süreli, Aylık

Basım Yeri

MİLSAN

Cemal Ulusoy Cd. No: 38/A

Bahçelievler / İSTANBUL

Tel: 0212 471 71 50

* Dergimizde yayınlanan yazı, reklamların sorumluluğu yazarına ve reklam verenine aittir.

"Şüphesiz insanlar için kurulan ilk ev, elbette Mekke'deki o çok mübarek ve âlemler için hidâyet olan (Kâbe-i Muazzama)dır." (Âl-i İmran: 96)

Ahmet Mahmut ÜNLÜ
(Cübbeli Ahmet Hoca)

04

Hac İslâm'ın Rükunlarından
Birisini ve Mühim bir Kulluk Vazifesidir.
Mehmet TALÛ

08

Cömertlik
Ali Ulvi UZUNLAR

12

HACCIN GERÇEK MANASI
"TEVHİD"
Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

16

Çalışmak İbâdet midir?
Yakup YAZICI

24

Bir Medeniyet Projesi:
HİCAZ DEMİRYOLU
Ahmet BOZDOĞANLI

28

İsa (Aleyhisselâm)ın İnisi
Ahmet Mahmut ÜNLÜ
(Cübbeli Ahmet Hoca)

34

SURİYE GEZİSİ ve İZLENİMLER Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

36

**Bir Peygamber
Hz. Nuh (Aleyhisselâm)
Nurullah SADIK**

42

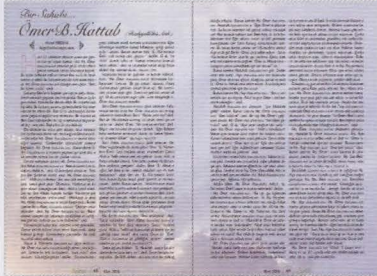
Yeni Şiileştirme Faaliyetlerine Dikkat Ali EREN

44

**Bir Sahabi...
Ömer Bin Hattab (Radiyallâhu Anh)
Ahmet MEDENİ**

48

Erkeği (Aile içi) Şiddete İçen Sebepler Hamdi KALYONCU

50

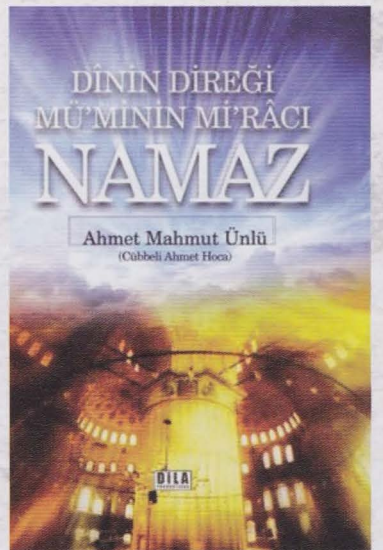
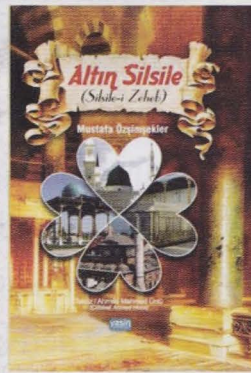
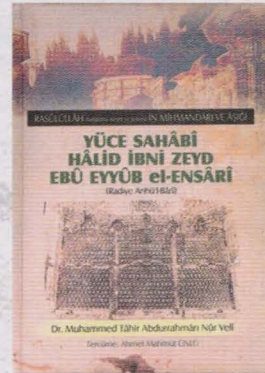
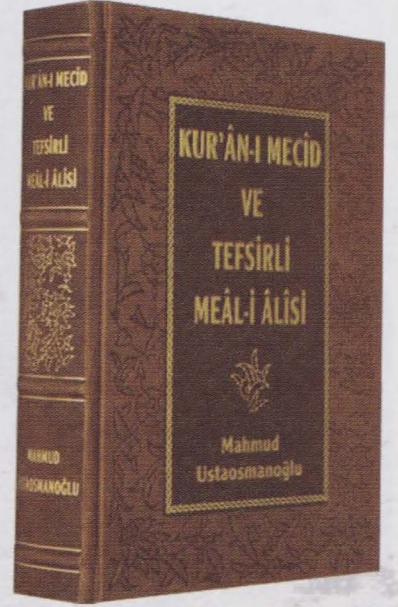
**Çocuğun Mektubu
Şerife TORTOP**

54

KEÇİBOYNUZU (Harnup) Yunus ERSİN

58

Siparişleriniz için
0212 434 1 131
www.arifandergisi.com

“Şüphesiz insanlar için kurulan ilk ev, elbette Mekke’deki o çok mübârek ve âlemler için hidâyet olan (Kâbe-i Muazzama)dır.” (Âli İmran: 96)

Allâh-ü Teâlâ hazretleri Arşın altında Beyt-i Mâmur adında bir ev bina ederek, melekleri onu tavaf etmelerini emretmiştir. Sonra yeryüzünde bulunan melekleri de, gökteki o beytin ölçüsü üzere aynı onun gibi bir beyt bina etmelerini emretmiş, onlar da bu emri yerine getirmişlerdir. Gök ehli Beyt-i Mâmur’u tavaf ettikleri gibi, Mevlâ Teâlâ yer ehline de o beyti tavaf etmelerini emretmiştir.

Ahmet Mahmut ÜNLÜ
bilgi@arifandergisi.com

Beğavî tefsirinde zikredildiğine göre bu âyeti celile Yahudilerin Müslümanlara: “Bizim kiblemiz olan Beyt-i Mukaddes, Kâbe’den daha üstün ve daha eskidir ve bütün peygamberlerin hicret ettiği yerdir.” demeleri üzerine Müslümanların; “Hayır! Kâbe daha üstündür.” dediklerinde nâzil olmuştur.

Nesefî ve Alusî tefsirlerinde zikredildiğine göre, âyeti celilede geçen vâzı’ (insanlar için bir ev ortaya koyan) Allâh-ü Teâlâ’dır. Onun, insanlar için bir beyt vaz’ etmesinin manası, o evi insanlara ibâdethâne yapmasıdır. Sanki burada insanların ilk ibâdetgâhı, Kâbe-i Muazzama’dır buyrulmuştur. Ancak Kâbe-i Muazzama’nın evvel olmasından maksat, bir kavle göre zaman itibarıyla, diğer bir kavle göreyse şeref itibarıyla.

Ebu Zer (Radiyallâhü Anh)’dan rivâyet edilen şu hadîsi şerif zaman cihetinden evvel olduğunu ifade etmektedir: “Ben bir keresinde; ‘Ya Resülellah! İlk konulan mescid hangisidir?’ dedim. Resûlullah (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) ‘Mescid-i Haram’ buyurdu.

Ben; ‘Sonra hangisi?’ dedim. Resûlullah (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem); ‘Sonra Mescid-i Aksâ’ buyurdu. Ben; ‘Bu iki Mescidin kuruluşu arasında ne kadar zaman vardır?’ dedim. Resûlullah (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem); ‘Kırk sene’ buyurdu, sonra şunu söyledi; ‘Sana namaz (vakti) her nerede yetişirse, sen namazı orada kıl, bütün yeryüzü senin için bir mescittir.’ (Buhârî, Enbiya: 10, 40, Müslim, Mesacid: 1, 2, Nesefî, Mesacid: 3)”

Tabi burada şöyle bir soru akla gelebilir; “Mescid-i Haram’ı bina eden İbrahim (Aleyhisselâm), Mescid-i Aksâ’yı bina eden ise Davut (Aleyhisselâm), sonra da oğlu Süleyman (Aleyhisselâm)’dır. O halde Hz. İbrahim (Aleyhisselâm)’ın Mescid-i

Haram'ı bina etmesiyle, Hz. Davut ve Hz. Süleyman (*Aleyhisselâm*)'ın Mescid-i Aksâ'yı bina etmeleri arasında kaç tane kırk sene geçmiştir?" şeklinde ortaya çıkan bu soruya İmam-ı Tahavî:

"Vaz'etmek, bina etmek demek değildir. Hadîsi şerifteki sual, Mescid-i Haram ile Mescid-i Aksâ'nın temellerinin atılmaları arasında geçen zaman hakkında olup, ikisinin yapılmaları arasındaki müddet hakkında değildir.

Dolayısıyla Davut (*Aleyhisselâm*) ve oğlu Süleyman (*Aleyhisselâm*)'dan evvel geçen bazı peygamberler, Mescid-i Aksâ'nın temelini atmış, sonra Davut ve Süleyman (*Aleyhisselâm*) Mescid-i Aksâ'yı bina etmiş olabilirler." şeklinde tevil ederek cevap vermiştir.

Ruhu'l-Beyan tefsirinde zikredildiğine göre; ulema "Beytullah'ı ilk bina edenin kim olduğu" hakkında ihtilaf etmişlerdir.

Tarih ve siyer kitaplarında beyan olunduğuna göre Beytullah'ı ilk olarak Âdem (*Aleyhisselâm*) bina etmiş ve Hindistan'dan Mekke'ye yaya gelmek suretiyle kırk defa haccettiği İbni Abbas (*Radiyallahü Anhüma*) tarafından rivâyet edilmiştir.

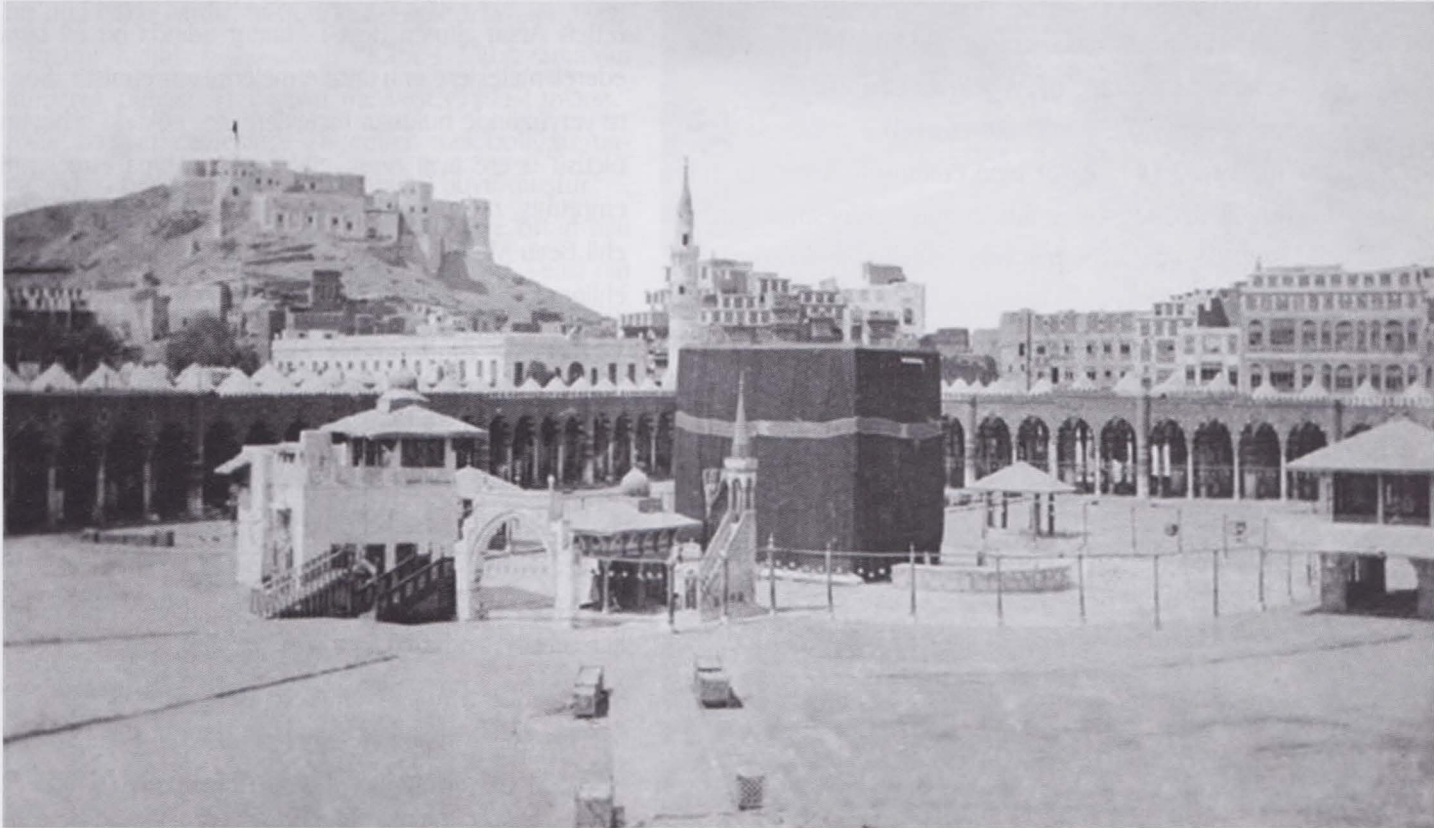
Beyhekî, Ata'nın şöyle buyurduğunu rivâyet etmiştir.

Âdem (*Aleyhisselâm*) Cennetten Hindistan'a Serendip adalarına indirildiğinde; "Ya Rabbi! Cennette iken meleklerin sesini duyduğum gibi şimdi niye duyamı-

yorum?" dedi. Mevlâ da Ona: "Hatandan dolayı ey Âdem" buyurdu. Sonra "Git Benim için bir ev bina et ve meleklerin nasıl tavaf ettiklerini gördüğün gibisinde o evi tavaf et" buyurdu. Bunun üzerine Âdem (*Aleyhisselâm*) yola çıktı (yeryüzü kedisine dürülerek kısa zamanda) Mekke'ye vardı ve Beytullah'ı bina etti. Âdem (*Aleyhisselâm*)'ın iki ayağını bastığı yerler, karyeler, nehirler ve mamur yerlere dönüştü. Adımlarının araları ise ovalar haline geldi. Ve Âdem (*Aleyhisselâm*) Hindistan'dan gelerek kırk sene hac yaptı.

Bazı eserlerde zikredildiği üzere; Beytullah'ı ilk bina edenler meleklerdir. Âdem (*Aleyhisselâm*) yaratılmadan iki bin sene önce onu bina etmişler ve onu hac etmişlerdir. Âdem (*Aleyhisselâm*) haccettiği zaman ise ona "Ey Âdem! Haccın mebrûr olsun, biz senden iki bin sene önce bu Beyti haccetmiştik." demişlerdir. Bu görüş Abdullah İbni Ömer (*Radiyallahü Anhüma*), Mücahit, Katade ve Süddî (*Radiyallahü Anhüm*) hazeratından da rivâyet edilmiştir.

Bir başka rivâyete göre ise: Âdem (*Aleyhisselâm*) yeryüzüne inince Cenâb-ı Hak Kendisine, Kâbe yerinde Cennetin kırmızı yakutlarından bir çadır kurdurdu. İçerisi nurlu kandillerle bezenmiş olan bu çadır, Âdem (*Aleyhisselâm*)'ın vefatına kadar kaldı. Onun vefatından sonra ise bu beytin tekrar Cennete kaldırıldığı rivâyet edilmektedir.

Daha sonra Âdem (*Aleyhisselâm*)'in çocukları çamurdan, taştan bir bina yaptılar. Bu bina Nûh (*Aleyhisselâm*) tufanında yıkılmış, izleri belirsiz olmuştu. Daha sonra da, İbrahim ve İsmâil (*Aleyhimeselâm*) tarafından o temeller üzerine tekrar bina edilmiştir. Kâbe'nin binası büyüklüğünde bir bulut gelmiş, gölgesinin vurduğu yeri kazınca Kâbe'nin eski temellerine ulaşmışlardır. İbrahim ve İsmâil (*Aleyhimeselâm*) işte orada Kâbe'nin esası üzerine temel açıp duvarlarını yapmağa başladılar ve Beytullah'ın temellerini beraberce yükselttiler.

Bazılarının zikrettiğine göre Kâbe-i Muazzama on defa bina edilmiştir.

1- Âdem (*Aleyhisselâm*) yaratılmadan evvel melekler tarafından,

2- Âdem (*Aleyhisselâm*) tarafından,

3- Âdem (*Aleyhisselâm*)'in oğulları tarafından,

4- İbrahim (*Aleyhisselâm*) tarafından,

5- Amalika kabilesi tarafından,

6- Curhum Kabilesi tarafından,

7- Kilab oğlu Kusiyy tarafından,

8- Kureyş tarafından,

İbni Şihab'ın şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir: Resûlullah (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*)'in buluşta erdiği günlerde bir kadın Kâbe'yi buhurladı. Buhurdanlığın- dan bir kıvılcım uçarak Kâbe'nin örtüsüne isabet etti ve Kâbe yandı. Tekrar yaparlarken Hacer-i Esved'in yerine gelince, hangi kabile onu kaldırıp yerine koyacak diye çekiştiler ve: "Gelin ilk gelen kişiyi hakem tayin edelim." dediler. O arada Resûlullah (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*) çıkageldi. O zaman (bıyıkları yeni terlemekte olan) delikanlıydı. Üzerinde siyah ve beyaz çizgili bir elbise vardı. Onu hakem tayin ettiler. O da, Hacer-i Esved'in bir elbise içine konmasını emretti. Sonra her kabilenin efendisini ortaya çıkararak, her birine elbisenin bir ucunu tutturdu. Sonra kendisi yukarı çıktı. Onlar Hacer-i Esved'i Ona yükselttiler ve O, onu yerine koydu. Böylece Efendimizin mübârek eliyle Beytullah'ın son taşının da konmasıyla, bu beyt kıymetinin zirvesine ulaştı.

9- Abdullah İbn-i Zübeyr (*Radiyallâhü Anh*) tarafından,

10- Haccac İbn-i Yusuf tarafından, Kâbe'nin bina edildiği rivâyet edilmiştir.

Beğavî ve Ruhul-Beyan tefsirlerinde zikredildiğine göre, yeryüzünde bina edilen ilk ev, Kâbe-i Muazzama'dır. Nitekim Aliyyübnü Hüseyin (*Radiyallâhü Anhüma*)'dan rivâyet edildiğine göre, Allâh-ü Teâlâ hazretleri Arşın altında Beyt-i Mamur adında bir ev bina ederek melekleri onu tavaf etmelerini emretmiştir. Sonra yeryüzünde bulunan melekleri de, gökteki o beytin ölçüsü üzere aynı onun gibi bir beyt bina etmelerini emretmiş, onlar da bu emri yerine getirmişlerdir. Gök ehli Beyti Mamur'u tavaf ettikleri gibi, Mevlâ Teâlâ yer ehline de o beyti tavaf etmelerini emretmiştir.

Bekke: Ruhul-Beyan ve Alûsi tefsirlerinde zikredildiğine göre ekseri ulemaya göre Mekke manasında bir lügat olup, Belde-i Haram'ın (hürmetli şehir olan Mekke'nin) bir alemi yani özel ismidir.

Hac ve Tavaf için insanlar orada toplandıklarından oraya Bekke denmiştir. Zira Bekke; toplanma ve izdiham yeri demektir. Yahut Mekke'ye suikast yapmaya kalkışan her cebbar, zorba hükümdarın boynu vurulup başı ezildiği için oraya bu isim verilmiştir. Zira "Bekk" ezmek manasına da gelmektedir. Nitekim Mekke vadisinin suyu az olduğundan, Belde-i Haram'a Mekke denmiştir. "Bekke" Kâbe-i Muazzama'nın bulunduğu yerin, Mekke ise şeh-

rin tamamının ismi olduğu rivâyet edilmiştir.

Kâbe-i Muazzama'nın mübârek olması ise; kendisinde ibâdetlerin sevabının katlanması, hac ve umre yapmak üzere Kâbe-i Muazzama'yı ziyaret eden ve orada itikaf edenlerin günahlarının bağışlanması gibi bir çok hayır ve menfaatleri kendisinde toplamasındandır.

Cabir (*Radiyallahü Anh*)'dan rivâyete göre Resûlullah (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*) şöyle buyurdu: "Benim (Medine'deki) bu Mescidimde kılınan bir namaz (Mekke'deki) Mescid-i Haram müstesna, diğer mescitlerde kılınan bin namazdan (sevap bakımından) hayırlıdır. (Mekke'deki) Mescid-i Haram'da kılınan bir namaz ise, başka mescitlerde kılınan yüz bin namazdan (sevap bakımından) efdaldır." (İbn-i Mace, İkame: 195, Ahmed İbn-i Hanbel: 2/16, 53, 54, 68, 239)

İbni Abbas (*Radiyallahü Anhüma*)'dan rivâyet edildiğine göre Resûlullah (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*) şöyle buyurdu: "Her kim Mekke-i Mükerreme'de Ramazan-ı Şerife kavuşur da, başından sonuna kadar orucunu tutar ve geceleri kaim olursa (teravih ve teheccüdlerini kılsa), onun için diğer memleketlerde (ibâdetle geçireceği) yüz bin Ramazan-ı Şerif ayı sevabı yazılır. Ve onun için her gün mağfiret ve şefaattir. Her gece için de mağfiret ve şefaattir ve her güne karşılık Allah yolunda bir at yükü sadaka sevabı ve her gün makbul bir duâ hakkı vardır. (Beyhakî, Kitabul İman: 3/347, No: 3729)

İmamı Kaffal (*Rahimehullah*): "Kâbe-i Muazzama'nın mübârek olması 'Her şeyin meyvesi orada toplanır.' (Kasas: 57) âyeti celilesinde zikredilen rızık bolluğu manasındaki berekete de işaret olabilir" buyurmuştur.

Şöyle ki: Kâbe-i Muazzama, ekinden ve ottan hâli olan bir vadide bulunduğu halde, Allâh-ü Teâlâ'nın vermiş olduğu bereket ve hayırlar sebebiyle kendisinde her nimet bol bol olup, orada dünya geçimi bakımından asla darlık görülmediğinden, Cenâb-ı Hak o beytin mübârek olduğunu beyan buyurmuştur.

İmâm-ı Kirmanî (*Rahimehullah*) da Kâbe-i Muazzama'nın mübârek oluşunu başka bir yönden ele alarak şöyle buyurmuştur. Kâbe-i Muazzama merkezî bir nokta gibi olup, namazda kendisine yönelenlerin safları ise, o merkezi kuşatan daireler gibidir.

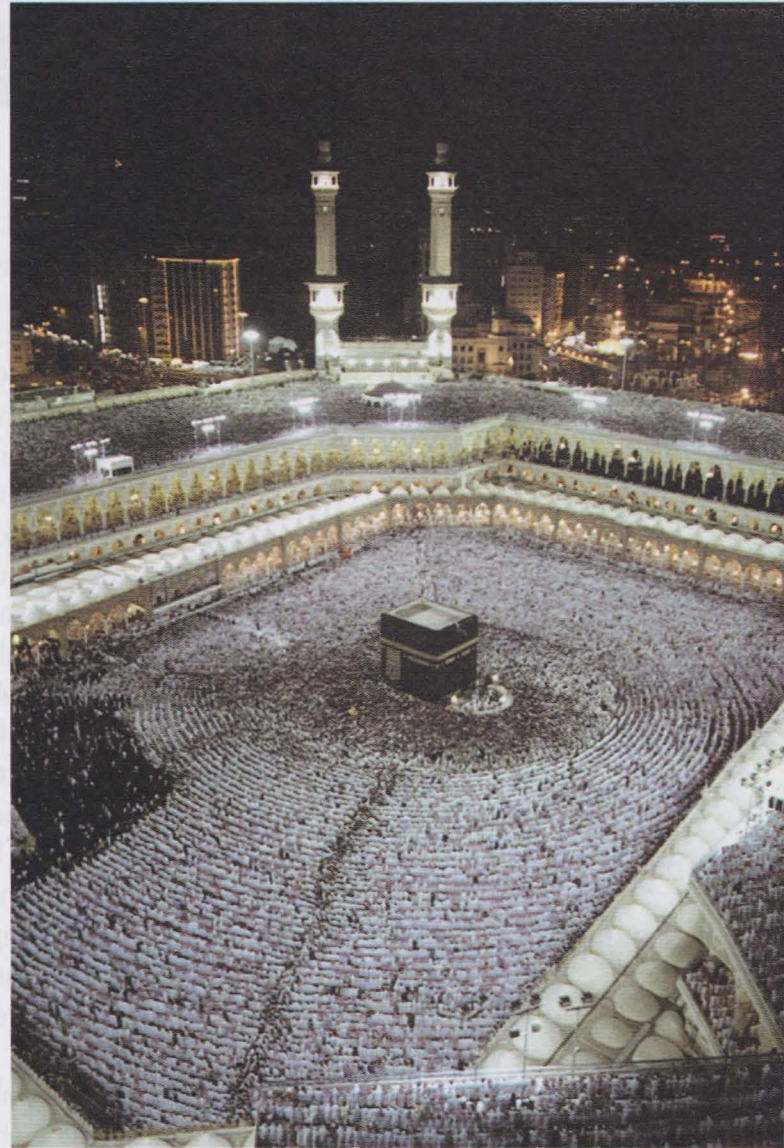
Şüphesiz ki o saflarda bulunanların arasında, ruhları ulvî, kalpleri kudsî, latîfeleri nûrânî ve iç âlemleri Rabbânî olan bir takım şahıslar vardır ki, Mescid-i

Haram'da bulunan kişilere o mukaddes ruhların nurları ulaşarak, kalplerindeki ilahî nurlar artar. İşte bu çok büyük bir berekettir.

Şu da var ki, dünya yuvarlak olduğundan her an bir kavim için sabahsa, bir başkası için öğlen, diğer bir kavim içinse ikindidir. Bu böyle devam eder. O halde Kâbe-i Muazzama, daima farzları eda etmek için kendisine yönelen milletlerin teveccühünden asla boş değildir. O halde onun bu bereketi daimidir.

Kâbe-i Muazzama, Allâh-ü Teâlâ'nın varlığına delil olup, bütün âlemleri imana çağırarak Cennete kavuşmalarına sebep olduğundan, âyeti celilenin sonunda onun bütün âlemlere hidâyet olduğu açıklanmıştır.

Ayrıca Fahrurrazi'nin beyanına göre bu âyeti celile; eski mâbedin yeni mâbedden efdal olduğuna delâlet etmektedir. Zira Mevlâ Teâlâ Kâbe-i Muazzama'nın, Beyt-i Mukaddesten üstün oluşunu Kâbe'nin ondan evvel yapılmasıyla ispat etmiştir.

HAC, İSLÂM'IN RÜKUNLARINDAN BİRİSİ VE MÜHİM BİR KULLUK VAZİFESİDİR.

Hac; kişinin Allah'a yolculuğudur. Beytullah, bir sembol olup asıl ziyaret edilen, etrafında dönülen, istikbal ve isti'lâm edilen maksud ve mahbub, Ev'in Sahibi'dir. Bu yüzden Allah dostları için hac, ömür boyu hissedilen büyük hasretin sonundaki kavuşma olayı olarak algılanmış; hacca böyle bakılmış ve böyle değer verilmiştir.

Mehmet TALÛ
bilgi@arifandergisi.com

Hac, ömürde bir defa yapılması gereken bir ibadet olup, İslâmın rükunlarından yani beş temel esastan birisi ve mühim bir kulluk vazifesidir. İslâmın rükunlarının tamamlanması ve kemâle ermesi hac ile olmuştur. Vedâ haccında, Cuma günü ikindiden sonra Resûlullah (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*) Efendimiz Arafat meydanında devesinin üzerindeyken: **“Bugün size dininizi ikmâl ettim, üzerinize nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslâm'ı beğendim.”**¹ âyet-i kerimesi nazil olmuştur. Bu sebeple kişi farz haccını yapmadıkça, dinini kemâle erdirmiş olamaz. Hac, ne büyük ibadettir ki, eda edilmezse din kemâlini kaybediyor.

Hac, kefen misali bembeyaz giysiler içinde âhiretteki mahşeri hatırlatan, aynı

kiyafet içinde zengin-fakir, şehirli-köylü ayırımını ortadan kaldıran, “ben”liği yıkip “biz”i öne çıkaran, şeytan taşlama, tavâf ve sa'y gibi “temsîli” görevlerin ifâ edildiği, helâl olan bazı şeylerin ihrama girdikten sonra haram kılındığı ve böylece nefis terbiyesi, irade ve sabır eğitiminin yapıldığı, yüzbinlerle birlikte Allah'a açılan ellerin boş çevrilmediği, dînî duyguların, ihlas ve samimiyyetin doruk noktaya çıktığı bir ibadettir.

Hac anlatılamaz, târif edilemez yaşanırdır. Kısaca şu kadarını söyleyelim. Hac, bir insanın dünya hayatında yaşayabileceği en saadetli, en hoş, en lezzetli bir hâdisedir. O mübarek hâdisenin her anında herkes “Allah! Allah!” demekte, kâinatın Yaratıcısına teveccüh etmekte. Herkes hızlı adımlarla Harem-i Şerif'e gitmekte...

Kâbe-i Muazzama, bir başka isimle Beytullah, Cenâb-ı Hakk'ın bin bir isimle daima tecelli buyurduğu muhteşem bir mekan. İnsan Beytullah'ın

avlusundan içeri girer girmez, bambaşka bir mekana geldiğini hissetmekte. Şayet farz namazı kılınıyorsa, Kâbe'nin etrafını tavâf edenler kuşatmakta. Tavâf, zâhiren bir dönüştür. Ama nasıl bir dönüş? Tıpkı elektronların çekirdek etrafında, gezegenlerin güneş etrafında, galaksilerin şemsüs-şümûs etrafında, meleklerin Beytül-Mâ'mur etrafında dönüşü gibi bir dönüş. Hepsi de aynı istikamette... Yani saatin dönüş istikametinin tersine bir dönüş.

Hac, bir ibadet yolculuğudur. Dolayısıyla bu yolculuk, insanın maddî ve mânevî hayatını gözden geçirmesi için önemli bir fırsattır. Bu mânevî iklimi yaşamak, mukaddes mekânları ziyaret etmek ve İslâm tarihini yeniden okumak için hacca ayrılan zaman dilimi çok iyi değerlendirilmelidir. Bu nedenle, daha işin başında iken kendimizi, niyetimizi ve kalbimizi başka işlerle meşgul etmeden, "sadece hac ve ibâdet yapma" niyet ve arzusuyla hazırlamamız önem arz etmektedir. Sadece ve sadece hac ibadetine yoğunlaşmalıyız.

Hac, kutsal mekânlarda, mübarek yerlerde ve milyonlarca Müslümanla birlikte yapılan, hem mâlî hem de bedenî birçok zorluklara katlanmayı gerektiren ve farz olarak ömürde bir defa yerine getirilen, bilgi ve rehberliğe dayalı bir ibadettir. Fakat ne yazık ki, hacca giden Müslümanlar, genellikle hacca ilgili bilgilere oldukça yabancı kalmakta, bu önemli ibâdeti yerine getirme fırsatını bulduklarında pek çoğu, yeterli temel bilgilere sahip olmadıklarından, kısa bir sürede konuya ilişkin bilgileri kâfi derecede öğrenme imkânını bulamamaktadırlar.

Muhterem Hacı Adayları!

Maddî-mânevî birçok zorlukları yenerek hac farzasını eda edeceksiniz. Bütün ibadetlerde olduğu gibi, Haccın da Allâh-ü Teâlâ katında makbul ve sevabının daha çok olması için, usûlüne uygun olarak Hz. Peygamber (Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem) Efendimizin yaptığı ve öğrettiği şekilde, eksiksiz yapılması gerekir.

Çünkü Hac, turistik bir gezi olmayıp, bir ibadettir. Bunun için kendilerine hac farz olan Müslümanlar önce bir hazırlık yapmak durumundadırlar. Güvenilir bir hac rehberini çok dikkatli bir şekilde birkaç defa okumalıdır. Hacca ilgili fikhî meseleleri öğrenmeğe çalışmalıdır.

Çünkü hacca ait bütün bilgiler öğrenildikten sonra yapılacak haccın makbul olabileceğini ve bilgisizce, "uydum kalabalığa" şeklinde yapılacak hac ibâdetinin makbul olamayacağını unutmamalıyız. Hacca gidenlerin ekserisinin, maalesef haccın farzlarını dahi öğrenmeden yola çıktıkları ve bu yüzden çok yanlışlıklar yaptıkları görülmüştür. Sonradan üzüntüye

sebeplere bu duruma düşmemek için zamanında gerekli tedbiri almak gerekir.

Fakat ne hazin bir durumdur ki, bugünkü hac vazifeleri çoğunlukla bilgisizce ve "Uydum kalabalığa" şeklinde yapılmaktadır. Bazen her türlü külfete ve maddî fedakârlığa katlanarak bu yolculuğu tamamlayan ve yurduna dönen bir kimse, hacı olmadan dönebilmektedir. Haccın farzlarını, vaciplerini ve haccın tamam olması için gerekli diğer hususları bilemediği için, hac vazifelerini eksik veya hatalı yapmaktadır.

Halbuki farz olarak ömürde bir defa yerine getirilmekte olan hac, günahlardan arınmak için ne kadar önemli bir fırsattır. Bu sebeple bu kadar maddî-mânevî birçok zorluklara katlanarak hacca giden bir Müslümanın, haccını noksansız eda edebilmesi, makbul bir hac yapabilmesi ve Allâh-u Teâlâ katında en yüksek ecri kazanabilmesi için, bu kutsal ibâdetin nasıl yapılacağını, hac esnasında nelere dikkat etmesi gerektiğini, hangi fiil ve davranışların suç sayıldığını, kısaca erkânından adâbına kadar, bu ibâdetle ilgili hükümleri, kendisine yetecek kadar iyi bir şekilde öğrenmesi gerekir. Farzlarını, vaciplerini, sünnetlerini ve pratiğini bilmeden makbul bir hac yapmak mümkün değildir.

Bu görevin ilk merhalesi ihram ve telbiye'dir. Zira ihrama girmek, insan için bir kıyafet değiştirmekten çok; niyet ve irade ile Allâh-ü Teâlâ'ya yönelmektir. Kibirden, gururdan, bencillikten kurtularak, takvaya ulaşmaktır. Bu bağlamda ihrama giren kişi telbiye, tekbir, tehlil, selâm ve duâ ile yoluna devam eder. Benli-

ğini aşar ve iradesini güçlendirir.

Hac yolculuğu, bir Müslümanın mânevî dünyası açısından belki de hayatındaki en önemli olaydır. Muhtemelen ömrü boyunca bir defa gerçekleştirebileceği bu kutsal yolculuğu, Rabbimiz hayırla ve “**hacc-ı mebrûr**” olarak tamamlamayı, o kutsal toprakların mânevî ikliminden en iyi şekilde istifade etmeyi ve hac dönüşü hacı olmanın anlam ve önemine uygun bir yaşantı sürmeyi nasip etsin. Amin. Bu duygu ve düşünceler ışığında hacca gidecek kardeşlerimize “**mebrûr hac**” diliyoruz.

Bilindiği gibi, “**mebrûr hac**” yani kabul olunmuş bir hac, insanın kul hakkı dışındaki bütün günahlarının silinmesine yetiyor. İnsan günahsız olarak dünyaya adeta yeniden geliyor. Ama bunun için asgari şu beş şarta riayet edilmesi gerekiyor:

1- Hacca son derece halis bir niyetle, yani sadece Allâh-ü Teâlâ için gidiyor olmak. Adeta Allah (*Celle Celâlihü*)'yü ziyarete gidiyor gibi, O'nun dışındaki her şeyi gözünden çıkarmak.

2- Tayyib yani tertemiz bir para ile hacca gitmek.

3- Üzerindeki kul haklarını ödemek ya da helâllik almak, Allah (*Celle Celâlihü*)'ya olan namaz ve oruç gibi borçlarını da kaza etmek ya da kaza etmeye kesin karar verip başlamak.

4- Hac boyunca boş ve çirkin söz, niyet ve davranışlardan uzak durmak.

5- Hacı diğer zâhir ve bâtin şartlarına uygun olarak tamamlamak.

Hayatında sadece bir kez hacca gidebilen Hz. Peygamber (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*) Efendimiz, Ebû Hureyre (*Radiyallâhü Anh*)dan gelen rivayette: “**Makbul haccın bir tek karşılığı vardır, o da Cennettir.**”² buyurmuşlardır. Bu büyük ödülü, yaptığımız haccın sayısı değil, sadece bir defa yapmış olsak bile, Allah (*Celle Celâlihü*) katındaki değeri kazandıracaktır. Bu bakımdan yaptığımız bu bir tek hac, kendi niyet, söz ve davranışlarımıza göre, bizim için büyük bir kurtuluş vesilesi olabilir ya da boşuna zahmet ve masraftan öte bir değer taşımayabilir.

Bu sebeple hacca büyük önem verilmiş; her devirde hac, Müslümanın dinî ve ahlâkî hayatında en derin anlamı olan, en kalıcı tesirler bırakan bir ibadet olarak anlaşılmış, anlatılmış ve yaşanmıştır. Bilhassa âlimler, zâhidler ve sûfiler için hac mânalar ve sırlarla yüklü, bir ömre bedel ibadettir; kişinin Allah'a yolculuğudur. Beytullah, bir sembol olup asıl ziyaret edilen, etrafında dönülen, istikbal ve isti'lâm edilen maksud ve mahbub, Ev'in Sahibi'dir. Bu yüzden Allah dostları için

hac, ömür boyu hissedilen büyük hasretin sonundaki kavuşma olayı olarak algılanmış; hacca böyle bakılmış, böyle değer verilmiştir.

Hac, Müslümanın hayatında böylesine bir dönüm noktasıdır. Onun için, daha hacca gitmeye karar vermesinden itibaren insanın dinî ve ahlâkî davranışında köklü ve derinden bir değişiklik başlayacak, artık geçmişteki cahillikler terkedilecek, hacca gitmenin icabı olarak daha olgun bir dinî hayat dönemi başlayacak. İbadetlerimiz daha muntazam, duygularımız daha temiz, kalplerimiz daha şefkatli, merhametli, affedici olacak; sözlerimiz daha güzel ve hayırlı, işlerimiz daha düzgün olacak; âhir ve akıbetimizi daha çok düşüneceğiz; ahiretimiz, ölüm ötemiz için daha çok hazırlık yapmaya gayret edeceğiz. Hacca başkalarının kusurlarını değil, kendi kusurlarımızı görmek ve düzeltmek için gideceğiz. Orası, başkasından değil, kendimizden şikayet etme; tövbe, istiğfar ve duâ etme yeridir. Elbette sorumlu kurumların ve kişilerin görevi, hacıları imkânlar ölçüsünde rahat ettirmektir; ancak hacının görevi de orada bedeninin rahatını değil, rûhunun huzurunu aramasıdır; orada zamanını zayi etmeyip her saniyesini tövbe, istiğfar, duâ, zikir, tilâvet gibi ibâdetlerle zenginleştirmesidir.

Doğrusunu söylemek gerekirse, modern insan bedensel rahatına çok fazla düşkün hale geldi. Bu durum onda mânevî bir rehâvet doğurmakta; Allah'ın rızasını ve rûhunun selâmetini kazanmak için gerektiğinde özveride bulunmasını, zahmete katlanmasını zorlaştırmaktadır.

Bu husus, hac gibi ruhânî ve mânevî boyutuyla zirvede olunması gereken bir ibâdet esnasında dahi gözlenebilmektedir. Yaşanmış bir olaydaki şu iki kişiden hangisinin haccı Allah (*Celle Celâlihü*)'nun rızasına daha uygun olmuştur dersiniz: İkisi de 50 yaş civarında olan, yüksek mevkili bu kişilerden biri, Müzdelife'den Mina'ya (5-6 km) kadar yürütüldüğü için içi öfke dolu. İlgili kuruma ateş püskürüyor. Diğeri ise olaya bambaşka bir dünyadan bakıyor: “**Ben üzülmedim, tam tersine mutlu oldum. Ömrümüz arabaya binmekle geçiyor. Ne mutlu bana ki, Hz. Peygamber (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*) Efendimizin yürüdüğü yollarda ben de yürüdüm, O'nun ayağının değdiği yerlere basmak bana da nasip oldu, bu yüzden sevinçten uçarak yürüdüm o yolu!..**”

Hac; görünüşte bedensel, hakikatte ise mânevî ve ruhânî bir sefer olup “**hac menâsiki**” denilen uygulamalardan her birinin, şeklî yönünün arkasında derin mânalar, sırlar bulunup bunların iyi bilinmesi ve ona

göre hareket edilmesi gerekir.

Bugün hacca gitmek fiziki olarak eskisine göre daha kolay olabilir ama, günümüz insanının kolayla alışmış olduğunu, zora gelemediğini de düşünürsek, bilhassa mânevî gereklerini yerine getirme bakımından günümüzde hac her zamanki kadar, belki daha da zor olmaya devam ediyor. Daha yola çıkmadan yapılacak işler var. Haccın en başı, bu ibadeti iyice anlayıp kavramaktır; sonra hacca karşı derinden arzu hissetmek, sonra hacca gitmeye sağlam karar vermek, sonra engelleyici bağlardan kurtulmak gibi diğer hazırlıklar gelir. Daima dilde duâ, gönülde Allah (*Celle Celâlihü*) olmalıdır. **“Nefsânî tutkularından ve zevklerden, gerektiğinde en temel ihtiyaçlarından dahi ferâgat etmeyi göze alamayanlar, bütün tutum ve davranışlarında yalnız Allah’ı gözetmeyenler, Allah’a ulaşamazlar.”** İşte haccı anlayıp kavramanın özü bunu bilmektir.

Bütün bu bilgi ve öğütlerin temelinde şu vardır: Hac asla sıradan bir yolculuk, turistik bir olay gibi düşünülmemelidir. O bir ibadettir; mânevî bir arınma ve yükseliştir. İnsanın, mümkün olduğunca maddî, bedensel ve dünyevî heveslerini geride bırakarak, kalbinden atarak, asıl hedefine adeta kilitlemesidir. O hedef, hacı adayının derin bir rûhâniyet ve mâneviyat sürecine girdiği hac yolculuğunun Kâbe ucunda Beytullah’ta gerçekleşecek olan **“likallah”** yani Allah’a kavuşma, Allah (*Celle Celâlihü*) ile buluşmadır. Böylesine ulvî bir hedefe doğru yürürken, cismânî ve maddî rahatın, bedenî zevklerin ne önemi kalır!..

Hac yolcuları, büyük bir sevinç ve heyecan içinde hac hazırlığı yapmaktadır. Hacca ilk defa gidecekler, o mübarek beldeyi görebilmenin, o ilâhî ibadeti yapabilmenin heyecanını yaşarlarken, ikinci ve üçüncü defa gidecekler de o muhteşem mü’minler seline bir kere daha katılmanın sevinci içindeler.

Hac mevsimi yaklaşınca zengin ve fakir her Müslümanın gönlüne bir ateş düşer. Her Müslüman, o mukaddes beldeyi görmeyi ve bu farzı yerine getirmeyi ister. Fakirliğinden dolayı hacca gidemeyen ve fakat:

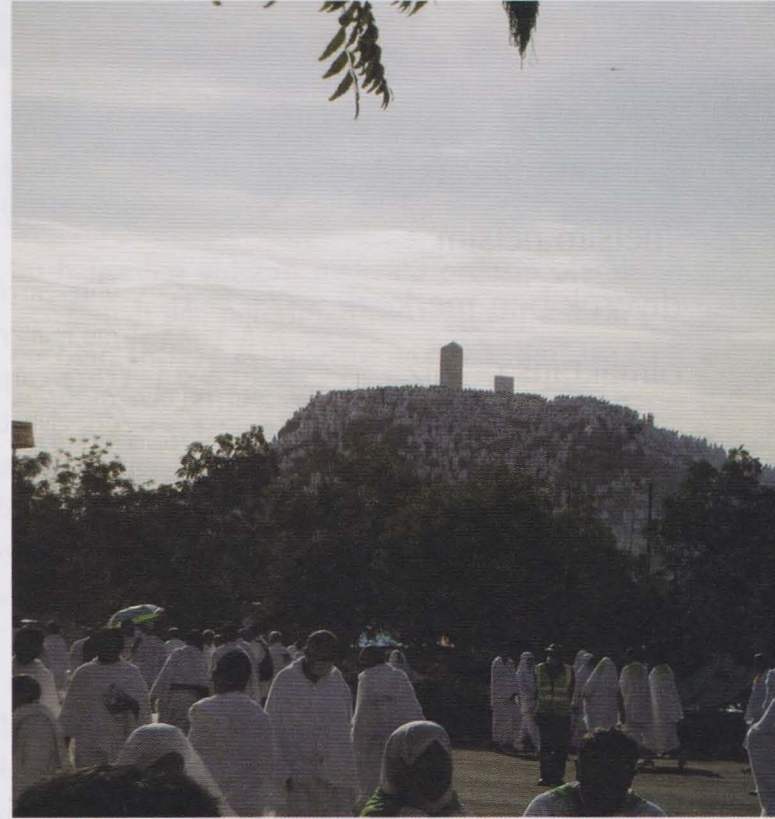
- Ah imkânım olsaydı da hacca ben de gidebilseydim, diye içten yalvarmaları imanlarının kuvvetli olmasına delil olurken; her türlü şartlara sahip olduğu halde, haccetmeyi aklına bile getirmeyen zenginlerin halleri ise; Allah korusun, imanlarının zayıflığına bir işarettir. Allah-u Teâlâ’ya ve Resûlüne inanan her mü’min, bu şerefli vazifeyi samimi olarak ister. Başta Kâbe’yi ziyaret etmekten, insanlığın medârı iftiharî Hz. Peygamber

(*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*) Efendimizin doğup büyüdüğü, Allah yolunda mücadelelerle dolu hayatını geçirdiği, her köşesinde O’na ve diğer peygamberlere ait binbir hatırayı yaşatan Mekke-i Mükerrreme ve Medine-i Münevvere’yi ziyaret etmekten, orada dünyanın dört bucağından gelen din kardeşleriyle bir kaç önemli gün geçirmekten elbette pekçok şeyler kazanır.

Her yolculuk için belli bir hazırlık yapıldığı gibi, bu kutsal yol için de çok yönlü hazırlıklar yapılmalıdır. Bu fırsattan gereği gibi yararlanmak için hacca rûhen ve bedenen çok iyi hazırlanmak ve âdaba riayet etmek gerekir. Bu sebeple, hac yolculuğuna çıkmak üzere bulunan hacı adaylarına bazı noktaları hatırlatmakta fayda vardır.

Her şeyden önce, beytini hac etmeyi bizlere nasip buyurduğu için Allâh-ü Teâlâ’ya hamd etmeli, Resûlüne salât-ü selâm okumalı, sâlih amellerimizi kabul etmesini, hepimize kat kat sevaplar vermesini Allâh-ü Teâlâ’dan dilemeliyiz.

Hepimizin haccını kabul, çalışmasını mükâfatlandırmasını Rabbimizden temenni ederiz.

- DİPNOTLAR -

1 - Maide sûresi:3

2 - Buhari, Umre:2, No:1683, 2/629; Müslim, Hac:437, No:1349, 2/983; Nesei, Hac:5, No:2629, 5/115; Tirmizî, Hac:90, NO:933; İbn Mâce, Menâsik:3, NO:2887; Muvatta, Hac:65, 2/346

Cömertlik

Cömert; eli açık olan, “nefsim nefsim” diyerek ben merkezli olmaktansa, “biz” diyerek hareket edip başkasının derdini de dert edinebilen; merhametli, fakirin, yetimin ve dul bir kadının elinden tutmak isteyen, verilmesi icab eden yerlerde eli açık olan ve vermekten zevk alan kimsedir.

Ali Ulvi UZUNLAR
bilgi@arifandergisi.com

Muhterem okuyucularımız mü'minlerin önemli, göze çarpan, kendisinde zinetmiş gibi görünen, bulunmadığı zaman eksikliğinin olumsuz olarak sırttığı özelliklerinden biri cömertliktir. En güzel örnek olan Allah Resulü (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*)'in özellikleri zikredilirken; “İnsanların en güzeli idi. İnsanların en cömert olanı idi. İnsanların en şecaatli ve en cesur olanı idi.” ifadeleri, örnek almamız gereken özelliklerden birisinin de cömertlik olduğunu görüyoruz.

Allah Resulü (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*)'in bu cömertliğinin Ramazan ayında doruk noktaya çıktığı, (Hz Cabir'in (*Radiyallâhü Anh*) rivayetinde de) Kendisinden bir şey isteyene hiçbir zaman “hayır” demediği bildirilmiştir.

Cömert; eli açık olan, “nefsim nefsim” diyerek ben merkezli olmaktansa, “biz” diyerek hareket edip başkasının derdini de dert edinebilen, merhametli, fakirin, yetimin ve dul bir kadının elinden tutmak isteyen, verilmesi icab eden yerlerde eli açık olan insan, vermekten zevk alan insandır.

Ebu Hureyre (*Radiyallâhü Anh*) buyuruyor ki:

Peygamber Efendimiz (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*) şöyle buyurmuşlardır:

“Cömert olan insan, Allâh-ü Teâlâ'ya çok yakındır. İkinci olarak Cennete çok yakındır. Üçüncü olarak insanlara çok yakındır. Cimri olan insan ise Allâh-ü Teâlâ'ya çok uzaktır. İnsanlara da uzaktır. Cehenneme yakındır.” Burada “Allâh-ü Teâlâ'ya yakınlık ve insanlara yakınlık” sevilmenin hak edilmesi, Cennete yakınlık ise Cennet ehlinden olması demektir.

Çocukluğumuzu bir düşünelim. En çok kimi severdiniz? Tabi ki size en çok ikram edeni değil mi? Üç tane amcanız olsa; bir tanesi her gördüğünde size hediyeye verip diğerlerinin bu konuda hassas olmadığını düşünelim. Amca dendiğinde hangisi aklımıza gelir. İkranda bulunun amcanın yeri başkadır değil mi?

Bir Dursun Amcamız vardı, mahalledeki çocuklara şeker dağıtırdı. O vefat ettiğinde en çok çocuklar üzülüyordu.

İnsana yakın olmak, insanın sevgisini kazanmak demektir. Âhirette bu yakınlık bize çok lazım olacaktır. İbâdetlerimizdeki hassasiyet, bizimle Cennet arasında sadece ölüm engelini bırakır. Ölümden sonra direk Cennet nimetlerinden istifade başlar.

Peki, kişi kendisini zorlayarak halim ve cömert bir insan olabilir mi?

“Sanki Yedim” isminde bir caminin tarihçesi anlatılırken; yaptıran zâtın aklına gelen nimetleri ‘sanki yedim’ diye kabul ederek paralarını bir kenarda biriktirip o camiyi yaptırdığı söylenir. Bizler de gelirlerimizin bir kısmını sanki yok kabul ederek çok hayırlar yapabiliriz. Örneğin bin ytl maaş alıyorsak, yüz ytl’sini yok sayarak dokuz yüz lira aldığımızı farz edelim. Yüz ytl’i fakirlere, yetimlere, miskinlere, hayır kurumlarına verelim. Allah (*Celle Celâlühü*) infak edilen o yüz ytl sebebiyle geri kalan dokuz yüz ytl’ye öyle bir bereket verir ki, belki bin ytl’den daha yüksek miktarların karşılayacağı işler halledilir.

Peygamber Efendimiz (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*) geçmiş ümmetlerden bir olayı şöyle naklediyor:

“Bir kişi yolda giderken bir bulut görmüş. O bulutu seyrederken bir ses gelmiş kulağına. ‘Ey bulut! Bir yere git, yağmurunu yağdırarak filan kişinin bahçesini sula.’

Sağa bakmış, sola bakmış hiç kimse yok. Bu ses nereden geliyor diyerek bulutu takip etmiş. Bir süre gitmişler, bulut bir bahçeye yağmurunu yağdırmış. O bahçeye yaklaşıncaya içeride bir adamın olduğunu görmüş. Ona hitaben; ‘Senin adın falan mı?’ diye sormuş. Adam; ‘Nereden biliyorsun?’ diye sorunca yolcu başından geçen olayı anlatmış. Ve demiş ki; ‘Ben hayatımda hiç görmediğim bir şeyle karşılaştım. Allah aşkına söyle, sen ne yaptın da bu nimet sana bahşedildi?’

Bahçe sahibi de; ‘Ben yaptığım çok ciddi bir ibâdeti hatırlamıyorum. Şu kadar var ki, ben

bu bahçeden aldığım mahsulü prensip olarak her zaman üçe bölerim. Birincisini zor durumda olan ihtiyaç sahiplerine veririm. İkincisini kendi ihtiyaçlarıma kullanırım. Üçüncüsünü ise sermaye olarak saklarım.’ demiş.”

Bu insanın prensip olarak kendince böyle bir uygulamada bulunmasını, Allâh-ü Teâlâ hazretleri nasıl değerlendirmiş bir düşünelim. Bu haber Kâinatın Efendisi (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*) tarafından bizlere naklediliyor. Kendi kulağımızla duysak bu kadar sağlam olmaz.

Kehf Sûresinde Allâh-ü Teâlâ “Habibim! İki insanın kıssasını anlat.” diye başlayan kıssadaki iki kişinin tefsirlerde kardeş oldukları belirtilmektedir:

“Normal bir şekilde geçimlerine devam ederken babalarından kendilerine sekiz bin dinar miras kalmış. Yarı yarıya bölüşmüşler. Bir tanesi bin dinara, arasından nehir akan bir bahçe almış. Bin dinara yeni bir eş almış. Bin dinara da hizmetçi alarak sayılarını çoğaltmış. Bin dinara da bir mesken almış. Böylece dört bin dinarın hepsini harcamış. Kardeşi ağabeyinin bu şekilde servetini harcadığını duyunca, Yüce Allah’a şöyle

duâ etmiş: 'Allah'ım abim bin dinara bahçe aldı. Dünyadaki bir bahçe ne kadar bizim olabilir ki' diyerek Cennette bir bahçeye niyetlenerek kendi bin dinarını Allah (*Celle Celâlihü*) yolunda harcamış. 'Allahım! Abim bin dinara yeni bir eş aldı. Âhiretin hurilerini dünyanın eşlerine tercih ediyorum' deyip bin dinarını fakir fukaraya verip Allah (*Celle Celâlihü*) yolunda harcamış. 'Allah'ım! Abim bin dinar vererek bu dünyadaki hizmetçilerini arttırdı. Ben de Cennetteki hizmetçileri bu dünyadakilere tercih ediyorum' diyerek bin dinarı yine Allah yolunda harcamış. 'Zaten benim kendi evim var' diye düşünerek Cennetteki köşklere niyet ederek kalan bin dinarı da Allah yolunda harcamış.

Bu kardeş, abisini ziyarete gittiğinde abisinin kibriyle karşılaşmış. 'Bende bu servet varken benim sırtım yere gelmez' diye söyleyerek onu kışkırtmaya çalışmış. Kardeşi de ona demiş ki 'seni topraktan yaratan, sonra bir damla meni şekline çeviren, daha sonra seni sapasağlam bir insan şekline getiren Rabbine karşı neden nankörlük yapıyorsun. Allâh-ü Teâlâ benim Rab-bimdir. Ben O'na hiçbir şekilde ortak koşmam, sen başına bahçene girdiğin zaman 'maşâallah lâ kuvvete illâ billah' demeli değimliydin. Allâh-ü Teâlâ dilerse bu bahçeye bir şey olabilir. Dilemezse hiçbir şey olmaz. Allâh-ü Teâlâ dilerse ben bu bahçeye girebilirim. Dilemezse giremem. Allâh-ü Teâlâ dilerse bu bahçe-deki hasılatı alabilirim, dilemezse alamam. Dolayısıyla Yüce Allâh-ü Teâlâ'nın dışında hiçbir güç yoktur, diye düşünmen gerekmez miydi abi? Ben inanıyorum ki Allâh-ü Teâlâ bana bu bahçeden hayırlısını verecektir. Senin bu nankörlüğün sebebiyle, güzelliği ile mest olduğun bahçeni helak olmuş olarak görebilirsin.' diye söylemiş abisine.

Allâh-ü Teâlâ buyuruyor ki:

'O insanın başına bahçesine bir felaket gönderdik. Sabahleyin gittiğinde bahçesini tanıyamadı. Ellerini birbiriyile ovuşturmaya ve şöyle demeye başladı:

'Ah ben buraya ne kadar servet harcamıştım. Hepsi yerle bir olmuş. Kardeşim bana söylemişti. Allâh-ü Teâlâ beni cezalandırdı. Keşke O'na ortak koşmasaydım. Nankörlük yapmasaydım.' Allâh-ü Teâlâ son olarak şöyle buyurdu:

'Kendisine Allah'tan başka yardım edecek destekçi olmadığı gibi kendi kendini kurtaracak gücü de yoktur.' ve Allâh-ü Teâlâ'nın cezalandırdığı bir kimseye hiçbir kimse yardım edemez."

İnsanın sırtını Allâh-ü Teâlâ'ya dayaması gerekir. Malına servetine güvenme bedbahtlığına düşmemelidir.

Mevlânâ hazretleri birisine; "Gel de seninle sohbet edelim" demiş. O da: "Sultanım, gelince sizi nerede bulurum?" diye sormuş. Mevlânâ hazretleri de: "Yalancılar kahvesinde!.." demiş.

O zât Konya'ya gidince "yalancılar kahvesi"ni kime sorduysa bilen bir kimse bulamamış. Ümidini kesmiş dönerken, tarihî bir mezarlık görmüş. Bâri bir Yâsin okuyayım diye düşünmüş, bir de bakmış ki Mevlânâ hazretleri mezarlıkta oturuyor. Şaşırılmış halde sevinmiş; "Ya üstadım yalancılar kahvesi dediniz ama kimse bilmiyor. Nerede bu kahve?" diye sormuş.

Mevlânâ hazretleri; "İşte burası." diye cevaplamış. "Nasıl olur?" diye şaşkınlığını gizleyemeyerek tekrar sormuş zat.

Hazreti Mevlânâ bak demiş:

"Şurada yatan kişi 'ben falanca yerin ağasıyım' di-yordu. Yalan! Hani nerede? Ötede yatan 'en zengin benim' di-yordu. Yalan! Hani, şimdi nerede?"

Muhterem dostlar, toplu taşıma araçlarında oturduğumuz koltuklar benim diyebiliyor muyuz? Diyemiyoruz. Çünkü biliyoruz ki, biraz sonra kalktığımızda oraya başkası oturacaktır. Peki, şu an sahip olduklarımız için aynı şeyler geçerli değil midir?

Sahip olduklarımızı başkasına bırakacağımız gün gelmeyecek midir? Toplu taşıma koltuklarında az kalıyoruz, servet koltuğumuzda ise biraz daha fazla kalıyoruz. Ama aslında değişen fazla bir şey yoktur.

Baştaki hadîsi şerifte Efendimiz (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*)'in değerlendirmesi ziyadesiyle can alıcıdır: **"Elbette cömert olan, ibâdetini yapan bir âbid, cimri olup ibâdetini yapana göre Allâh-ü Teâlâ hazretlerine daha sevimidir."** Zira Efendimiz (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*): **"İnsanların en hayırlısı, insanlara en çok faydası dokunanıdır."** buyurmuşlardır.

Sevgili dostlar! Dinimiz sadece kişinin kendisini ilgilendiren ibâdetlerle sınırlı değildir. Çevremize, topluma ve insanlara faydalı olmak gereklidir. Cömertlik hasleti de bu faydalardan bir tanesidir. Yüce Allah (*Celle Celâlihü*) hazretleri bizleri ibâdetinde, ihsanında ve insanlara faydalı olmakta cömert olan kullarından eylesin.

Selam ve duâ ile...

HACCIN GERÇEK MANASI “TEVHİD”

Vahye ev sahipliği yapan o mübârek beldelerde, dünyanın muhtelif yerlerinden gelen Müslümanlar, boşalan gönül bataryalarını doldurup mânevî azıklarını alacaklar. Bedenlerine, kanlarına, iliklerine kadar î mân cereyanı yayılacak. Orada zayıf olan kuvvetlenir, uyuşuk olan canlanır, hasta olanlar şifâ bulur. Orada insan Allah'a kulluk için adeta yepyeni bir ruh kazanır.

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER
mozsimssekler@hotmail.com

Hac aylarına girmiş bulunuyoruz! Pek çoğumuzun gerek akrabasından, gerek çevresinden hac yolcusu vardır, Rabbim şimdiden haclarını mebrur eylesin. Gitmeyenlere en kısa zamanda helâl mal ile, gidenlere de tekrar gitmeyi nasib eylesin.

Malumunuz olduğu üzere, Beytullah ilk görüldüğünde yapılan duâlar mutlaka kabul oluyor. Bu vesileyle hacca gidecek olan kardeşlerimize, İmâm-ı Âzâm'ın o an yapılmasını tavsiye ettiği duâyı hatırlatmak isterim: “Ya Rabbi bu güne kadar yaptığım ve bundan sonra yapacağım duâlarımı kabul eyle.” Beytullah'ı gördüğünüz an işte böyle duâ edip, sonra Allah'dan ne istiyorsanız isteyin. Tabi orada bizi de unutmayıp duâlarınıza katın inşaallah.

Hacı adaylarımızın bir kısmı kafilerle

halinde o mukaddes beldelere gitmeye başladılar. Bazıları da bu gün, yarın yola çıkacaklar. Tabi sadece Türkiye'mizden değil, dünyanın dört bir yerinden, dilleri, renkleri, örf ve an'aneleri, kılık ve kıyafetleri ayrı, ama inançları aynı olan Müslümanlar, her gün en az beş defa yöneldiğimiz bedenlerimizin kiblesine, dünyanın kalbi olan Kâbe'ye gidecekler.

Plan ve projesi Cebrâil (*Aleyhisselâm*) tarafından, yapısı da İbrahim ve İsmâil (*Aleyhimeselâm*) gibi iki büyük şahsiyet tarafından bina edilen o muazzam binaya...

Nice Peygamberlerin Kendisine yüz sürdüğü, son taşının da Nebilerin Hâtemi olan Hz. Muhammed Mustafa (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*)'in mübârek elleriyle yerleştirildiği Allah'ın evi olan Beytullah'a...

Bilal-i Habeşî'nin damına çıkıp ezan okuduğu, Kafkas kartalı Şeyh Şamil'in Müslümanların ısrarıyla üzerine çıkıp Huccâc-ı Kirâmı selâmladığı ve başta Ashâb-ı Kiram olmak üzere daha nice

Allah dostlarının, sâlihlerin yüz sürdüğü o bereketin kaynağı olan Kâbe-î Muazzama'ya, tüm hacı adayları adeta bir nur pınarı gibi akacaklar. Heyecanla, aşkla, şevkle koşacaklar. Gözlerinde yaş, gönüllerinde muhabbet, dillerinde niyazla gidecekler.

Kutuplardan ekvatora, enlemlerden boylamlara kadar değişik iklimlerde ve coğrafyalarda yaşayan, daha önce birbirini hiç görmemiş olan ümmeti Muhammed, orada kardeşlik şuurunu buluşacaklar. Siyahıyla-beyazıyla, omuz-omuza, gönül-gönüle birbirleriyle kaynaşacaklar.

Mevlâ'nın rahmetinin yağmur gibi yağdığı, vahye ev sahipliği yapan o mübârek beldelerde, dünyanın muhtelif yerlerinden gelen Müslümanlar boşalan gönül bataryalarını doldurup, mânevî azıklarını alacaklar. Bedenlerine, kanlarına, iliklerine kadar iman cereyanı yayılacak. Orası Beytullah!. Adı üstünde Allahın evi.. Kâinatın sahibi o Beyte İsmi izafe etmiş.. Beytullah demiş ve ayrı bir şeref ikram etmiş.

Orada öyle bir atmosfer var ki, orada öyle bir mânevî cereyan dolaşır ki, zayıf olan kuvvetlenir, uyuşuk olan canlanır, hasta olanlar şifa bulur. Orada insan Allah'a kulluk yapmak için yeni bir kuvvet, adeta yepyeni bir ruh kazanır.

Hac; aynı zamanda, bazı Müslümanların ifrat ve tefrit derecesindeki bölgecilik, ırk ve renk taassubunu da yerle bir eder. Hacda bütün Müslümanlar; Arabı-Acemi, Kürdü-Türkü, Azerisi- Özbeki evvelce giydiği her türlü mahallî kıyafetlerden soyunur ve tek bir kıyafete bürünür. Sınıf farkı göremezsiniz. Kim zengin kim fakir, kim amir kim memur, kim işçi kim patron? anlaşılmaz. Herkesin başı açık, ayağı çıplak, üzerlerinde de iki parçadan oluşan kefen misali dikişsiz bembeyaz ihram elbisesi... Yaşadıkları beldeler farklı da olsa, dilleri, renkleri, kültürleri ayrı bile olsa, hepsi aynı şeyi yapıyor. Hepsi Kâbe'yi tavaf ediyor, hepsi Safa ve Merve arasında sa'y ediyor, hepsi Mina'ya çıkıyor, Arafat'ta vakfeye durup, Müzdelife'ye iniyor, sonra da şeytan taşıyorlar. Her yokuşta, her inişte ve her dönemeçte aynı sözü terennüm edip, "Lebbeyk Allâhümme Lebbeyk" diyerek telbiye getiriyorlar.

Böylece İslâm birliği gerek giyimde, gerek dilde en güzel şekilde tecelli ediyor ve hacın gerçek manası olan "tevhid" zuhûr ediyor. İnançlarda tevhid, ibâdetlerde tevhid, giyimde tevhid, lisanlarda tevhid...

Hac gerçekten ne büyük ibâdet. Hacca gitmemek ise ne büyük mahrumiyet! O havayı mutlaka teneffüs etmek, o atmosferi, o mânevî havayı mutlaka yaşamak

lazım. Emin olun kalbiniz ne kadar katı olursa olsun mutlaka yumuşayacak, ağlamayı unutan gözler yaşayacak, küllenmiş olan mânevî duygular orada alevlenecektir.

Hac etmek insanın günahlarını siler süpürür, tertemiz yapar. Nitekim Efendimiz (Sallallâhu Aleyhi ve Sellem) bir hadîsi şerifte: "Hac yapın, çünkü suyun kiri yıkadığı gibi hac da günahları yıkar." buyurmuştur.

Hz. Ali (Radiyallâhu Anh) anlatıyor: "Efendimizle tavaf ediyorduk, dedim ki:

- Ya Rasülellah! Anam-babam Sana feda olsun bu Beyt nedir?' Efendimiz:

- Ya Ali! Allâh-ü Teâlâ bu Beyti dünyada ümmetimin günahlarına keffâret olsun için kurdu, buyurdu."

Ali b. Muvaffak anlatıyor:

"Arefe gecesi Mina'da Mescid-i Hayf'ta uyuyordum, rüyamda iki tane meleğin semâdan indiğini gördüm. Aralarında şöyle konuşuyorlardı: Biri, diğerine:

- Bu sene hacca gelenlerin kaç kişi olduğunu biliyor musun? dedi, diğeri:

- Bilmiyorum, kaç kişi geldi?

- Tam 600.000 kişi geldi. Peki, bunlardan kaç kişinin hacının kabul edilip, günahlarının af edildiğini biliyor musun?

- Hayır, bilmiyorum, kaç kişi af edildi?
- Allâh-ü Teâlâ bunların içinden sadece 'altı kişi'nin haccını kabul edip günahlarını af etti.

Ali b. Muvaffak diyor ki:

"Aralarında bu şekilde konuştuktan sonra yükselip gözden kayboldular ve ben korku içinde uyandım. Haccım kabul olmayacak diye üzüлüp endişelendim. Arafat'ta, Meş'ari Haram'da üzüntü içinde bunları düşünürken, bana bir geçkinlik arız oldu. O esnada yine daha önce gördüğüm iki meleği gördüm. Aynı şekilde semadan indiler ve yine aralarında konuşmaya başladılar. Biri diğerine sordu:

- Rabbimizin bu geceki hükmünü biliyor musun? Diğer:

- Hayır, bilmiyorum nedir bu hüküm?
- Mevlâ Teâlâ, haccı kabul olan ve günahları af olan o altı kişinin her biri için, yüz bin kişiyi af etti. Böylece bu sene hac eden altı yüz bin kişinin hepsinin haccı kabul oldu ve günahları af oldu."

Orası böyle bir yer, orası toptan pazar..

Ne pazarı? Af pazarı, mağfiret pazarı... Mevlâ dostları hürmetine herkesin haccını kabul buyurup af ediyor.

Öyle günahlar vardır ki, onlar ancak Arafat'ta vakfe ile af olunur. Bir hadîsi şerifte: "İnsanların günahça en büyük olanı, Arafat'ta vakfe yapıp da Allah'ın onun günahlarını af etmeyeceğini zannedendir." buyrulmuştur.

Sâlihlerden bir tanesi haccetmişti. Arafat'tan ayrıl-

duğında çantasını orada unuttuğunu hatırladı. Onu almak için tekrar dönüp Arafat'a çıktı, çantası bıraktığı yerde duruyordu onu aldı ve geri döndü. Dönerken vadiyi geçiyordu ki orada maymun, domuz gibi acayip hayvanlarla karşılaştı. Çok korktu, hızla arkadaşlarının yanına geldi. Onlara yolda gördüklerini anlatınca Ebu Ubeyde b. Kasım'da oradaydı. Dedi ki: "O gördüklerin Arafat'ta vakfe yapan hacıların günahlarıdır. Arafat'tan ayrılırken hepsini orada bırakmışlar.

Peygamber Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem)'e bir Arap köylüsü geldi ve dedi ki: "Hacca gitmek istiyordum fakat kaçırđım. Halen de ihramlı vaziyetteyim. Bana emir buyur, ne yapayım ki hacıların eriştiğı sevaba ben de erişeyim? Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) o kişiye şöyle buyurdu: "Ebu Kubeys Dağı kadar altının olsa, hepsini de Allah yolunda harcasan, yine de hacıların kazandığı sevaba nâil olamazsın!"

Ve Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) devam etti: "Hacca giden kimse teçhizatı (yükü) ile yola çıktığında, onlardan neyi kaldırır ve indirirse Allah onun için on iyilik yazar, on kötülüğünü siler ve derecesini de on kat yükseltir. Devesine bindiğı zaman, devesi her ayağını kaldırıp indirdiğinde aynı şekilde sevap yazılır, günahları silinir ve dereceleri yükseltilir. Kâbe-i Muazzama'yı tavaf eder, Safa-Merve arasında sa'y eder, daha sonra saçını tıraş eder veya kısaltırsa, anasının kendisini doğurduğı gündeki gibi günahlarından

siyırılır. O kimse varsın amellerine yeniden başlasın.”

Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) böyle buyurduktan sonra, Arap köylüsüne döndü ve: “Bu anlatılanları duydun, (şimdi) düşün (bakalım) hacca gidenin sevabına bu halinle nasıl yetişebilirsin?”

İşte imkânı olup ta hacca gitmeyen kimseler, maalesef bu ecir ve kazançları kaçırmıyorlar. Öyle faziletler ve kazançlar var ki, bunları kazanmak ancak orada mümkün oluyor.

Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) buyurdular ki: “Kâbe üzerine her gün ve gecede Allah’ın yüz yirmi rahmeti yağar. Bunun altmış tanesi tavaf edenlere, kırk tanesi Kâbe etrafında namaz kılan ve ibâdet edenlere, yirmi rahmet ise Beytullah’ı seyredenleredir.”

Hac ibâdeti bir cihetten namaz gibi bedenî, bir cihetten de zekât gibi mali bir ibâdetdir. Yani hem malla, hem de bedenle yapılan bir ibâdet. Dolayısıyla hac, Rabbimizin bize büyük bir lütfu olan, sıhhat ve servetimiz için bir şükran borcudur. Cabir İbni Zeyd (Radiyallâhü Anh) buyurdu ki: “Oruçla namaz bedeni yorar, malı yormazlar. Sadaka ise malı yorar bedeni yormaz. Hiç şüphe yok ki ben; hem malı, hem de bedeni hacdan daha çok yoran bir şey bilmiyorum.” Dolayısıyla hac hem mala hem de bedene tekabül ettiğine göre, elbette sevabı da çoktur. Efendimiz bir hadîsi şerifte: “Hacці mebrurun (makbul hacın) karşılığı ancak Cennettir.” buyurdu. “Mebrur hac nedir? Ya Resülellah!” diye sorduklarında Efendimiz: “Güzel söz ve yemek yedirmektir” buyurdu.

Tabi o atmosferde, kendi memleketinden uzakta alışık olmadığın sıcaklar, o müthiş kalabalık insanı daraltıp, bunaltabiliyor. Ayrıca şeytan da, özellikle hacını ifsad etmek için seninle uğraştığından, tahammüller azalıyor. Bir bakıyorsun en küçük meseleden dolayı kavga-gürültü kopmuş. En sakin, en uysal adam bağırıyor çağırıyor. Onun için burada bir sabrediyorsan, orada on kat sabretmek lazım. Orada herkes Allah’ın misafiri. Omzuna çarparlar, ayağına basarlar, adam gelir seni ezip geçer, sonra döner “Hacı sabır” der. Ne yapalım, sabredeceksin. Ee hacı mebrur yapabilmek için dişini sıkacaksın, sesini kısacaksın, sabredeceksin. Evet kolay değil, ama karşılığında Cennet var.

Hacca gidenlere çok büyük mükâfatlar vardır, fakat gitmeyenlere de tehditler vardır. Bir hadîsi şerifte Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu: “Her kimi bir hastalık veya görünen bir hâcet veya zalim bir sultan menetmediği halde haccetmezse, ister Yahudi olarak, ister Hıristiyan olarak ölsün.” (Beyhaki,

sünen: 4/334) Bu hadîsi şerif bizi titretmesi lazım. Yani burada, maddî imkânı olup da hacca gitmeyenlere, büyük bir tehdit var. Bir Müslüman bunu göze alamaz ve almamalıdır da.

Hac kendisine farz olduğu halde hâlâ gitmemiş olanlar, hiç vakit kaybetmeden ilk fırsatta mutlaka gitmeli ve sevgili Allah’ımızın evini ziyaret etmelidir. İnsan, Rabbinin evini merak etmez mi? Resûlullah’ın doğduğu, büyüdüğü, İslâm davası uğruna binbir çilelere katlandığı, dünyada emsali olmayan “Saadet Asrı’nın” yaşandığı o kutsal toprakları insan görmeyi arzulamaz mı? İmkânı olanlar hacca mutlaka gitmeli ve oradaki mânevî havayı teneffüs edip, âhiretin adeta dünyadaki provası niteliğindeki o atmosferi yaşamalılar.

Fakat bunun için acele etmek lazım. Zira Efendimiz “Hacca gitmek isteyen acele etsin, çünkü kişi hasta olabilir, malı kaybolabilir (veya) başka bir engel çıkabilir.” buyurdu.

Fi Emânillah!

ZEMZEM

TARİHÇESİ, ÖZELLİKLERİ ve SİRLARI

Dünyanın en kurak bölgelerinden birisi olan, Arap Yarımadası'nın da en kurak vadisinde bu kalitede ve bollukta bir suyun 1,5 metre çapındaki bir kuyudan çıkması, başlı başına bir mûcizedir. Zaman zaman içindeki mineral oranları değişse ve debisi kısmen azalsa da, Zemzem Kuyusu yüzyıllardır su vermeye devam etmektedir.

Adem ŞENER
bilgi@arifandergisi.com

Bütün Müslümanlar tarafından saygın bir yere sahip olan Zemzem suyu, Hz. İbrahim (Aleyhisselâm) tarafından Mekke-i Mükerrerme'ye bırakılan Hz. Hacer'e ve Hz. İsmail (Aleyhisselâm)'a Allah-ü Teâlâ'nın bir lütfü olarak ihsan olunmuştur.

İbrahim (Aleyhisselâm)'ın hanımı Hz. Hacer'den, İsmail (Aleyhisselâm) doğduktan sonra, Hz. Sâre tarafından kiskanılması üzerine İbrahim (Aleyhisselâm) Hz. Hacer ile emzirmekte olduğu oğlunu Mekke-i Mükerrerme'ye getirdi. Hz. Hacer ile İsmail (Aleyhisselâm)'ı, Mescid-i Haram'ın bugün bulunduğu yerin yukarısındaki büyük bir ağacın yanına bıraktı. O tarihte Mekke-i Mükerrerme'de hiç bir kimse yoktu. Hatta içecek su bile yoktu. Sonra İbrahim (Aleyhisselâm), Şam'a gitmek üzere oradan ayrıldı. Ayrıldığı sırada Hz. Hacer peşine takılıp ona şöyle diyordu:

“Ey İbrahim! Bizi bu vadide bırakıp da nereye gidiyorsun? Öyle bir vadi ki, ne görüp görecek bir insan var, ne de hayat eseri başka bir şey var.”

Hz. Hacer bu sözleri ne kadar tekrar ettiyse de İbrahim (Aleyhisselâm) dönüp bakmadı. Nihayet Hz. Hacer: “Bizi burada bırakmanı Allah mı emretti?” diye sorunca, İbrahim (Aleyhisselâm) da: “Evet, Allah (Celle Celâlihü) emretti” diye cevap verdi. Bunun üzerine Hz. Hacer: “Öyle ise Allah bizi unutmaz, O bizi korur” dedi.

Artık İsmail (Aleyhisselâm)'ın annesi oğlunu emziriyor ve kendisi de kırbadaki sudan içiyordu. Nihayet kırbadaki su bitince hem Hz. Hacer, hem de oğlu susadı. Hz. Hacer, çocuğun susuzluktan toprak üzerinde sızlanarak yuvarlandığına bakmaya başladı. Fakat çocuğun bu elim haline bakmaktan fenalaşarak onun yanından kalkıp biraz öteye gitti. O mıntıkada Kâbe'ye en yakın tepe olan Safa tepesini buldu ve onun üstüne çıktı. Sonra vadiye karşı durup kimseyi gö-

rebilir miyim diye bakmaya başladı. Bu defa Safa tepesinden indi. Vadiye inince (ayağına dolaşmasın diye) entarisinin eteğini topladı. Sonra müşkül bir işle karşılaşan bir insan azmiyle koştu, vadiyi geçti. Sonra Merve tepesine çıktı.

Orada da biraz durdu ve kimseyi görebilir miyim diye baktı. Fakat hiç kimseyi göremedi. Hacer, bu suretle (Safa ile Merve arasında) yedi sefer gitti, geldi. Son defa Merve üzerine çıktığında bir ses işitti ve bu sesi tekrar duyarım ümidiyle dikkatle dinledi. Bu sesi bir daha işitti. Bunun üzerine: "Ey ses sahibi! Sesini duyurdun. Eğer bize yardım edebilecek güce sahipsen, yardım et" dedi.

Hacer böyle der demez, hemen Zemzem Kuyusunun yerinde bir melek göründü. O melek ayağının topuğu ile yahut kanadıyla yeri kazıyordu. Nihayet su göründü. Hz. Hacer, su başka tarafa akmasını diye suyu eliyle çevirdi, havuz gibi yaptı. Hz. Hacer hem eliyle böyle yapıyor, hem de kırbasını doldurmaya devam ediyordu. Su ise yerinde kaynıyordu.

Hacer, Abdullah b. Abbas (*Radıyallâhü Anhümâ*)'nın rivâyet ettiğine göre Peygamber Efendimiz (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*): "Allah (*Celle Celâlihü*), İsmail (*Aleyhisselâm*)'ın annesi Hz. Hacer'e rahmet etsin. O, Zemzemi kendi haline bıraksaydı, suyu avuçlamasaydı, muhakkak Zemzem akar ve bir ırmak olurdu" buyurmuştur.²

Hacer bu sudan içti ve çocuğunu emzirdi. Melek, Hz. Hacer'e "Helak oluruz, kayboluruz diye korkmayın. İşte şurası Allah'ın evidir, o evi şu çocukla babası yapacaktır. Muhakkak ki Allah (*Celle Celâlihü*), o işin ehlini zâyi etmez" dedi.

Mekke-i Mükerreme şehrinin idaresini Hz. İsmail (*Aleyhisselâm*)'dan sonra oğlu Nabit, ondan sonra da Cürhüm Kabilesi devam ettirdi. İşte bu sırada Yemen'den kuzeye doğru göç eden Ezd kabilesinin bir kolu olan Huzaa Kabilesi, Harem bölgesinde kalmak için Cürhüm Kabilesinden izin istedi. Cürhüm Kabilesi onlara izin vermeyince aralarında başlayan savaş, Huzaa Kabilesinin kesin zaferiyle neticelendi. Bunun üzerine Cürhüm Kabilesi Mekke-i Mükerreme'yi terk etmek zorunda kaldı. Şehirde ayrılırken de Zemzem Kuyusunu kapattılar. Kuyunun en dibine altından yapılmış iki ceylan heykeli, bir takım silahlar, kılıçlar, zırhlar ko-

arak; sonra da çakıl, kum ve taşlarla kuyuyu doldurup yerini belli olmaz hale getirdiler.³

ZEMZEMİN İKİNCİ KEZ BULUNMASI

İbn-i İshak, Hazreti Ali (*Radıyallâhü Anh*)'dan rivayet etmiştir ki:

Abdülmuttalib bir gün Kâbe-i Muazzama'nın yanında Hicr denilen mevkide serin bir gölgede uyuyordu. Bu esnada bir rüya gördü. Rüyasında birisi gelip kendisine şöyle seslendi:

"Kalk ve Tayyibe'yi kaz." Abdülmuttalib sordu: "Tayyibe nedir?"

O zat hiçbir açıklama yapmadan onun yanından ayrıldı. Ertesi gün Abdülmuttalib tekrar aynı yerde uyurken yine aynı zat geldi ve; "Kalk ve Berre'yi kaz" dedi. Abdülmuttalib tekrar sordu: "Berre nedir?"

O zat yine hiçbir cevap vermeden onun yanından ayrıldı. Abdülmuttalib uyandı ve rüyasına bir mâna vermeye çalıştı. Fakat hiçbir mâna veremiyor, rüyayı bir türlü çözemiyordu. Aradan bir gün daha geçti ve ertesi gün Abdülmuttalib tekrar aynı yerde uyurken yine rüya âlemine daldı ve rüyasında aynı zat:

"Kalk ve Mamnune'yi kaz" dedi. Abdülmuttalib: "Mamnune nedir?" diye sordu fakat yine bir cevap alamadı.

Dördüncü gün yine aynı yerde uyuyan Abdülmuttalib rüyasında tekrar aynı zatı gördü. O zat bu sefer:

"Kalk ve Zemzem'i kaz" diye kendisine nida etti. Abdülmuttalib: "Zemzem nedir?" diye sordu. O zat bu sefer kendisini cevapsız bırakmadı ve:

"O öyle bir sudur ki, dünyanın dört bir tarafından gelen hacılara kifâyet eder. Cebrail (*Aleyhisselâm*)'ın

ayağı ile vurduğu yerden çıkmıştır. Susuzları kandırır, açları doyurur, hastalara şifâ olur. O su, Kâbe-i Muazzama'da kesilen kurbanların kanlarının döküldüğü yer ile, işkembelerinin atıldığı yer arasındadır. Sen orada iken alaca kanatlı bir karga gelip orayı gagalar. Orada karınca yuvası da vardır" dedi.⁴

Abdülmuttalib uyanınca sevincine sevinç katılmıştı. Zira Zemzem Kuyusu hakkında evvelce epey şeyler duymuştu ve bir takım bilgilere sahipti. Ancak kesin yerini kimse bilmiyordu.

Abdülmuttalib, artık Zemzem'in yerini bulup kazmakla vazifelendirildiğini anlamıştı. Derhal araştırmaya koyuldu. Rüyasında kendisine öğretilen yere gitti. Bu sırada alaca kanatlı bir karganın süzüldüğünü ve yere konarak gagası ile bir yeri karıştırdıktan sonra, tekrar havalanarak göğe doğru yükseldiğini gördü.

Böylece Abdülmuttalib, zemzem'in yerini tespit etmişti ve sıra kazmaya gelmişti. Senelerden beri gizli kalmış hayat bahşeden bir kuyuyu bulup, ortaya çıkarma şerefine erecekti. Bu şerefi başkasına kaptırmak ve bu sırrı başkalarına açmak istemiyordu. Bunun için ertesi gün bir tek oğlu olan Hâris'i alarak tespit edilen yere gitti ve kazmaya başladılar. Bir müddet devam eden kazı sonucu Zemzem Kuyusunun örülmüş duvar taşları ile, bir daire şeklindeki ağız meydana çıktı. Abdülmuttalib gözlerine inanamıyordu. "Allahü Ekber! Allahü Ekber!" diye tekbir getirmeye başladı.

Kureys'in ileri gelenleri Abdülmuttalib'in Zemzem Kuyusunu bulmak üzere olduğunu haber alınca hemen başına toplandılar ve: "Ey Abdülmuttalib! Bu, bizim babamız Hazreti İsmail'in kuyusudur. Onda bizim de hakkımız var. Bu işe bizi de ortak et" diye teklifte bulundular. Bunun üzerine Abdülmuttalib dedi ki:

"Yapamam! Bu, bana siz olmadan tahsis olunmuş

ve aranızda ancak bana verilmiş olan bir görevdir" Kureys'in ileri gelenlerinden birisi:

"Sen bize kafa mı tutuyorsun! Sen yalnız başına bir kimsesin. Tek oğlundan başka bir destekçin yok" dedi.

Bu sözler Abdülmuttalib'in adeta içini yaktı. Çünkü Kureysliler onu kimsesizlikle küçümsüyorlardı. Bir müddet üzüntü içinde sustu ve: "Demek sen beni yalnızlık ve kimsesizlikle ayıplıyorsun, öyle mi?" diye sitemde bulundu. Bu durum Abdülmuttalib'e çok dokunmuştu içi yanarak ellerini açtı, yüzünü semaya doğru çevirdi ve: "Yemin ederim ki Allahü Teâlâ bana on erkek çocuk verirse, bunlardan birisini Kâbe-i Muazzama'nın yanında kurban edeceğim."⁵ diye nezirde bulundu.

Bu olay hayli kritik bir hal almıştı. Böyle hassas hadiseler yüzünden Araplar arasında çok defa çarpışmalar patlak vermiş ve çok kan dökülmüştü. Bunu bilen Abdülmuttalib, işin hakem vasıtası ile halledilmesini tavsiye etti kendilerine. Kureys'in ileri gelenleri bu teklifi kabul ettiler ve hakem olarak Şam'da oturan, Sa'b İbn-i Hüzeym'i seçtiler.

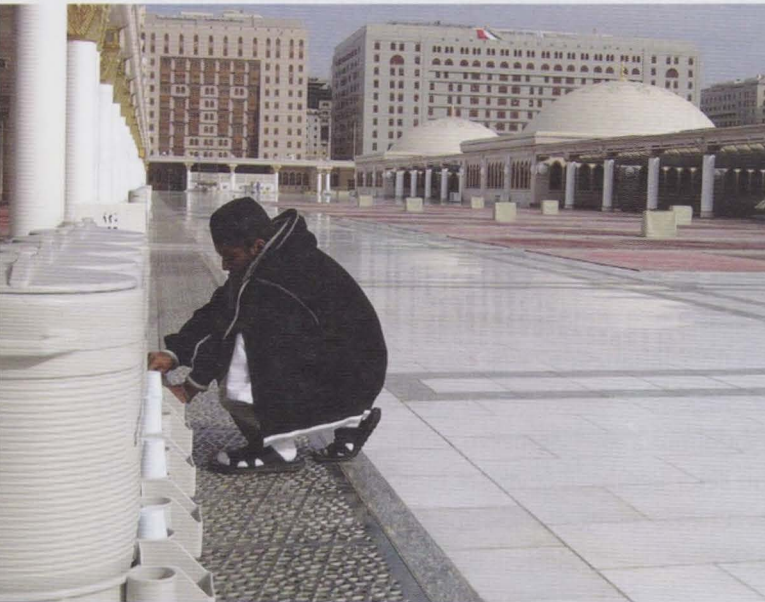
Ancalarından birkaçını yanına alan Abdülmuttalib, Kureys kabilelerinin ileri gelenlerinden bir grupla Şam'a doğru yola çıktı. Ancak daha Şam'a varmadan çölün ortasında, Abdülmuttalib'in ve yanında gelenlerin suları bitti. Çaresiz kalan Abdülmuttalib, Kureys'in ileri gelenlerinden su istedi. Ancak Kureys'in ileri gelenleri bu talebi "Suyumuz ancak bize yeter" diyerek reddettiler.

Abdülmuttalib ile yakınlarının hayatı büyük bir tehlike ile karşı karşıya bulunuyordu. Elleri yapacakları hiçbir şey de yoktu. Çöl ortasında su aramak, serabın peşinde koşmaktan farksızdı.

Çaresizliğin bir çare olmadığı bilincinde olan Abdülmuttalib, ne pahasına olursa olsun su bulmak için çaba sarf edecekti. Su aramaya çıkmak için devesinin yanına gelip devesini ayağa kaldırdı. Devesi ayağa kalkınca onun bir ayağının dibinde bir miktar su gördü. Bu durum karşısında fazlası ile sevinen Abdülmuttalib, suyun çıktığı yeri genişletince suyun daha gür akmaya başladığını gördü. Bu arada kendilerine su vermeyen Kureysliler onları hayretle izliyorlardı.

Abdülmuttalib ve arkadaşları sudan kana kana içip hayvanlarına da içirdiler. Daha sonra Abdülmuttalib kendisine su vermeyen Kureyslilere dönüp:

"Suya gelin, suya! Allâh-ü Teâlâ bize su verdi. Hem kendiniz bu sudan için, hem de hayvanlarınızı sulayın!" diye onları da çağırdı. Kureysliler mahcup bir halde suya yaklaştılar. Kana kana sudan içtiler. Hayvanlarını suladılar. Yanlarındaki bayat suyu dökerek

temiz su ile doldurdular.

Kureyşliler, Abdülmuttalib'in kendilerine sunduğu bu serin ve temiz suyu içer içmez âlemleri birden değişti. Pişman bir vaziyette: "Ey Abdülmuttalib! Artık sana diyecek bir sözümüz yok. Anladık ki Zemzem'i kazmak senin hakkın. Bu işe ancak sen layıksın. Valahi, Zemzem hususunda seninle bir daha münakaşa etmeyeceğiz. Artık hakeme gitmeye de gerek görmüyoruz" dediler ve yarı yoldan geri döndüler.

Mekke-i Mükerreme'ye döndükten sonra oğlu Hâris ile birlikte kazıya devam eden Abdülmuttalib, kısa bir zaman sonra Zemzem Kuyusunu ortaya çıkardılar.⁶

Zemzem Kuyusu açıldıktan sonra oradan daha önce Cürhüm kabilesinin Mekke-i Mükerreme'yi terk ederken sakladıkları iki altından geyik heykeli ile kılıçlar ve zırhlar çıktı. Zemzem Kuyusunu ortaya çıkarma hakkını Abdülmuttalib'e bırakan Kureyş'in ileri gelenleri, bu sefer de bu mallara ortak olmaya çalıştılar ve

"Ey Abdülmuttalib! Bu mallara seninle beraber ortağız. Bunlarda bizim de hakkımız var" dediler. Abdülmuttalib: "Hayır! Sizin bu mallar üzerinde hiçbir hakkınız yoktur. Bununla beraber ben yine anlaşma yolunu tutuyorum ve size yumuşaklık ile karşılık vermek istiyorum. Bu meseleyi de aramızda kura çekerek halledelim" dedi. Kureyş'in ileri gelenleri bu teklifi kabul ettiler ve nasıl bir kura çekmeleri gerektiğini sordular. Abdülmuttalib:

"İki kura Kâbe-i Muazzama için, iki kura benim için, iki kura da sizin için çekeriz. Kurada kime ne çıkarsa onu alır, çıkmayan da mahrum kalır" diye görüşünü belirtti. Bu fikir kabul edilince hemen kura çekmeye koyuldular.

Kura sonucu, Kureyş ileri gelenlerinin bu mallarda hakları olmadığını bir kere daha ortaya koydu. İki adet altın geyik heykeli Kâbe-i Muazzama'ya, kılıç ve zırhlar Abdülmuttalib'e düştü.⁷ Onların payı ise mahrumiyet oldu. Ama artık itiraz edecek durumları kalmadı ve mesele böylece kapandı.

Abdülmuttalib, altın heykelleri Kâbe-i Muazzama'nın kapısının üzerine koydu. Kılıç ve zırhları dövdürüp saç haline getirdikten sonra bununla Kâbe-i Muazzama'nın kapısını kapattı. Böylece ilk defa Kâbe-i Muazzama'yı altınlarla süsleme şerefine nail olmuş oldu.

ZEMZEMİN SIRLARI

1- Avrupa'da laboratuvarlarda yapılan araştırmaya göre Zemzem suyu diğer sulara göre çok daha az küllüktür taşımaktadır.

2- Yine aynı araştırmaya göre diğer sulara göre çok daha besleyicidir ve çok daha fazla mineral barındırmaktadır.

3- Kaynağı henüz bulunamamıştır. Nereden geldiği su anki teknolojiye göre bile bilinmemektedir. Yakınlarında hiçbir kuyu yoktur ve denize de 80 km. uzaklıktadır. Bu şartlarda suyunu denizden veya başka bir kuyudan alması imkânsızdır.

4- Yillardır suyun bitmiyor olması araştırmacıları çok şaşırtmaktadır.

5- Açlığını gidermek için içen kişinin açlığını, susuzluğunu gidermek için içenin susuzluğunu giderir.

6- Sadece 1,5 m. derinliğindeki ufacık bir kuyudan çıkan su, hac ve umre mevsimi boyunca milyonlarca kişinin tüm su ihtiyacını karşılamaktadır.

7- Hiçbir zaman ne azalma ne de kuruma göstermemektedir.

8- Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) raporlarına göre dünyadaki en içilebilir ve sağlıklı sulardan biridir.

9- Amerika'da yapılan test sonuçlarına göre dünyada içinde mikroorganizma ve bakteri bulundurmeyen tek sudur.

10- Dünyanın en kurak bölgelerinden birisi olan Arap Yarımadası'nın da en kurak vadisinde bu kalitede ve bollukta bir suyun 1,5 metre çapındaki bir kuyudan çıkması başlı başına bir mucizedir. Zaman zaman içindeki mineral oranları değişse ve debisi kısmen azalsa da Zemzem Kuyusu yüzyıllardır su vermeye devam etmektedir.

11- Kabaca huniye benzeyen Zemzem Kuyusunun bu şeklinin bile bir hikmeti vardır. Çünkü bu şekli suyun debisini düzenlemektedir.

12- 1,5 metre genişliğinde olan Zemzem Kuyusundan binlerce yıldır milyonlarca metreküp su çekiliyor, kaynağının ise hâlâ tam olarak bilinmemesi mucize olarak değerlendiriliyor. Zemzem Kuyusunun yakınlarında irili ufaklı (birisinin adı Davut) birçok kuyu var. Ama bölgenin jeolojik yapısı gereği bu sular ya çok aşırı mineralli ya da tuzludur. Hiçbiri Zemzem kadar mineral oranı dengeli ve kaliteli değildir. Bu kuyular birbirine bu kadar yakın olmasına rağmen, hiçbirinin Zemzem'in normal değerlerine yaklaşamaması bile başlı başına bir mucizedir.

- DİPNOT -

1- İbn-i Manzûr, Lisanul Arab: 12/237

2- Buhârî, Şirb: 10; Enbiya: 9

3- es-Suheylî, er-Ravdul Unf: 2/7

4- İbn-i Hişam, Siret: 87

5- İbn-i Hişam, Siret: 88; İbn-i Sa'd, Tabakat: 1/88;

6- Taberi, Tarih: 1/128

7- İbn-i Hişam, Siret: 88; İbn-i Sa'd, Tabakat: 1/84

ÇALIŞMAK İBÂDET MİDİR?

“Çalışmak da ibâdetdir” sözü eksiktir, bu söz çoğu kere, farz olan ibâdet vazifelerini terk eden kimselerin arkasına sığındıkları bir cümledir. Sözü doğru, “**Farzları yerine getiren kimsenin, çalışması da ibâdetdir**” şeklinde olmalıdır. İbâdetlerini aksatmadan mesleğini icrâ edenlerin çalışmasına zikir ve tesbîh, ailelerine götürdükleri rızıklara ise kat kat sadaka sevâbı vardır.

“Sizden birinizin iplerini alarak dağa çıkması, bir bağ odunu sırtına alarak getirip onu satarak, aldığı parayla başkalarına muhtaç olmaması, insanlardan istemesinden daha hayırlıdır. (İstediği zaman da) insanlar ya verirler, ya da geri çevirirler (o da belli değil)” (Hadîs-i şerîf)

Yakup YAZICI
yakubyazici@hotmail.com

Bir gün, ensârdan yoksul bir zât gelerek cömertlik deryâsı Sevgili Peygamber Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem)'den yiyecek türünden bir şeyler istedi. Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) sordu:

- Senin evinde hiçbir şey yok mudur?
Ensârdan o zât:
- Ya Resûlallah! Yarısını altımıza sererek yatak yapıp, kalan yarısını da üzerimize örterek yorgan yaptığımız bir kilim ile su içtiğimiz bir kâsemiz

vardır, dedi. Bu zât evinde eşya olarak kilim ve kâseden başka bir şeyi olmayacak kadar yoksuldu. Peygamberimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem), o zâta hemen yardım edip beytül-mâldan bir şeyler vermek yerine:

- Onları bana getir, buyurdular. Ensâr'dan olan bu sahâbî, evinden kilim ile kâsesini getirdi. Peygamberimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) orada bulunanlara:

- Bunları kim satın alacak? diye sordular. Bir zât:

- Ben bir dirheme alırım, dedi. Peygamberimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem):

- Bir dirhemden daha fazla kim vere-

cek, diye iki veya üç defa tekrarlardı. Bir başka zât:

- Ben iki dirheme alırım, dedi. Bunun üzerine Peygamberimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem), kâse ve kilimi o kişiye iki dirheme sattı. Malın sahibi olan yoksul sahabeye:

- Git bir dirhemle yiyecek alıp âilene götür. Kalan bir dirhemle de bir balta alıp bana gel, buyurdular.

Adam gitti. Bir müddet sonra elinde sapsız bir balta ile çıkageldi. Beşeriyetin en büyük muallimi Aleyhisselâm Efendimiz o zâta, orada bulunanlara ve kıyâmete kadar tüm insanlara ders veriyordu. İki Cihan Güneşi (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) mübârek elleriyle, baltaya güzel bir sap yapıp taktı. Sonra da o kişiye:

- Git, odun topla ve sat! On beş gün boyunca sakın seni görmeyeyim, buyurdular. Adam gitti, on beş gün boyunca odun toplayıp sattı.

Bir müddet sonra Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem)'in yanına çıkageldi. On dirhem kazanmış, parasının bir kısmıyla elbise, bir kısmıyla da yiyecek almıştı. Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem)'in yüzünde sevinç pırıltıları vardı. Şöyle buyurdular:

- İşte bu senin çalışıp kazanman, kıyamet günü yüzünde dilencilik lekesiyle gelmeden daha hayırlıdır.

Yüce Rabbimiz Kur'an-ı Azîmüşşân'da, tüm canlıların rızıkına kefil olduğunu, hepsinin rızıkını yaratmanın kendisine ait olduğunu beyan ederek **"Yeryüzünde ne kadar canlı varsa, hepsinin rızıkı ancak Allah (Celle Celâlihü)'a aittir"** (Hûd, 11/6) buyurmaktadır. Bir diğer âyet-i celîlede ise **"Öyleyse rızıkı, Allah (Celle Celâlihü)'in yanında arayın"** (Ankebût, 29/17) buyurarak, kulun rızıkını arama zarûretini beyân etmiştir. Helâlinden rızık kazanmak bir farz ve aynı zamanda bir meziyettir. Peygamberimiz Davûd (Aleyhisselâm)'dan bahsederken **"Davûd (Aleyhisselâm) sadece elinin emeğinden yedi"** buyurarak övmüş, Zekeriyâ (Aleyhisselâm)'ı anlatırken **"Zekeriyâ (Aleyhisselâm) marangoz idi"** buyurarak methedip onun, çalışıp kazanan, el emeği ve göz nûru ile geçimini temin eden bir peygamber olduğunu bildirmiştir. Böylece meslek ve zanaat erbâbının izet ve makbûliyetine de işâret etmişlerdir.

Bâzen, doğru ifadelerin yanlış neticeler için kullanıldığı görülür. Bunun birçok misali vardır. Bunlardan biri de, "Allah (Celle Celâlihü) ilmi isteyeneye, zenginliği istediğine verir" sözüdür. Bu

söz ilme teşvik için söylenen yüce bir hakikattir. Ancak bu ifâde, ilme teşvik bâbında çok tekrarlanırken bâzen yanlış değerlendirilmiş, "Demek ki Allah (Celle Celâlihü) dünya malını dilediğine vermiş, benim çalışmama ne gerek var, zâten o verecekse verir, vermeyecekse çalışmaya da gerek yok" diye düşünölmüş, âdetâ çalışmanın lüzûmsuz olduğu anlaşılmıştır. Hâlbuki Müslümanların, dinî ve dünyevî maslahatlarını ikâme etmeleri için çalışmaları elzemdir.

Araştırıldığında, tarih boyunca değişmez değer olan altın üzerinde, başta Yahudiler olmak üzere büyük bir gayrimüslim hâkimiyetinin olduğu görülecektir. Sarraf, kuyumcu denince akıllara, eskiden Yahudiler gelirdi. Bu gün de uluslararası anlamda, altın borsası tamamen Yahudilerin elindedir. Altın ekonomik güç demektir. Tarih boyunca, -bu gün de olduğu gibi- Yahudiler ekonomik güçlerini siyâsî güce çevirerek dünya siyasetine yön vermeye çalışmışlardır. Zaman zaman Müslümanların içerisine soktukları kimseler aracılığıyla da "Hacca gidenin eli terazi tutmaz", "Dünya malını terk etmek gerekir" ve benzeri sözler yayarak, Müslümanları dünyadan tecrit etmeye çalışmışlardır. Böylece Müslümanları ekonomik yönden zayıflatıp kendilerine muhtaç hale getirmişlerdir. Cihan devleti Osmanlı'nın padişahı Sultan V. Murad'ın, sarrafı Hristaki'ye "bir milyon altın" borçlanarak tahta çıkması, üzerinde iyice düşünölmeye gereken va-

him olaylardan sadece bir tanesidir.

ÇALIŞMAK İBÂDET MİDİR?

“Çalışmak da ibâdetdir” sözü eksik bir sözdür. Bu söz çoğu kere, farz olan ibâdet vazifelerini terk eden kimselerin arkasına sığındıkları bir cümledir. Sözün doğrusu, **“Farzları yerine getiren kimsenin, çalışması da ibâdetdir”** şeklinde olmalıdır.

Nice kardeşlerimiz vardır ki sabahın erken saatlerinde, belki kahvaltı bile yapmadan yollara düşer. İşçi olarak çalıştığı fabrikasına veya izbe bir mekândaki dükkânına gider, akşama kadar başını kaldırmadan çalışır, kan ter içinde kalır. Hatta bazıları yerin metrelerce altında, maden ocaklarında tehlikelere maruz kalarak, toz toprak içinde bir ömür geçirirler. Bu kimseler bir yandan çalışırken, zamanı geldiğinde bedeninin ihtiyacı olan gıdalarını aldıkları gibi, rûhun gıdası olan ibâdetleri de ifâ ederler. Onların niyeti, hem insanlara ve insanlığa fayda temin etmek, hem de ailelerine el emeği, alın teri karşılığı helâlinden rızık götürmektir. Helâl rızık ki, tüm duâ ve ibâdetlerin kabûlü ona bağlıdır. İşte böylesine çileler içerisinde, helâl mâîşet kazanma derdiyle çalışan, ibâdetlerini aksatmadan, meslek ve sanatını “Rabbim beni görüyor” duygu ve düşüncesiyle icrâ eden kimselerin çalışmasına zikir ve tesbîh sevâbı, akşam ailelerine götürdükleri rızıklara ise kat kat sadaka sevâbı vardır.

Âyet-i kerîmesinde Mevlâ Teâlâ “(Cuma) nama-

zı kılındıktan sonra yeryüzüne dağılın ve Allah (Celâle Celâlühü)’nün fazl-u keremi olan helâl rızık arayın ve Allah’ı çok zikredin ki kurtuluşa eresiniz” (Cuma, 62/10) buyurmaktadır. Demek ki kul, farz olan ibâdetleri yerine getirmeli, daha sonra helâl rızık peşinde olmalı, bunu yaparken de Mevlâ’yı unutmamalıdır. Bu minvâl üzere devam eden bir çalışma hayatı onun için bir nevi ibâdetdir.

İslâmiyet, başkalarının eline bakmayı, başkalarının sırtından geçinmeyi, tenbellik ve atâleti aslâ hoş görmemiştir. İki Cihan Serveri Sevgili Peygamberimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) “Üstteki (veren) el, alttaki (alan) elden daha üstün ve hayırlıdır” buyurarak çalışmayıp başkalarına muhtaç olmayı değil, kazanarak muhtaçlara yardım etmeyi tavsiye etmiştir. Merhum Mehmed Akif çalışmamanın onur kırıcılığını şöyle ifâde eder:

Kim kazanmazsa bu dünyada bir ekmek parası Dostunun yüz karası, düşmanının maskarası.

Ashâb-ı kirâmdan Abdurrahman b. Avf (Radiyallâhü Anh) anlatır:

“Medine’ye hicret ettiğimizde Sevgili Peygamberimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) ensâr ve muhâcirler arasında kardeşlik kurmuştu. Ensârın zenginlerinden Sa’d b. Rebî’ (Radiyallâhü Anh) de benimle kardeş olmuştu. Sa’d b. Rebî’ bana:

- Bak! Ensârın en zenginiyim, malımın yarısını sana ayırdım, senindir, dedi. Ben:

- Allah malını sana mübârek kılsın, benim ona ihtiyacım yoktur. Bana Medine’nin çarşısını göster, dedim.

Çarşıya gittim. Orada yağ, çökelek alıp satarım. Öylesine kazandım ve zengin oldum ki, âdetâ hangi taşa uzansam altından, ya altın ya da gümüş çıkardı. Peygamber (Aleyhisselâm) bana ‘Evlendin mi?’ diye sordu. Ben de ‘Evet yâ Resûlellah! Ensârdan bir hanımla.’ dedim. ‘Mehir olarak ne verdin?’ dedi. Ben ‘Bir çekirdek altın (yaklaşık beş gram)’ Peygamber (Aleyhisselâm) ‘Git bir koyun kes, düğün yemeği hazırla, ashâbı davet et.’ buyurdular. Ben de emri yerine getirdim.”

Aziz Kardeşlerim!

İslâmiyet’in, hac, zekât, fitre, sadaka ve umre gibi bir çok ibâdetleri yine ekonomik durumun iyi olmasıyla alakalıdır. Evet, dünya ve dünya malını kalben terk etmeliyiz, ancak kâliben (bedenen) helâl kazanmak, helâle sarf etmek, İslâmî hizmetlerin devamı için kullanma gayreti içinde olmalıyız.

BEYTULLAH'DA BEN

Bir sancak altında kaç milyon insan,
Ne tenleri benzer, ne dilde lisan..
Olmuşlar.. Tek yürek, tek beden de can;
İnsanlığı gördüm.. Beytullah'ta ben..

Yedi bağın gülü, aynı destede,
Yetmiş iki millet, aynı listede,
Kaç milyon "Âmin" der, aynı bestede;
Tevhîd'le haşroldum.. Beytullah'ta ben..

Sînelerde alev, ne kül ne duman,
Dillerde bir soru: "Vuslat ne zaman?"
Cehennem söndürür, böylesi îman..
Aşk ne imiş gördüm.. Beytullah'ta ben..

Okyanuslar aşmış, gelmiş nicesi,
Aç, susuz, uykusuz, gündüz gecesi..
Her nefes, dilinde Kur'ân hecesi;
Sevdâlılar gördüm.. Beytullah'ta ben..

Rabb'in o davetli misafirleri;
Doldurmuş, Mekke'de her karış yeri.
Dillerinde dinmez, "LEBBEYK" sesleri,
Arş'a yollar gördüm.. Beytullah'ta ben..

Bir damla misâli, kapılmış sele;
Zengin, fakir, paşa, nefer elele..
Yan yana secd'eder, sultanla köle;
Maşherle tanıştım.. Beytullah'ta ben..

Kimi görmez gözü, elinde âsâ;
Lâkin, kalp gözünü açmış devâsa..
Yüzünde tebessüm, ne gam, ne tasa,
Döner durur gördüm.. Beytullah'ta ben..

Kimi, ayağında yarım çarığı;
Kaç yerinden kanar, topuk yarığı..
Meğerse; kefenmiş başta sarığı,
Ne âşıklar gördüm.. Beytullah'ta ben..

Baktım.. Sofrasında, nice melekler;
Bir tas zembek suyu, kuru ekmekler,
Gözleri Kâbe'de iftarı bekler,
Tokluğuma yandım.. Beytullah'ta ben..

Bir zerre gözü yok, dünya aşında,
Âhir rızık arar, harman başında,
Rabb'in nazarını, Kâbe taşında;
Gören gözler gördüm.. Beytullah'ta ben..

Kimi bahardadır, görmemiş yazı,
Kiminin geçiyor, Mevlâ'ya nazı;
Kılınır Kâbe'de vedâ namazı,
İmrendim.. El açtım, Beytullah'ta ben..

Kiminde kalmamış, derman bacadta;
İki büklüm yürür, gitmez kucakta..
Erimiş.. Kaybolmuş.. Cenâb-ı Hakk'ta
Pervaneler gördüm.. Beytullah'ta ben..

O kambur sırtında, eski torbası,
Torbasında sanki, Cennet urbası..
Hele bir, kıyamda var ki durması;
Göz göz oldum, doldum. Beytullah'ta ben..

Bin rütbeyi, bir secdede atlayan,
Bir secdeyi, yüz binlere katlayan,
Bu kârını meleklerle kutlayan,
Ne tâcirler gördüm.. Beytullah'ta ben..

Hacerü'l-Esved'de adın yazdıran,
Îman pençesinde, nefsi ezdiren,
Yücelen ruhuna, Arş'ı gezdiren,
Ne veliler gördüm.. Beytullah'ta ben..

Unutmuş.. Dünyanın vefâ derdini,
Yıkılmış.. Kalbindeki, riyâ bendini,
Öyle teslim etmiş, Hakk'a kendini;
Canda Cânân gördüm.. Beytullah'ta ben..

Bir sevdâ seli var, Safâ Merve'de;
Damlalar köpürmüş, vecde girmede..
Nice peygamberler, nice zirvede;
Durup bakar gördüm.. Beytullah'ta ben..

İbrahim Makâmı, sultan sofrası;
Sunulur herkese, bir kevser tası..
Bir cennet şöleni, perde arkası,
Ne sahneler gördüm.. Beytullah'ta ben..

Melekler almışlar, şölenden payı;
Sarmışlar, Kâbe'de bütün semayı.
Kalem anlatamaz, bu içtimayı,
Âciz bir kul oldum.. Beytullah'ta ben..

Kaç yerinden açılmış, gökte kapılar;
Ardında saraylar, zümrüt yapılar,
Vâdeleri sonsuz, nice tapular;
Elden ele gördüm.. Beytullah'ta ben..

Durdum da, tavâfi seyrettim hayran;
Gördüm: Bir kâinat misâli devran..
Hangisi melektir, hangisi insan?
Şaşırdım çok zaman.. Beytullah'ta ben..

Bir sağnak misâli selâm yağmuru,
Gönüller yıkanmış, kalpler dupduru.
İhlâs ateşinde, nice hamuru;
Pişiyorken gördüm.. Beytullah'ta ben..

Yaş desem.. Yaş değil, gözlerden akan,
Bir sel ki, günahlar bendini yıkan..
Kâbe göklerinden, semaya çıkan;
Merdivenler gördüm.. Beytullah'ta ben..
Dağlar, taşlar, vecde gelmiş kavrulur,
Kum tanesi, "Allah" diye savrulur..
Göz nereye baksa, Rahman'ı bulur,
Ne zikirler duydum.. Beytullah'ta ben..

Ter döktüm.. Susadım, nefsimden yana,
Başkası bir lezzet vermedi bana;
Dediler: "Bu zembek, şifadır cana"
İçtim kana kana.. Beytullah'ta ben..

Mescid-i Haram'da dokuz minâre;
Diyor ki: "Bendedir, gaflete çâre"
Bir günde beş kere, yürek bin pâre;
Ezanlar dinledim.. Beytullah'ta ben..

Bir mânâ sarayı, Mescid-i Haram;
O ne ince nakış, o ne ihtişam..
Her kalbe, Muhammed Aleyhisselâm;
Bin taht kurmuş gördüm.. Beytullah'ta ben..

Vah ki bana! Bunca yıldır gülmezdim,
Gözlerimden böyle yaşlar silmezdim.
Vah ki bana! Huşû nedir bilmezdim;
Tattım o lezzeti.. Beytullah'ta ben..

Yıllar geçti, aramakla özümü;
Dünya malı kör etmişti gözümü,
Unutmuştum, "Kâlû Belâ" sözümü;
Gör ki hatırladım.. Beytullah'ta ben..

Çekildi kapımdan, şeytân-ı kebir,
Çekildi kanımdan, zorbalık cebir,
Ne bir hased kaldı, ne gurur kibir;
Yerle yeksan oldum.. Beytullah'ta ben..

Bir zaman derdim ki: "Yâ Rabbî neden,
Bir daha istiyor, bir kere giden?"
Meğer bilemezmiş, insan gitmeden;
Aldım cevabımı.. Beytullah'ta ben..

Gördüm ki; bu dünya bir oyalanma,
Halime bakıp da, mutluyum sanma.
Bedenim Kâbe'den uzakta amma;
Gönlümü bıraktım.. Beytullah'ta ben..

CENGİZ NUMANOĞLU

Bir Medeniyet Projesi: HİCAZ DEMİRYOLU

Hicaz Demiryolu, Arabistan'ın kapısı kabul edilen Şam'dan başlayacak, Medine-i Münevvere'ye uğradıktan sonra, Mekke-i Mükerrereme'ye ulaşacaktı. Demiryolu inşâsında Medine-i Münevvere'nin 20 km'lik yakınına gelindiğinde, Sultan II. Abdülhamid Han; Peygamber Efendimiz rahatsız olmasın diye Medine'nin merkezine kadar raylara keçe döşetmiş ve trenin raylar üzerinden geçmesiyle çıkacak seslere mâni olmuştu.

Ahmet BOZDOĞANLI
bilgi@arifandergisi.com

Sultan II. Abdülhamid'in, Alman oryantalist Martin Hartmann'ın 1912 yılında yazdığı bir makaledeki ifadesiyle, **"dünyayı hayrete düşüren"** irâde-i seniyyesini 2 Mayıs 1900 tarihinde yayınlanması ile, medeniyet âlemi yeni ve çok büyük bir proje ile tanışmıştı: Hicaz Demiryolu Projesi. 2 Mayıs aynı zamanda Padişahın doğum yıl dönümü idi. Yapılması planlanan Hicaz Demiryolu Arabistan'ın kapısı kabul edilen Şam'dan başlayacak, Medine-i Münevvere'ye uğradıktan sonra, bir başka mukaddes şehir olan Mekke-i Mükerrereme'ye ulaşacaktı. Projenin en dikkat çekici yönü, hattın tamamının Osmanlı Devleti tarafından inşâ edilecek ve işletilecek olması idi. Demiryolunun yapımında asla yabancı sermayeye ve uzmanlara yer verilmeyecekti. Hicaz Hattı; Müslüman mühendislerce inşâ edilecek, inşâatın yapımında Müslüman amele ve

teknisyenler çalışacak, hatta bu hattın yapımında da sadece yerli malzeme kullanılacaktı. Neticede bu **"mukaddes hat"** tamamı ile Müslümanların eseri olacaktı.

Sultan II. Abdülhamid'in hat ile ilgili bu açıklamaları, özellikle Avrupa ülkelerinde büyük bir şaşkınlık ve küçümseme ile karşılanmıştı. Proje; bu hâli ile Avrupalılarca inandırıcılıktan yoksun ve başarılması imkânsız hayal mahsulü bir ütopya olarak değerlendirilmişti. 20.yüzyıla girerken Osmanlı Devletinin içinde bulunduğu ekonomik ve siyasî şartların olumsuzluğu da göz önüne alınırsa, onların bu değerlendirmelerini çok da tarafı karşılamak gerekmekte idi. Ağustos 1903'de Viyana'da Die Reform adlı bir dergide **"Die Mekkebahn"** başlığı ile yayımlanan imzasız bir makale'de yazar; **"Türklerin Şam'dan, Müslümanların mukaddes şehri Mekke'ye planladıkları demiryolunun, Avrupa'da meydana getirdiği şaşkınlığı"** vurguladıktan sonra, kendisi-

nin aynı doğrultudaki yorumunu şu çarpıcı ve uzun cümle ile ortaya koyuyordu:

“Alacaklarına karşı yükümlülüklerini yerine getiremediğinden ulusları denetime zorlanmış, gelir kaynaklarının önemli bir bölümünü borç, taksit ve faizlerine ayırmak zorunda kalmış; demiryolu, karayolu, liman yapımı gibi herhangi bir iktisâdî girişimi, kendi gücüyle gerçekleştirebilecek kaynaklara ve yetişkin kalifiye elemanlara sahip olmayan bir ülke, görünür gelecekte kâr getirmeyeceği açıkça belli olan, bu derece kapsamlı ve büyük bir projeyi gerçekleştirmeye girişiyor!”

Hakikaten bu dönemde; Osmanlı gelirlerinin önemli bir bölümü Düyûn-u Umûmiye kanalıyla kilometre garantisi olarak demiryolu şirketleri ve diğer alacaklılara aktarılmakta idi. Ayrıca 1877-78 Osmanlı- Rus Savaşı'nın (meşhur 93 Harbi'nin) tazminat ödemeleri de hâlâ sürmekte idi. Bunun yanı sıra makale yazarının da belirttiği gibi, Osmanlı Devletinin, bu yıllara kadar devlet eliyle demiryolu yapımı konusunda başarılı hiç bir tecrübesi de yoktu. O güne kadar bütün demiryolları yabancı sermayedarlar tarafından inşâ edilmiş ve işletilmişti. Bunun tek istisnası, 1871 yılında Sultan Abdülaziz'in "İstanbul'u Anadolu üzerinden Bağdat'a kadar demiryolu ile bağlama ve Anadolu'ya demiryolu ağı örme" teşebbüsü idi. Bu gaye ile 1871'de Alman Mühendis Wilhelm von Pressel'e 4.670 kilometrelik büyük bir demiryolu projesi hazırlatılmıştı. Ancak iki sene boyunca sadece 95 kilometrelik İstanbul-İzmit hattı inşâ edilebilmiş, 1875 yılında da Osmanlı mâliyesinin iflası ile projeden tümüyle vazgeçilmişti. Bu tarihten itibaren de; bir daha devlet eliyle demiryolu yapımına kalkışılmamıştı. Bitirilmiş olan İstanbul-İzmit Hattı da, kısa bir süre bir İngiliz şirketine kiralandıktan sonra; ardından Alman Deutsche Bank'ın denetimindeki Anadolu Demiryolu Şirketi'ne satılmıştı.

Osmanlı Devleti'nde vazife yapan Avrupa ülkelerinin temsilcileri de Hicaz Demiryolunun bir devlet projesi olarak inşâ edilip, işletilebileceğine çok fazla ihtimal vermiyorlardı. Ülkelerine yolladıkları raporlarda, biraz da müstehzi bir ifadeyle, devamlı bu projenin yapımının imkânsız olduğunu dile getiriyorlardı. 1897 yılından beri Almanya'nın İstanbul Büyükelçisi olan, Bağdat Demiryolu'nun en enerjik müdafii Marschall von Bieberstein bile, Alman Dışişleri Bakanlığı'na gönderdiği bir raporda, **“hiçbir aklı başında insan 1.200 kilometrelik bu mukaddes hattın yapılabilmesine inanamaz”** diyecekti. Büyükelçi Bieberstein'a göre, Osmanlı Devletinin ne sermayesi, ne de teknik kapasitesi böylesine büyük bir girişimi gerçekleştirebilecek seviyede değildi.

Büyükelçi Marschall; bu raporundan hemen üç gün sonra yazdığı, bir başka raporunda ise Osmanlı Hariciye Nazırı Teflik Paşa'nın bile bu projeye şüpheyle yaklaştığını ileri sürecekti. Marschall; bu raporunda da, bir kez daha Hicaz Demiryolu Projesinin hiçbir gerçekleşme şansının bulunmadığını tekrarlayacaktı. Ona göre, Türklerin böyle bir demiryolu yapımı için yeterli mâlî kaynakları olmadığı gibi, böyle bir demiryolunu işletebilme teknik ve ekonomik imkânları da yoktur. Konsolosluk Birinci Sekreteri Wangenheim'in'da büyükelçi ile aynı görüşleri paylaştığı anlaşılmakta idi. Wangenheim'in Berlin'e gönderdiği raporunda Marschall'ın görüşlerine katıldığını belirttiikten sonra, alaycı bir ifadeyle, **“Makedonya'dan getirilecek tahta traversleri, daha sonra bedevîlerin tahrip ederek, ısınmak için kullanacaklarını”** ifade etmekte idi. Şam'daki İngiliz ve Fransız Konsoloslarının raporları incelendiğinde, onların da Alman meslektaşlarının görüşlerine katıldıkları anlaşılıyordu. Örneğin, Fransız konsolosluk raporlarından birinde şu cümle yer almakta idi: **“Suriye'den Mekke'ye bir demiryolu inşâsını kapsayan Panislamik proje, gerçekleştirilemeyecek bir ütopyadır.”** Şam'daki İngiliz Konsolosu Richard da bir raporunda, **“Osmanlı Devleti'nin bu derece kapsamlı bir projeye kalkışmasını, mâlî koşullarının olumsuzluğu nedeniyle, inanılması güç cüretkâr bir girişim”** olarak değerlendiriyordu. İstanbul'daki Avusturya Büyükelçisi de Viyana'ya **“projenin finans ve siyaset çevrelerince tebessümle karşılandığını”** bildiriyordu. Büyükelçiye göre, **“Sultan Abdülhamid; Hicaz Demiryolu projesiyle, Ruslara verilen demiryolu imtiyazlarının kamuoyunda meydana getirdiği tepkinin yatıştırılmasını amaçlamakta idi.”**

Görüldüğü gibi, Avrupalı güçler büyük bir mâlî çöküntü içinde bulunan Osmanlı Devletinin Hicaz Demiryolu'nu inşâ etmesinin imkânsızlığı görüşünde birleşiyorlardı. Ancak Avrupalı gözlemcilerin bu olumsuz görüşleri, hatlar 1904 yılında Maan İstasyonuna ulaşınca yavaş yavaş da olsa değişmeye başlamıştı. Mesela, 1905 yılında Hicaz Demiryolu üzerine bir araştırma yayımlayan Alman Eduard Mygind'in kitabında yer alan ve **“Biz ki uzun süre doğuda kaldık ve Türkleri yeterince tanıdığımızı zannederiz...”** diyerek başladığı bir değerlendirmesinde; Avrupalıların Hicaz Demiryolu üzerine yazdıklarından dolayı yanıldıklarını ilk kez ve açıkça “itiraf” ediyordu. Benzeri bir itiraf da, 1906 yılında bir diğer Alman Araştırmacı Max Blanckenhorn'dan gelmişti. Blanckenhorn; Hicaz Demiryolu Hattı üzerine görüşlerini açıklarken, **“Başlangıçta, biz Avrupalılar gülümseyerek kafa sallamıştık. Ama bugün Akdeniz ile Hayfa bağlantısı sağlandıktan sonra, artık**

demiryolunun 6-7 sene içinde tamamlanacağından şüphe edemeyiz” demektedir. Hele 1907 yılında El-Ûla İstasyonu açıldığı zaman, artık şüpheler bütünüyle ortadan kalkmıştı. Avusturya'nın İstanbul Büyükelçisi Pallavicini de, Eduard Mygind ve Max Blanckenhorn gibi, önce Avrupalıların başlangıçtaki olumsuz bakışına vurgu yaptıktan sonra, görüşlerini “...ancak zaman ilerledikçe finansal ve teknik güçlüklerin birer birer nasıl aşıldığını hepimiz büyük bir şaşkınlıkla izledik” cümlesi ile aktaracaktı.

Hicaz Demiryolu Projesinin gerçekleştirilebilmesi konusunda olumsuz görüş bildiren sadece Avrupalılar da değildi. Sultan Abdülhamid'in bu konudaki düşüncelerini sorduğu Osmanlı yöneticilerinden birçoğu, Sultan'a devletin teknik ve mâlî imkânlarının böylesine büyük bir demiryolunun yapımı için yeterli olamayacağını söylemişlerdi. Aynı kişiler Sultan'ı bu projeden vazgeçirebilmek için de, “Hicaz Demiryolu yapılsa bile beklenen faydaların elde edilemeyeceğini, hatta demiryolunun askerî açıdan bazı tehlikeleri de beraberinde getirebileceğini” ileri sürmüşlerdi. Bunlardan biri olan o devrin Sadrazamı Said Paşa, bu demiryolunu gerekçe göstererek, Avrupalılarca – özellikle de İngilizlerce- Kızıldeniz'den yapılacak olası bir saldırı sonucu, “Belde-i Tayyibe”nin istila tehdidiyle karşı karşıya kalabileceğini düşünmekte idi. Ayrıca Said Paşa'ya göre, “zaten çöllerin iskânı da mümkün olmadığından, ekonomik bir fayda da söz konusu olamayacaktı.”

Hicaz Demiryolunun yapımı birçok araştırmacı ve uzmanın da belirttiği gibi ekonomik sebeplere dayanmamakta idi. Bir başka ifade ile hiçbir zaman bu hattın maddî geliri hesaplanmamış ve düşünülmemişti. Çünkü esas gaye

“Rıza-yı İlâhî” idi. Nitekim Sultan II. Abdülhamid, Avrupalıların alaycı küçümsemelerine ve çoğu Osmanlı devlet adamının; mevcut mâlî ve teknik imkânlarla böyle büyük bir yatırımın başarmayacağı şeklindeki olumsuz görüşlerine rağmen, onları dinlemeyerek ve kendi ifadesiyle, 2 Mayıs 1900'de “Cenab-ı Hakkın avn-ü inâyeti ve Resûl-i Ekrem (Sallahü Aleyhi ve Sellem) Efendimiz Hazretlerinin imdâd-ı ruhâniyetine müsteniden, Hatt-ı mezkûrun inşâsı için” hattın yapılması emrini vermişti. (BOA, YEE. 14, 88/67, 88, 13; BOA, YEE, 13, 112/41. 112. 6.)

Sultan Abdülhamid Han merhum, hatıratında da; Hicaz Demiryolu'nun iktisâdî boyutuyla ilgili tek bir cümleye yer vermemiş; hattın inşâsı neticesi Müslümanların mânen ve maddeten neler kazanacağını ortaya koymuştu: “Bizim için ehemmiyetli olan, Şam ile Mekke arasındaki demiryolunu en kısa zamanda inşâ edebilmektir. Bu suretle karışıklık arttığında süratle asker göndermemiz mümkün olacaktır. Bundan daha ehemmiyetli olan ikinci nokta ise; Müslümanlar arasındaki bağı öylesine kuvvetlendirmektir ki, İngiliz hainliği ve hilekârlığı bu bağın oluşturduğu sağlam iman kayasına çarparak parçalansın.”

Projeye başlanır başlanmaz; İslam Dünyasının her tarafında benzeri pek de görülmeyen büyük bir yardım kampanyası başlamıştı. Sultan II. Abdülhamid; “Müminlerin Emiri ve Halifesi” sıfatı ile hem hattın yapım emrini vermiş, hem de 50.000 Osmanlı lirası başışla ilk yardım kampanyasını da başlatmıştı. Ardından Sadrazam 75.000; Nafia Nazırı 71.000; Şeyhü'l-İslam 55.000, Hariciye Nazırı 45.000; Serasker, Şura-yı Devlet Reisi, Tophane Müşiri ve Bahriye Nazırı 40.500'er Osmanlı altını ile bu kampanyaya katılmışlardı. Ayrıca Osmanlı Adliye, Dâhiliye, Maarif ve Evkaf Nazırları da 36.000'er Osmanlı altını yardımıyla bu kampanyada yerlerini almışlardı. Bu iş tam bir hayır yarışına dönüşmüştü. Padişah, sadrazam, nazır ve üst düzey bürokratlar; 1000 liradan az olmamak şartı ile bu mukaddes eserin yapımına başışta bulunmuşlardı. Kampanyaya, Osmanlı ülkesindeki bütün devlet çalışanları da birer maaşlarını başışlayarak katılmışlardı. İstanbullular da; –özellikle müderris ve medreselilerin organizasyonu ile- yaptıkları büyük miktardaki başışlarla “Daru'l-Hilâfe” olmanın mesuliyetini yerine getiriyorlardı. Hicaz Demiryoluna en çok yardım yapan şehir hiç şüphesiz ki İstanbul'du..

Dünya'da ise Müslümanlarca neşredilen gazete ve dergilerde, Hicaz Demiryolu ve ona yapılacak yardımlar, aylarca en ağırlıklı konu olarak işlenmişti. Osmanlı Konsoloslarının bildirdiğine göre, haberin Hindistan'da duyulmasından hemen sonra Hindli Müslümanlar öylesine mutlu olmuşlardı ki, sevinçlerini tarif etmek mümkün değildi. Sadece Hindistan

değil, tüm İslam Dünyası ayakta idi. Kahire’de yayınlanan El-Müeyyed Gazetesi; projeyi “**minnet ve şükranla anılacak bir eser**” olarak tanımlıyor ve bundan dolayı bütün Müslümanları “**Hz. Allah’a hamd etmeye ve Müslümanların Halifesi Sultan II. Abdülhamid’e teşekkür ve dua etmeye**” çağırıyordu. Fas Reisü’l-Vüzerası (Başbakanı); Muhammed Fâzıl İstanbul’a bir mektup göndererek, “**Fas’ta en sade vatandaşın, en yüksek devlet adamına kadar herkesin Hicaz’a demiryolu yapılabileceğini duyduklarında çok müteşekkîr ve memnun olduklarını; bu güzel haberin herkesin kalbini ferahlattığını**” yazıyordu. İslam Dünyasında da büyük bir yardım kampanyası açılmıştı. Bu İslam Dünyasında çok büyük bir heyecan ve hareketlenmeye sebep olmuştu. Mısır’dan 23.500, Hindistan’dan 15.500, Rusya ve Orta Asya Müslümanlarından 35.000 (Bunun 22.500 Osmanlı lirası Buhara’dan, 8.300 Osmanlı lirası Kırım’dan gelmişti) Saray Bosna’dan 10.100, Fas’dan 8.800, Birmanya’nın Başkenti Rangun’dan 8.200, Güney Afrika’dan 3.700 ve Güney Doğu Asya’dan 1.900 Osmanlı altını yardım toplanmış ve bu yardımlar toplanır toplanmaz İstanbul’a gönderilmişti. Ayrıca Bulgaristan, Romanya, Kıbrıs, Orta Afrika, Cezayir, Tunus, İran ve Çin’in her birinden 1000 liranın altında da olsa Hicaz Demiryolu Projesi için teberru gelmişti. Osmanlı ülkesi dışından gelen bağışların toplamı 110.000 lirayı bulmuştu. 1 Ocak 1909 tarihine kadar 8,5 yıl içinde Hicaz Demiryolu için kullanılan toplam para ise 3.975.443 Osmanlı lirası idi. Gelen 110.000 liralık toplam dış yardımların; Hicaz Demiryolu için yapılan toplam harcamalar içindeki yeri ise ancak % 2,8 idi. Osmanlı ülkesinden halktan toplanan toplam yardım miktarı ise 3.15 milyon lira olup, bu miktar toplam harcamanın % 80’i idi. Yani açıkçası dış yardımlar temsili bir nitelik taşımakta olup, inşaatın mâlî yükünün büyük bir bölümü Osmanlı toplumuca karşılanmıştı. Ancak bu küçük oran bile İslâm Dünyasını ayağa kaldırmaya ve heyecanlandırmaya, Batılı Sömürgecileri tedirgin etmeye yetmişti.

Osmanlı Devleti tarafından; Hicaz Demiryolu için toplanan yardımların istismarının önlenmesi için de çok ciddi tedbirler alınmıştı. Yapılan yardımlar doğrudan doğruya sırf bu iş için kurulmuş olan Hicaz Demiryolu Komisyonunun hesabına geçiriliyor ve harcamalar - Hükümetten bağımsız olarak da hareket etme yetkisi olan- bu komisyonca yapılıyordu. Hicaz Demiryolu inşaatı, Osmanlı tarihinde her safhası kamuoyuna aylık (hatta haftalık) resmî bildirimlerle açıklanarak gerçekleştirilmiş, içine hiçbir yolsuzluk girmesine izin verilmemiş en önemli proje idi. Her gelen bağış santimine kadar açıklanmış, her yapılan harcama gazetelerle sayfa sayfa ilân edilmişti. Ancak bu sayede başından

beri inşaat konusunda yapılan abartmaları, spekülasyonları, propaganda oyunlarını önlemek mümkün olmuştu. Ayrıca dönemin gazeteleri; hemen hemen her gün Hicaz Demiryolu Projesi ile ilgili bilgiler veriyor, her hafta yapılan yardım ve harcamaların listesini yayınlıyor, kısacası gelişmelerden kamuoyunu günü gününe haberdar ediyorlardı. İkdâm Gazetesi; 3 Mayıs 1900 tarihli nüshasında Hicaz Demiryolu Projesini “**Peygamberimizin rûhunu memnun edecek ve İslâm âleminin şükranlarını kazandıracak bir eser**” olarak takdim ediyordu. Gayr-ı Müslim bir Osmanlı vatandaşının çıkardığı Sabah Gazetesi ise, 30 Nisan 1900 tarihli sayısında “**Hicaz Demiryolu’nun hac farizasını kolaylaştırıp, hacılara olağanüstü imkânlar sunduğunu**” belirtmekte idi.

Yaptırdığı bu muhteşem projeyi açmasına bile izin verilmeyen ve Filistin’i Yahudilere satmadığı için tahtından indirilen Cennetmekân Sultan II. Abdülhamid Han; Hicaz Demiryolu’nun inşâsında Medine-i Münevver’e’nin 20 km’lik yakınına gelindiğinde Peygamber Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) rahatsız olmasın diye, Medine-i Münevver’e’nin merkezine kadar raylara keçe döşetmiş ve trenin raylar üzerinden geçmesi ile çıkacak seslere mâni olmuştu. Ayrıca Hicaz Demiryolu Hattı’nda çalışanların işlerine abdest alarak başladıkları, bu hatta çalışan bir mühendisin hatıralarında da yer almıştı. İşte ecdadımızın böyle büyük bir aşk ve binbir zorluklar içinde yaptırdığı 2666 kâgir köprü ve menfez, 7 demir köprü, 9 tünel, 96 istasyon, 7 gölet, 37 su deposu, 2 hastane ve 3 atölyeden oluşan Hicaz Demiryolu Projesi, maalesef şimdi görenlerin içini sızlatmaktadır.

- KAYNAKLAR -

- 1 - Ufuk GÜLSOY; **Hicaz Demiryolu**, İstanbul 1993; Eren Yayıncılık
- 2 - Metin HÜLAGU, **Bir Umudun İnşası, Hicaz Demiryolu**, İstanbul, Eylül 2008, Yitik Hazine Yayınları
- 3 - Orhan KOLOĞLU, “Hicaz Demiryolu (1900-1908); Amacı, Finansmanı, Sonucu”, **Çağını Yakalayın Osmanlı** (Yayına Hazırlayanlar: Ekmeleddin İhsanoğlu- Mustafa Kaçar); İstanbul, 1995, IRCICA Yayınları s.289- 332
- 4 - Murat ÖZYÜKSEL, **Hicaz Demiryolu**, İstanbul, Ekim 2000, Tarih Vakfı Yurt Yayınları
- 5 - Ahmet UÇAR, **Unutulmayan Miras: Güney Afrika’da Osmanlılar**, İstanbul, 2008, 2. Baskı, Çamlıca Basım Yayın
- 6 - Hulusi YAVUZ, **Osmanlı Devleti ve İslamiyet**, İstanbul, 1991, İz Yayıncılık

Kadın, yanında mahremi olmadıkça, şer'an seferî olan bir mesafeye, hacca-umreye gidebilir mi?

Kadın, yanında mahremi olmadıkça, ne olursa olsun şer'an seferî olan bir mesafeye gidemez. Kadınların mahremsiz, şer'an seferî olan bir mesafeye veya hacca gidememesi, kadına karşı bir sûizan değil, kadının itibarını korumaya yönelik ihtiyâtî bir hükümdür.

✦ Mehmet TALÛ ✦
bilgi@arifandergisi.com

Soru: 1- Kadın, yanında mahremi olmadıkça, şer'an seferî olan bir mesafeye, hacca-umreye gidebilir mi?

2- Hacca gidebilmek için, hac dönüşü ayrılmak üzere geçici evlilik yani muvakkat nikah câiz midir?

Cevap: Bismillâhirrahmânirrahîm.

Şer'an seferî bir mesafede ikâmet eden kadınlar, şer'an seferî olan bir mesafeye gidebilmeleri için; ister genç, ister yaşlı olsunlar, yanlarında eşleri veya fâsık olmayan akıllı, bülûğ çağına ermiş veya yaklaşmış mahremlerinden¹ yani aralarında evlenme câiz olmayan babası, oğlu, kardeşi, amcası, dayısı, yeğeni, sütoğlu, damadı... gibi yakınlarından birinin bulunması gerekir. Şer'an seferî bir mesafede ikâmet eden bir kadın, yanında eşi ya da mahremi olmadan hacca gidemez. Çünkü Abdullah b. Abbas (*Radıyallâhü Anhümâ*) dan rivayete göre Hz.Peygamber (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*) Efendimiz: **"Beraberinde bir mahremi olmadıkça, hiçbir kadın sakın**

hacca gitmesin."² buyurdu.

Günümüzde yaygın fesad sebebiyle, kadın süt erkek kardeşiyle yolculuk yapamaz. Çünkü genç sıhrî hısımlarda olduğu gibi, süt hısımla halvet yani başbaşa kalmak mekruhtur.

Esasen kadın, yanında mahremi olmadıkça, ne olursa olsun şer'an seferî olan bir mesafeye gidemez. Kadınların mahremsiz, şer'an seferî olan bir mesafeye veya hacca gidememesi, kadına karşı bir sûizan değil, kadının itibarını korumaya yönelik ihtiyâtî bir hükümdür. Abdullah b. Ömer (*Radıyallâhü Anhümâ*)dan rivâyete göre Hz.Peygamber (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*) Efendimiz:

"Allâh-ü Teâlâ'ya ve ahiret gününe iman eden hiç bir kadına, yanında mahremi olmaksızın üç gecelik, yani seferî olan bir yere sefer etmek helâl değildir."³ buyurmuşlardır.

Ebu Saidi'l-Hudrî (*Radıyallâhü Anh*) dan rivâyete göre Hz. Peygamber (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*) Efendimiz: Allâh-ü Teâlâ'ya ve ahiret gününe iman eden hiç bir kadına; yanında babası, oğlu, kocası, erkek kardeşi veya başka bir mahremi olmaksızın, üç

günlük veya daha fazla yani seferî olan bir yere sefer etmek helâl değildir⁴. buyurmuşlardır.

Abdullah b. Abbas (*Radıyallâhü Anhümâ*) dan rivayete göre Hz. Peygamber (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*) Efendimiz okuduğu bir hutbesinde:

“Sakin bir adam, yanında mahremi bulunmayan bir kadınla baş başa kalmasin! Ve bir kadın da yanında mahremi bulunmadıkça sakın sefere çıkmasin!” buyurdu. Bunun üzerine bir adam ayağa kalkarak:

- Ya Resûlallah! Benim hanımım hac için yola çıktı. Kendim de filan savaşa gitmek üzere yazıldım, dedi. Bunun üzerine Resûlullah (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*) Efendimiz:

“Öyleyse git hanımına yetiş, onunla hac yap!”⁵ diye emretti.

Şimdi bu hadis-i şerifler varken ve zarûrî bir sebep yok iken: “Kadının yanında mahremi veya eşinin bulunmasının şart koşulması da, kadının güvenliğinin sağlanması amacına yöneliktir.” gibi bir değerlendirme yaparak “Bu itibarla diğer şartları taşıyan Müslüman bir kadın; can, mal ve namus güvenliği sağlandığı takdirde, yanında eşi veya mahremi bulunma şartı aranmadan hacca gidebilir.” görüşünü kabullenmek mümkün değildir. Hele hele zamanımızda...

Çünkü yolculuğun her devirde kendine mahsus sıkıntı ve tehlikeleri bulunmaktadır. Bu nedenle kadınların uzun yolculuklara, yanlarında mahremleriyle birlikte çıkmaları gerekir. Hac, uzun bir yolculuğu gerektiren meşakkatli bir ibadettir. Kadının tek başına bu yolculuğa çıkması bazı olumsuz sonuçlar doğurabilir. Bunlar da zaman zaman görülmektedir.

Kadını hacca götürecek olan mahremi yol ve nafaka masrafları kadın tarafından ödenir. Mahremi bulunup masraflarını karşılayabilecek durumda olan kadına hac farz olur, kocası izin vermese bile.. Kendisine hac farz olan bir kadını, yanında böyle bir mahremi bulunduğu takdirde hacca gitmekten kocası men edemez.

Zengin de olsa, kadının yanında kocası veya bir mahremi olmaksızın, tek başına veya diğer kadınlar arasına katılıp Mekke'ye sefer mesafesi veya daha uzak yerden gelerek hac yapması câiz değildir, tahrîmen mekrûhtur. Kadın ne kadar yaşlı olursa olsun, hüküm değişmez.

Kadının yanında kocası veya bir mahreminin bulunması şartı, haccin sahih olma şartlarından olmadığı için, kadının yanında kocası veya bir mahremi olmaksızın, tek başına veya diğer kadınlar arasına katılıp yaptığı hac, tahrîmen mekrûh olmakla birlikte sahih olur.

Bir kadının kocası veya bir mahremi yoksa, hac için evlenmesi vacip olmaz.

MUVAKKAT NİKÂHLA HACCA GİTMEK CAİZ DEĞİLDİR.

Hacca gidebilmek için, hac dönüşü ayrılmak üzere geçici evlilik yani muvakkat nikah câiz değildir. Çünkü, müddeti ister uzun olsun ister kısa olsun, ister malûm olsun ister

meçhul olsun, muvakkat nikâh batıldır. Ancak iki tarafın da yaşaması mümkün olmayan, meselâ bin yıl veya kıyâmet kopana kadar gibi bir müddetle kıyılan nikâh sahih olup, geçerlidir. Sözü geçen vakitlerin bir hükmü kalmaz.⁶

İbadet isteğinde şiddet göstermemek lâzımdır. Çünkü Ebu Ümâme (*Radıyallâhü Anh*) dan rivâyete göre Hz. Peygamber (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*) Efendimiz: “**Farz olmadığı halde bir kısım zahmetli işlere azmederek kendinize zorluk çıkarmayın, yoksa zorluğa uğrarsınız.**”⁷ buyurdu.

Bu bakımdan yollarda uydurma bir takım nikâhlarla dini oyuncak haline getirmekten ve gülünç duruma düşmekten sakınmak gerekir.

Şer'an seferî olmayan bir mesafede ikâmet eden bir kadının hacca gidebilmesi için, yanında eşinin veya mahreminin bulunması şart değildir.⁸

Önemli not: Yukarıda da belirtildiği üzere, Hanefî ve Hanbelî mezhebinde, yanında eşi veya bir mahremi olmaksızın kadınların, dînen seferîlik sayılan bir mesafeye yolculuk etmeleri câiz değildir. Hammâd, İbnî Sîrîn, Evzâî, Şafîî ve Malikî mezhebinde ise bir kadın, kafilede haram helâl konusunda titiz olan salih insanlarla veya güvenilir kadınlarla birlikte farz haccı yapabilir. Ancak bu ruhsat sadece farz haccın edası için geçerlidir. Sayıları çok da olsa, yanında eşi veya mahremi olmadan, kadınların nafile hac veya umre için yolculuk yapmaları, Şafîî ve Malikî mezhebinde de câiz görülmemiştir.⁹

- DİPNOTLAR -

1 - Sözlükte haram, haram kılmak ve haram kılınmış anlamlarına gelen mahrem, dîni bir kavram olarak, genelde Allâh'ın haram kıldığı, yasakladığı şeylere, özelde ise, kendileriyle evlenilmesi ebedî olarak haram olan kişilere denir. Mahrem ifadesi, nesep, süt veya sıhrî hısımlık yüzünden kendisiyle evlenmek ebediyen haram olan kimseleri içine alır. Oğul, torun, baba, dede, sütoğul, sütkardeş, damat, kayınpeder gibi. Kızkardeşin, hala veya teyzenin kocası olmak geçici evlenme engeli doğurduğundan, enişterle hac yolculuğu câiz olmaz. Bu sebeble baldız ve enişte mahrem değildir. Çünkü onlarla evlenme yasağı ebedî olmayıp geçicidir.

2 - Darakutni; Hac: No:30; 2/222, İbn Ebi Şeybe; Hac:385; No:7; 4/477, Taberani, el-Mu'cemül-Kebir; No:12202; 11/335

3 - Müslim; Hac: 414; No: 1338; 2/975, Buhari, Taksiru's-Salat:4, Mescid-ü Mekke:6, Sayd:26, Savm:27, Ebû Davud, Menasik:2, Tirmizi, Reda:15, İbn Mace, Menasik:7, Muvatta, İsti'zan:37, Darimi, İsti'zan:46, Ahmed b. Hanbel: 1/222, 346, 2/13, 236, 251, 304, 347, 423

4 - Müslim; Hac: 423; No:1340; 2/977, Ebu Davud; Menasik:2; No:1723;1/538, İbn Hibban;Salat: No:2720; 6/444, Süneni Beyhekî, Kübra; Salat: No:550; 4/333

5 - Müslim; Hac:424; No:1341; 2/978, Buhari; Nikah:110; No:4935; 5/2005, Beyhekî,, Süneni Kübra; Hac: No: 10266; 7/496

6 - Alemgir, el-Fetava'l-Hindiyje, 1/283.

7 - Ebu Davud, Edeb:52, No:4904; 2/693

8 - Semerkandî, 2/ 388-389. İbn Hümâm, 2/427

9 - Kâsânî, 2/123. İbn Kudâme, 4/367, İbn Rüşd, 1/394; İrşâdüs-Sârî, 37, el-Muğnî, 3/236

İsa (Aleyhisselâm) ın İniş i

Ahmet Mahmut ÜNLÜ
bilgi@arifandergisi.com

İbn-i Mes'ud (*Radyallâhü Anh*)'dan rivâyet edilen bir hadîsi şerifte Efendimiz (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*) şöyle buyurmuştur:

“Benim İncil'deki sıfatım şöyledir: (O), Tevekkül sahibi Ahmed'dir. Doğum yeri Mekke'dir. Hicreti Taybe (Medine) yedir. O, sert ve kaba değildir. İyiliğe iyilik ile karşılık verir.

Kötülüğe kötülükle mukâbelede bulunmaz. Onun ümmeti çok hamdedicilerdir. Bellerine izar (peştamal) giyerler, abdestte ellerini ve ayaklarını yıkarlar. İncil (kitap)ları göğüslerindedir. Harb için saf tuttıkları gibi namaz için de saf tutarlar.

Kendisiyle bana yaklaştırmaya çalıştıkları kurbanları, kanlarıdır. (Benim yolumda canlarını kurban ederler.) Geceleri ruhban (ibadet edici) gündüzleri ise (Allah yolunda savaşan) aslanlardır.” (Taberanî, Mucemi Kebir No: 10046, 10/89, Heysemî, Mecmeuzzevaid, Ebu Nuaym, Delâilünnübüve, Süyûtî, El-Hâvî: 2/282)

Buna benzer bir rivâyette İbn-i Abbas (*Radyallâhü Anhumâ*) tarafından nakledilmiştir. Şöyle ki: O, Ka'bul Ahbar'a: “Rasülüllah (*Sallallâhü Aleyhi ve Sellem*) sıfatını Tevrat'ta nasıl buluyorsun.” diye sorduğunda Kaab:

“Biz onu Abdullah oğlu Muhammed olarak buluyoruz” dedikten sonra geride zikredilen rivâyete şu ilaveleri yapmıştır:

“Onun mülkü (dininin saltanatı) Şam'da olacaktır. O, çirkin huylu ve sokaklarda bağırtnkan ve çığırtnkan bir kimse değildir. Onun ümmetinin camideki sesleri arı uğultusu gibidir. Münadi (muezzin)leri gökyüzünde işitilir.”

Ka'bul Ahbar (*Radyallâhü Anh*)ın şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir:

Allâh-ü Teâla'nın, (önce) indirilen kitapta bu ümmetin sıfatı (şöyle geçmektedir. Onlar) insanlar için çıkarılan en hayırlı ümmettir. İyiliği emreder, kötülüğü nehyederler.

Önceki ve sonraki kitaba iman ederler, neticede şaşı Deccal ile muharebe edinceye kadar dalâlet (sapıklık) ehli ile savaşırılar. Onlar, çok hamdeden (namazlarını ilk vakitlerinde kılmaya gayret ettikleri için) güneşi gözleyen ve yaptıkları işi

sağlam yapan kimselerdir.

Onlardan biri bir iş yapmak istediği zaman “İnşâallah (Allah dilerse) bu işi yaparım” der. İçlerinden biri bir tepeye çıktığında Allâh-ü Teâlâ'yı tekbir eder ve vadiye indiğinde ise Allah'a hamdederler.

Toprak onlar için temizleyicidir. Yeryüzü de kendileri için nerede olursa bir mescittir. Cünnüplükten iyice temizlenir (guslede)ler.

Su bulamadıkları yerde toprakla temizlenmeleri (teyemmümleri) suyla temizlenmeleri (abdestleri) gibidir.

Kıyamet gününde onlar, abdest izlerinden elleri ve yüzleri parlayan kimselerdir. (Ebu Nuaym, Delâilün Nübüve, Süyûtî, El Hâvî: 2/282)

İşte bütün bunlar, bizden öncekilerin şeriatına muhalif olarak bizim şeriatımıza ait olan hükümlerin bir kısmıdır ki Allâh-ü Teâla onları, Peygamberlerine indirdiği kitaplarında kendilerine açıklamıştır.

Yine böylece Allâh-ü Teâlâ'nın, bu ümmete vukû bulacak hadiseleri, fitneleri, halifelerinin ve krallarının haberlerinin tamamını, Peygamberlerine, kitaplarında beyan ettiği hususunda bir çok eserler varid olmuştur.

Nitekim Rebî' İbni Enes (*Radyallâhü Anh*)ın rivâyetine göre önceki kitapta şöyle yazılıdır.

“Ebu Bekri Sıddık'ın hali, yağmur gibidir, düştüğü yere fayda verir.” (İbn-i asakir, Süyûtî, El Hâvî: 2/283)

Bir kere Ömer İbn-i Hattab (*Radyallâhü Anh*), Ka'bül Abbar (*Radyallâhü Anh*)a: “Benim vasfımı Tevrat'ta nasıl buluyorsun” diye sorduğunda, o, şöyle cevap vermiştir:

“O, demirden boynuz (gibi sert) bir halifedir. Allah uğruna hiçbir tenkit edicinin kınamasından korkmayan şiddetli bir emir (devlet başkanı)dır.

Senin ardından bir halife (Hazreti Osman) bulunacaktır ki, halk ona zulmederek kendisini öldürecektir. Ondandır da bela (büyük fitneler) vukû bulacaktır.” (Ebu Nuaym, Hilye, Süyûtî, El-Hâvî: 2/283)

Bir kere Hazreti Ömer (*Radyallâhü Anh*), bir piskoposu çağırarak “Kitaplarınızdan herhangi birinde bize rastlıyor musunuz?” diye sorduğunda, O: “Sizin sıfatınızı ve amellerinizi bulmaktayız.” diye cevap vermiştir.

Muhammed İbn-i Yezid Es-Sekâfî şöyle anlatıyor: Bir kere Kays İbn-i Haraşe ile Ka'bul Ahbar (*Radyallâhü Anh*) bir yolculukta arkadaş olmuştular.

Yolları Sıffın (Hazreti Ali ile Hazreti Muaviye'nin harp ettiği yer)e vardığında Ka'b hazretleri bir ara duraklayıp etrafına bakındıktan sonra **"Elbette burada akacak Müslüman kanı bu gibi hiçbir yerde akılmayacaktır."** deyince Kays: "Bunu sana bildiren nedir? Çünkü, bu bilgi Allah'a mahsus olan gayb ilmindendir." diye sordu bunun üzerine Hazreti Ka'b: "Yeryüzünde bulunan her karış toprak üzerinde ne olacağı ve oradan kıyamet gününe kadar neler çıkacağı, Allâh-ü Teâlâ'nın Musa (Aleyhisselâm)a indirdiği Tevrat'ta mutlaka yazılıdır." diye cevap verdi. (Beyheki, Delâilün Nübüvve, Suyûtî, El-Hâvî: 2/283)

Hişam İbn-i Halid şöyle demiştir: Göğün ve yerin, Ömer İbn-i Abdilaziz (Radiyallahü Anh)ın ardından kırk sene ağlayacağını Tevrat'ta okudum. Bu mânâdaki nakiller cidden çoktur.

Hasılı kelim, bu anlatılanlardan, Allâh-ü Teâlâ'nın, bu ümmetle ilgili meseleleri, bu ümmette meydana gelebilecek hadise ve hükümleri, Peygamberlerine açıkladığı onlarından ictihad ve taklit yoluyla bu ilimleri öğrenmeye ihtiyaç hissetmeksizin Allah tarafından gelen vahiy yoluyla bütün bunları bildikleri hususu kesinlik kazanmıştır.

İmam-ı Süyûtî, "el-Havî" isimli eserinde bu husustaki birçok rivâyetleri zikredip, çok uzatmamak için diğer birçok nakilleri de "el-Mu'cizat" isimli kitabına havale ettikten sonra bu konuyu şöyle özetlemiştir:

Allâh-ü Teâlâ, peygamberlerine bu ümmetle ilgili bütün hükümleri ve bu ümmete vukû bulacak vakıa ve fitneleri tam mânâsıyla açıklamış, onlar da ictihad ve taklide muhtaç olmadan vahiy yoluyla bunları bildirmişlerdir.

Tabî ki bu durumda, Kur'an'da bulunan bütün hükümlerin geçmiş kitaplarda zımnen bulunduğu söylemek gerekecekse de, buna bir mâni bulunmadığı gibi bilakis birçok deliller bunun böyle olduğuna delâlet etmektedir. Nitekim:

"Şüphesiz ki O (Kur'an), elbette öncekilerin kitaplarında da vardır. Benî İsrail'in âlimlerinin onu bilmesi onlar için bir âyet olmadı mı" (Şuara Suresi: 196, 197)

Âyeti kerimleri ve geçmiş büyüklerin bu âyet-i celilelerin tefsirindeki açıklamaları, Kur'an'ın içine aldığı mânâların, geçmiş kitaplarda mevcut olduğunu ifade etmektedir.

Ayrıca Allâh-ü Teâlâ'nın, Kur'an-ı Kerim'in birçok yerinde, kitabını: **"Kendinden önce geçen kitapları doğrulayıcı"** olarak vasfetmesi de bu davanın doğru-

luğuna şahitlik eden delillerdendir. Mevlâ Teâlâ'nın:

"Sana da, daha önceki kitap (lar)ı doğrulayıcı ve onu koruyucu olan kitap (Kur'an)ı biz indirdik." (Maid Suresi: 48 den) kavli şerifi de bu âyeti kerimelerdendir.

Bu âyet-i kerimenin tefsirinde İbni Cüreyc ve İbni Zeyd'in şöyle buyurdıkları rivâyet edilmiştir: "Kur'an, Ehli kitabın bize kendi kitaplarından haber verdikleri meselelerde, geçmiş kitapların emîni (güvencesi) ve musaddıkı (doğrulayıcı)dır.

Onların dedikleri Kur'an'da varsa, doğru söylemişler yoksa yalan söylemişlerdir."

İbni Abbas (Radiyallahü Anhüma)dan rivâyet edildiğine göre Mevlâ Teâlâ'nın:

"Şüphesiz ki bunlar (A'lâ suresinde zikredilenler), elbette en önceki sahifelerde, İbrahim ve Musa'nın sahifelerinde de vardır" (A'lâ Suresi: 18, 19)

âyet-i kerimleri inince Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem): **"Bütün bunlar, İbrahim ve Musa (Aleyhisselâm)ın sayfa (kitap)larında vardır."** buyurmuştur. (İbni Hacer el-Askalânî, Muhtasar-ı Zevaid-i Müsned-i Bezzar, No: 1530, 2/117)

Mevlâ Teâlânın:

"Yoksa kendisine, Musa ile sözünü yerine getiren İbrahim'in sahifelerinde haber verilmedi mi ki hiçbir günahkâr, başkasının yükünü yüklenemez." (Necm Suresi: 36-38) kavli şerifi de, Kur'an-ı Kerim'in mânâlarının, geçmiş kitaplarda mevcut olduklarını ifade eden delillerdendir.

2 – İsa (Aleyhisselâm)ın, bizim şeriatımızı nasıl öğreneceği hususundaki ikinci cevap şudur: İsa (Aleyhisselâm)ın, Kur'an'a bakarak bizim şeriatımızla ilgili bütün hükümleri hadislere müracaat etmeden ondan anlaması mümkündür.

Nitekim Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) Efendimiz de bütün hadisleri Kur'an'dan almıştır.

Çünkü Kur'an-ı Azîz, şeriatın bütün hükümlerini içine almış, fakat sadece Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) onları kendisine mahsus olan bir anlayışla idrak etmiş, sonra hadîsi şeriflerinde ümmetine onları şerhetmiştir.

Ümmetin akılları ise nübüvvet sahibinin idrak ettiği şeyleri anlamaktan noksandırlar. İsa (Aleyhisselâm) ise peygamber olduğundan Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)in anlayışı gibi Kur'anı anlaması uzak değildir.

Resûlullâh (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)in bütün şer'î hükümleri Kur'an'dan anladığına dair ortaya attığımız iddianın delili, İmamı Şafî'nin: **"Resûlullâh (Sallallahü Aleyhi ve Sellem), verdiği bütün hükümleri Kur'an'dan anlamıştır."** sözüdür. (el-Hâvî: 2-286)

DEVAM EDECEK...

SURİYE GEZİSİ ve İZLENİMLERİ

Suriye'yi gezip dolaştığınızda, hemen her tarafının tarih ve kültür koktuğuna, İslam kültürü kadar, Eski Roma ve Yunan kültürünün izlerini de taşıdığına şahid oluyorsunuz. Bunun yanında, peygamberlerden tutunda, bir çok sahâbe, İslâm âlimi ve evliyâullah, orada medfun bulunmaktadır. Yani gezilip görülecek ve ziyaret edilecek o kadar çok şey var ki o topraklarda...

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER
mozsimssekler@hotmail.com

Geçen ay, Hasan Efendi ve Mustafa Efendi gibi İsmailağa cemaatinin önde gelen kıymetli hocalarımızın da bulunduğu güzide bir gurupla birlikte, dolu dolu geçen bir haftalık Suriye seyahatimiz oldu. İnşallah bu gezide yaptığımız ziyaret ve izlenimlerimi, kısada olsa sizlerle paylaşmak istiyorum.

Tarihi ve kültürel açıdan pek çok değişik medeniyetlere ev sahipliği yapmış olan

Suriye'yi gezip dolaştığınızda, hemen her tarafının tarih ve kültür koktuğuna, İslam kültürü kadar eski Roma ve Yunan kültürünün izlerini de taşıdığına şahid oluyorsunuz. Emeviler döneminde İslam İmparatorluğu'nun merkezi olan Suriye, asırlar boyu işgallere uğramış ve Romalılardan Moğollara; Haçlılardan Osmanlılara kadar pek çok devletin yönetimi altına girmiş olan bir

ülkedir. Bunun yanında, belkide tahmin edemeyeceğiniz kadar pek çok önemli şahsiyet (Peygamberlerden tutunda, bir çok sahâbe, İslâm âlimi ve evliyâullah) yine bu topraklarda medfun bulunmaktadır. Yani gezilip görülecek ve ziyaret edilecek o kadar çok şey var ki o topraklarda...

Mevlâ Teâlâ nasip etti, bizde bu bir haftalık program çerçevesinde, orada medfun bulunan büyük zâtların kabirlerini ziyaret ettik, ayrıca görülmesi gereken tarihi ve kültürel mekânları gezip dolaştık. Rabbim ibret alanlardan eylesin. Ziyaretinde bulunduğumuz o büyük zâtların feyiz ve bereketlerinden bizleri nasipdar eylesin, onların yolundan ve izinden bizleri ayırmasın. Bu büyükleri ziyaret ederken siz kıymetli okurlarımızı da unuttuk zannetmeyin. Her birerlerinin kabri başında, her yerde ve makamda yaptığımız dualara sizleri de dahil eyledik. Mevlâ Teâlâ yaptığımız duaların hepsini kabul buyursun. Amin!

İstanbul'dan uçakla hareket edip, Suriye'nin başkenti Şam havaalanına indik. Dolayısıyla ilk durağımız ve ilk olarak gezdiğimiz şehir Şam oldu. Yaptığımız ziyaretlere geçmeden önce Şam hakkında kısa bir malûmat vermek gerekirse; burası Müslümanlar için özel bir öneme sahip en eski şehirlerden biridir. Daha İslâm'ın ilk yıllarında Müslümanların ilgi odağı olmuş ve sahâbileri adeta kendine çekmiş olan, İslâm tarihine damgasını vurmuş önemli bir şehirdir. Şam, Müslümanlar tarafından mübarek kabul edilen ve fazilet ifade eden sıfatlarla anılan üç kıymetli şehirden biridir. Bu şehirler; Mekke-i Mükerrreme, Medine-i Münevvere ve Şâm-ı Şerif'dir.

Şam'a, bizden başka diğer bütün ülkeler Damascus derler. Şam'ın bir adı da Dimeşk'tir. Bu şehre Dimeşk denilmesinin sebebiyle alâkalı olarak bâzı rivâyetler vardır. Denilir ki; "Dimeşk" bileşik bir kelimedir. Dem ve Eşk kelimelerinden oluşur. "Dem" kan, "Eşk" yani şukka ise kardeş demektir. Bu durumda manası, kardeş kanı oluyor. Dolayısıyla ilk kardeş kanı bu topraklarda akıtıldığı için Şam'a, Dimeşk denilmiştir. Zira Kabîl, kardeşi Habîl'i, Şam'daki Cebel-i Kasiyun'da katlettiği ve dünya üzerinde ilk cinâyetin gerçekleştiği yerin burası olduğu rivâyet edilmektedir. Bu olay, dünya tarihinde hak ve bâtılın, iyi ve kötünün ilk defa saflara ayrıldığı önemli bir milattır. Dolayısıyla Şam bu miladın başladığı yerdir.

Bir rivâyete göre de Dimeşk; Dem ve Aşk kelimelelerinden oluşur. Dem; kan demektir. Bu topraklarda çok kan döküldüğü için böyle denmiş veya "Dım" gözyaşı demektir. Bu topraklarda tarih boyunca nice savaşlar olup pek çok kan aktığından, kadınlar dul, çocuklar yetim kaldığı için ölenlerin ardından gözyaşları sel olup akması sebebiyle "Dım" denilmiştir. "Aşk" denmesi ise; her gelen bu beldeye aşık olduğu içinmiş. Dolayısıyla bu iki kelime birleştirilip Dimeşk denilmiştir, şeklinde rivâyet edilir.

Şam bir evliyalık şehridir, ziyaret edilmesi gereken o kadar çok türbe, külliye, câmi ve medrese var ki... Şehrin en büyük, en eski ve görkemli câmisi olan Emevî Câmii, Mimar Sinan tarafından yapılan Süleymaniye Külliyesi, Abdülhamid Han tarafından yaptırılan Hamidiye Kapalıçarşısı ve Hicaz Tren İstasyonu görülmesi gereken yerler. Şam'da yüz yirmi civarında Osmanlı eseri bulunduğu söyleniyor. O şanlı ecdadımız, her gittiği yere kültürünü, sanatını götürmüş ve eserleriyle o beldelere damgasını vurmuşlar. Oraları gezerken bile insan gurur duyuyor.

Tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olan Şam'ı, birde akşam karanlığı bastıktan sonra Kasiyun Dağına çıkıp oradan kuşbakışı seyretmeniz gerekiyor. Şehrin o ışıltılı ışıltılı manzarası, her tarafa yayılmış câmiler, yeşil ışıklarla aydınlatılmış minareler ayrı bir güzellik katıyor Şam'a...

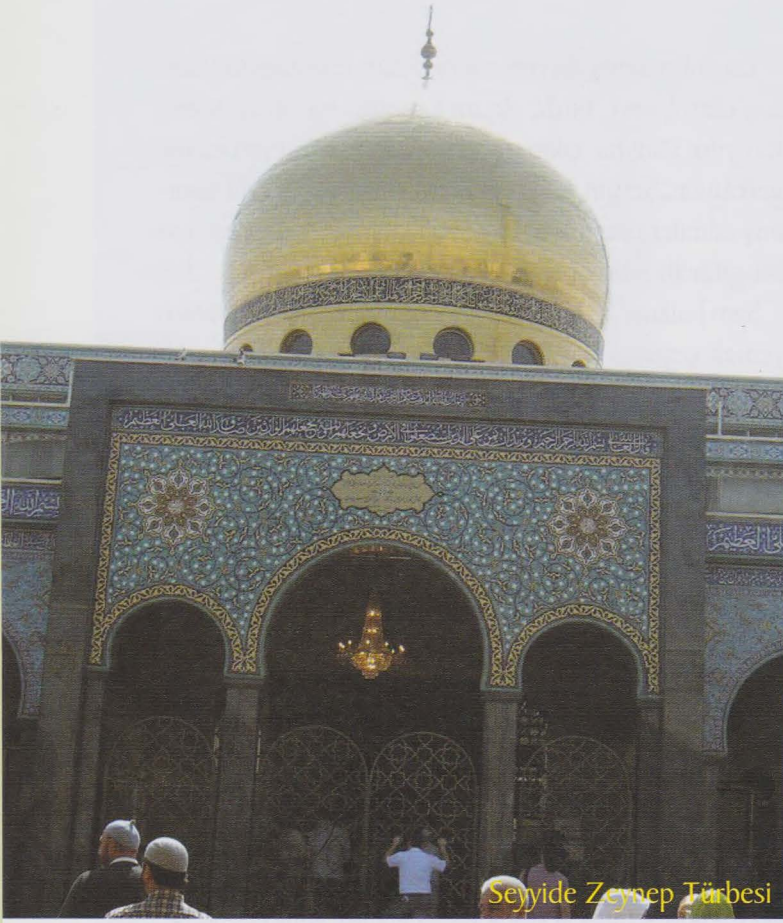
Şam halkına gelince, onların kültür ve yaşam tarzları, yemek çeşitleri büyük ölçüde bizim kültürümüzle örtüşüyor. Orada insan kendini yabancı bir ülkede değil de, sanki bizim güney şehirlerimizden birindeymiş gibi zannediyor. Zâten Türk olduğunuzu öğrendiklerinde çok sıcak bir ilgi gösteriyorlar. Alış veriş yaptığımızda, ekonomik şartlarının Türkiye'ye göre oldukça ucuz olduğunu görüyoruz. Genel olarak şehre baktığımızda (her ne kadar lüks semtleri olsa da) Şam fakir bir şehir görüntüsü veriyor. Bunun sebebi de, herhalde şehrin tarihi dokusunu koruyabilmek amacıyla, eski yapıların muhafaza edilmesinden kaynaklanıyor.

Şam hakkında verdiğimiz bu kısa ve genel malûmattan sonra sadede gelecek olursak; İstanbul Havâlimanından uçakla hareket ettikten yaklaşık iki saat sonra Şam'a indik. Şirket yetkilisi olan Ünal kardeşimiz pasaport işlemlerini hallederken, bizlerde havaalanında cemaatle ikinci namazlarımızı kıldık. Daha sonra kalacağımız otele doğru hareket ettik.

Şam'da kaldığımız Sefir Otel, kenar mahalle diyebileceğimiz bir muhitteydi. Fakat bulunduğu yere göre gâyet konforlu ve lüks sayılabilecek böyle bir otelin oraya kurulma sebebi ise, sanırım Hz. Ali'nin kızı, Hz. Hüseyin'in kızkardeşi olan Zeynep annemizin kabrinin orada olması. Çünkü Seyyide Zeynep annemizin kabri, Şiilerin Şam'daki en gözde ziyaret mekânı durumunda. İhtimaldir ki o otel; Seyyide Zeynep Câmii'sini ve türbesini ziyaret için gelen İranlı Şii turistlerin, şehrin içindeki trafik keşmekeşine girmeden, kolayca ve zahmetsiz bir şekilde konaklama yapabilmeleri için kurulmuş...

Yeri gelmişken, Seyyide Zeynep Türbesi ve Câmii'nden kısaca söz edelim. Belirttiğim gibi Seyyide Zeynep annemiz; Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in torunu, Hz. Ali ve Hz. Fatıma annemizin kızı, Hz. Hasan ve Kerbelâ da şehid olan Hz. Hüseyin'in kız kardeşidir.

Hz. Zeynep, Kerbelâ vakasını yaşamış, bütün yakınlarının ölümünü izleyip oradaki vahşete bizzât şahid olmuştu. Daha sonra götürüldükleri Yezid'in sarayında, cesaretle yaptığı dillere destan konuşmasını ise, salondaki esirler ve Yezid'in davetlileri mahcubiyet ve

hayranlıkla dinlemişti. Zeynep annemizin bu müthiş hitâbetinden sonra Şam'da yas ilân edilmiş ve yas tutmayan kimse kalmamıştı.

İşte orada Hz. Zeynep adına bir türbe ve câmi yapılmış, onun türbesine ev sahipliği yaptığı için de, o semt onun ismiyle anılmaktadır. Ziyaret ettiğimizde, bu türbenin İran'dan ve Irak'tan gelen Şiilerin akınına uğradığını gördük. Orada yas tutup hıçkırıklarla ağlamaya devam ediyorlar. Öğrendik ki, o türbede her zaman bu izdiham var ve her yıl binlerce Şii, umreye gider gibi Şam'a gelip, Seyyide Zeynep'in türbesini ziyaret etmekte.

Türbenin görüntüsü ve tezyini hakkında da malûmat verecek olursak; çok büyük masraflar yapılarak bina edilmiş. Öyle ki türbenin dış kubbesi 4,5 ton som altından yapılmış, bakıldığında ışıltı parlıyor. Duvarları ve avludaki iki minare ince işçilikle yapılmış nefis çinilerle kaplı. Kabrin içinin görüntüsü ise bambaşka, gâyet gösterişli, süslü ve sanatkârane bir şekilde tezyin edilmiş. Tavanı ve duvarları kristal aynalarla kaplanmış, hat yazıları altınla yazılmış. Türbeye girdiğinizde bir kabre değil de, sanki bir saray salonuna giriyormuş hissine kapılıyorsunuz. Seyyide Türbesi, diğer Ehli Beyt kabirlerinde olduğu gibi muhtemelen İran destekli sermaye ile yapılmış.

Buradaki Şii câmisinde okunan ezan dikkatimizi çek-

ti. Her zaman duyduğumuz ezanı Muhammediyye'ye, bir cümle ilave ederek okuyorlar. Bu hangi cümle? "Eşhedü Enne Ali Veliyullah: Ben şehâdet ederim ki, muhakkak Ali, Allah'ın velisidir."

Öncelikle şunu ifade edelim ki; Hz. Ali'nin, Allah'ın velisi olduğuna biz de şehâdet ederiz, ancak bunu ezana ilave etmek doğru değildir. Resülüllâh zamanında kabul edilen ve okunan ezanda böyle bir ziyade var mıdır? Hulefâ-i Raşidin döneminde, hatta Hz. Ali (Radiyallâhü Anh) döneminde bile, bir kere olsun bu şekilde ezan okumuş mudur? Kesinlikle hayır!

Asr-ı Saadet döneminde hiçbir uygulamasına rastlamadığımız bir şeyin, İslâmın şîârından olan Ezân-ı Muhammediyye'ye sonradan ilave edilerek okunması, dinen de mahzurludur, hatta fitne ve tefrikaya sebep olacak tehlikeli bir uygulamadır.

Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem), Buhârî'de geçen bir hadisi şeriflerinde şöyle buyurmuştur. "**Kim bizim bu dinimizde olmayan bir şeyi sonradan ortaya koyarsa, o merduttur** (red olunur.)" Bir başka hadisi şeriflerinde ise: "**Her sonradan (din adına) ortaya konulan şey bidattir. Her bidat sapıklıktır. Her sapıklık da ateştedir.**"

Madem Resülüllâh döneminde olmayıp, sonradan din adına ortaya konan şeyler bidattir; madem her bidat dalâlet ve sapıklıktır, öyleyse bize düşen Sünneti Resülüllâha uygun hareket etmektir. Resülüllâhın yoluna muhalefet etmek ise, en büyük fitnedir. Dolayısıyla fitneye ve tefrikaya sebep olacak itikat ve yollara düşmekten son derece sakınmak lâzımdır.

Şam'a gittiğimiz ertesi günü ilk olarak, Mevlânâ Hâlidî Bağdâdî hazretlerinin Kasiyun Dağı eteklerinde bulunan kabri şerifini ziyaret ettik. Kabrinin bulunduğu yer yüksek bir tepedeydi. Yolları da oldukça dar ve dik yokuş olduğu için otobüsler çıkamıyor. Mecburen otobüsten inip, küçük küçük kamyonetlere binerek, o dar ve dik yollardan Mevlânâ Hâlidî Bağdâdî hazretlerinin kabrine çıktık. Kendisinden sonra Nakşilik neredeyse "Hâlidîlik" olan ve Nakşî Tarikatını, Osmanlı ülkesinin en yaygın tarikatı haline getiren Mevlânâ Hâlidî Bağdâdî hazretlerinin, mütevâzî ama mânevi heybet ve azametiyle bizi etkileyen kabri şerifine girer girmez, burunlarımıza gelen çok güzel bir kokuyla mest olduk.

Burada yeri gelmişken, Şâh-ı Nakşibend ve İmâm-ı Rabbânî gibi altın silsilenin kol başlarından ve evliyaulahın en büyüklerinden olan Hâlidî Bağdâdî hazretlerinin hayatını, kısaca arz edelim.

"Mevlânâ" ünvanıyla anılan Hâlidî Bağdâdî hazretleri,

İslâm dünyasında Mevlânâ Celaleddin Rûmî'den sonra "Mevlânâ" (Efendimiz, büyüğümüz) lâkabıyla anılan ve bu sıfatla meşhur olan ikinci zâttır. Hicrî 1193 (1779) yılında o zamanlar Osmanlı Devleti'nin bir vilâyeti olan Musul'a bağlı Şehrezûr kasabasında doğmuştur. Ömrünün büyük bir kısmı Bağdat'da geçtiğinden ve orada meşhur olduğundan "Bağdâdî" nisbesiyle anılır. Kıymetli nesepleri, baba tarafından Hz. Osman-ı Zinnureyn'e varır. Annesi ise Hz. Ali'nin soyundandır.

Nakşibendi Tarikatının bir kolu olan Hâliidiyye, Hâliidi Bağdâdî'ye nisbet edilir. O, Hâliidiyye kolunun kurucusu ve tesis edicisidir. Yetiştirdiği yüzlerce kâmil halifesi aracılığıyla, altın silsilenin bu kolu geniş bir alana yayılmış ve dünyanın pek çok yerine ulaşmıştır.

Mevlânâ Hâliidi Bağdâdî hazretleri gençliğinde ilme çok hevesli idi. Küçük yaşlarından itibaren ilim tahsiline başladı, son derece keskin zekâsı, güçlü hafızası ve gayreti ile, aklî ve naklî ilimlerde hızla yükseldi. Din ilimlerinden sonra, fen ilimlerine de merak sardı. Hesap, hendese, riyaziye usturlâb, astronomi gibi diğer zâhiri ilimleri de tahsil etti. Böylece zâhirî ve bâtinî ilimleri şahsında toplayıp, gerek din gerekse fen ilim adamlarına hocalık yapacak seviyeye ulaştı. Hangi ilimden ve fenden olursa olsun, hangi kitaptan sorulursa sorulsun, her suale en uygun cevabı verirdi. Ulemâ arasında sözü senet hükmündeydi.

Devrin devlet adamları, böylesine bir ilim hazinesinden istifade etmek istediler. Onu, arzu ettiği herhangi bir medreseye müderris tayin etmek için ısrar ettiler.

Fakat o, henüz bu işe ehil olmadığını beyan ederek, kendisini mâzur görmelerini rica etti. Fakat veba salgınında, hocası Seyyid Abdülkerim Berzençî vefat edince, talebeler ilimsiz kalmasın diye bu teklifi kabul etmek zorunda kaldı. Her taraftan âlimler onun ders alâkasına koştu. Böylece yirmili yaşlarda talebeye ve ulemâyâ üstâd olup, orada yedi sene ders okuttu.

Hac farızasını edâ etmek için Hicrî 1220 (1805) senesinde Hicaz'a gitmek üzere yola çıktı. Bu yolculukta tasavvufa olan ilgisinin artmasına sebep olacak bâzı olaylar yaşadı, mânevî lütuflara ve tasavvufî irşatlarla mazhar oldu.

Medine'de bulunduğu bir sırada,

hüsn-ü hâl sahibi Yemenli bir zâta rastladı. O'ndan nasihat isteyince o zât dedi ki:

- Ey Hâlid! Mekke-i Mükerrreme'ye vardığın zaman, şeriata zâhiren muhalif gibi görünen bâzı şeyleri kınamak hususunda aceleci olma!

Hâliidi Bağdâdî hazretleri, Medine'deki ziyaretlerini tamamladıktan sonra, Mekke'ye geçti. Bir Cuma sabahı Kâbe'in karşısında oturmuş Delâil-i Hayrat okuyordu. Bu sırada bir zât, yüzü kendisine, sırtı da Kâbe'ye dönük vaziyette oturmuştu. Hâliidi Bağdâdî hazretleri, onun bu tavrını Kâbe'ye saygısızlık olarak telakki ederek, içinden kınadı. Bu esnada o zât seslendi:

- Allah indinde mümin bir kulun kıymetinin, Kâbe'nin kıymetinden daha yüksek ve değerli olduğunu bilmiyor musun? Hem Medine'deki zâtın nasihatini ne çabuk unuttun!

Hâliidi Bağdâdî hazretleri buna hayret etti ve onun büyük bir veli olduğunu anladı. Kendisini talebeliğe kabul edip irşad etmesi için ricada bulundu. O zât eliyle Hindistan tarafını işaret ederek dedi ki:

- Senin irşâdın orada tamam olacaktır. Şeyhin Seni Hindistan'da bekliyor, oraya yönel!

Hâliidi Bağdâdî hazretleri hac vazifesini yerine getirdikten sonra, tekrar Süleymaniye'nin yolunu tuttu ve medresesinin başına geri döndü. Fakat o mübarek zâtın "Şeyhin Seni Hindistan'da bekliyor, oraya yönel." sözünü hiç unutmadı. Aklının bir köşesinde hep Hindistan vardı.

Hâliidi Bağdâdî hazretlerinin Kabri Şerifi

Hâlidî Bağdâdî hazretlerinin Kabr-i Şerîfi'nin dıştan görünüşü

Derken bir gün Hindistan'daki arifler sultanı Abdullah Dehlevî hazretlerinin gezginci dervişlerinden Mirza Muhammed Abdürrahîm Azîmâbâdî, Süleymaniye'ye geldi. Ve Abdullah Dehlevî hazretlerinin Ona, "Mevlânâ Hâlid'e selâmımızı söyle bu tarafa gelsin!" buyurduğunu bildirdi. Mevlânâ Hâlid ile Mirza Azîmâbâdî, uzun bir süre baş başa görüştüler, sohbet ve halvette bulunup bir müddet inzivaya çekildiler. Mevlânâ Hâlid artık însanlarla görüşmez, medresedeki talebelerine ders vermeye gelmez oldu.

Mirza Azîmâbâdî, O'na şeyhi Abdullah Dehlevî hazretlerini anlattı. Onun mânevî hallerinden, feyiz ve bereketlerinden, yüksek faziletlerinden bahsedip, hizmet ve sohbetlerinde bulunmasını hararetle tavsiye etti. Hâlidî Bağdâdî'nin aklı zâten oradaydı. Kabe'deki zât da kendisine Hindistan tarafını işaret etmişti. Böylece içine düşen bu ateş, şimdi içini yakmaya başlamıştı.

Evet, zâhirî ilimlerde eline su dökcek bir âllâme, herhangi bir babayiğit yoktu ama, tek kanatla da uçulmuyordu ki... Böylesine engin bir ilme sahip olmasına rağmen, mânen bir türlü tatmin olamıyordu.

Artık kesin kararını vermiş, ne olursa olsun mânen kendisini yetiştirecek olan bir gönül sultanına tam manasıyla teslim olacaktı. Böylece eksik olan diğer kanatta tamamlanıp, zülcenâhayn (çift kanat sahibi) olacaktı.

Ve dünyevî bütün meşguliyetlerini bırakarak Hindistan'a gitmek üzere Mirza Azîmâbâdî ile yola çıktı. Bu yolculuk esnasında, yol güzergahında bulunan her bölgedeki ulemâ ve meşâyihin kabirlerini ziyaret etti. Pek çok şeyh ve ilim ehli zevât ile görüştü. Bu şekilde dolu dolu geçen ve bir sene süren uzun bir yolculuktan sonra Delhi'ye geldi. Şâh Abdullah Dehlevî hazretleri'nin hankâhına (dergâh) girdiler. Şeyh Efendiye haber gönderip geldiklerini bildirdiler.

Abdullah Dehlevî hazretlerinden cevap geldi:

- Hâlid kalsın! Refikleri eşyalarıyla birlikte memleketlerine dönsünler!

Ve ikinci emir:

- Hâlid, hankâhın abdesthanelerini temizlemek hizmetine başlasın!..

Abdullah Dehlevî hazretleri onu talebeliğe kabûl etmiş ve nefis terbiyesi için dergâhın helalarını temizleme vazifesini vermişti. Mevlânâ Hâlid'de en ufak bir teessür ve kırgınlık emaresi yoktu. Vazifesini aşk ve şevkle benimsedi. Büyük bir âlim olmasına rağmen hiç itirâz etmeden, elinde süpürge ve su kovası, yüzünde derin ve tatlı bir tebessümle hizmete başladı.

Günler, haftalar, aylar geçti ve böylece hizmete devam etti. Yine bir gün yorgunluk içinde hizmetini yaparken nefsi onu zayıf bulup vesvese vermeye çalıştı:

- Ey Bağdat ve Şam diyarının büyük âlimi, eğniyâ ikliminin Mevlânâ Hâlidî, deli mi, veli mi olduğu belirsiz bir kişinin sözüne kanarak buralara geldin. Burada sana habire pislik temizlettiriyorlar. Ledünnî ilim, seyri sülûk bunun neresinde?

Nefsi ona böyle vesvese verince dedi ki:

- Ey Nefis! Fazla konuşma, gerekirse yerleri süpürgeyle değil, sakalımla süpürürüm! Ve aynı ihlâs ve samimiyetle işine devam etti.

Bir gün Hâlidî Bağdâdî, iki elinde iki su kabı çeşmeden abdesthaneye su taşıyorken, Şeyh Abdullah Dehlevî hazretleri odasının penceresinden avluya baktıkça gördü ki; Mevlânâ Hâlid'in omuzları üzerinden Arş'a doğru muazzam bir nûr yükseliyor, elindeki su kaplarını taşıyan da Mevlânâ Hâlid değil, melekler...

Gelmesi için haber gönderdi. O'da pür edep huzura geldi. Şeyh Efendi, Ona:

- Oğlum Hâlid! İlimin cihânı tutmuş, bilgin dünyaya

kâfi... Tek noksanın, bundan mütevellid nefsinin gurur ve kibriydi. Onu da ayaklar altına alınca işini melekler görür oldu. Şimdi git ve bütün iklimleri irşâd et!

Sonra bütün hulefası ve yakın ashabıyla beraber, dört millik mesafeye kadar Mevlânâ Hâlid'i uğurlayıp, "Hâlid bürd: Hâlid her şeyi aldı götürdü." buyurdu.

O, yedi iklimi irşâd etmek üzere ufka doğru atını sürerken, Abdullah Dehlevî hazretleri ardından birkaç damla gözyaşı dökerek duâ etti:

- Aleyke avnullâh! Fî Emânullâh!

Mevlânâ Hâlidî Bağdâdî hazretleri zâhirî ve bâtinî ilimlerde görülmedik bir vukûfa sahipti irşad ve teveccühü tesirliydi. Zamanın müceddidi olarak, Şeriat'a ve tarikata muazzam bir Asr-ı Saadet neşesi veriyordu. Nâmı günden güne yayılıp, bağlıları çoğalıyordu. Yetiştirdiği yüzlerce halifesini başka memleketlere gönderdi. Onlar da gittikleri beldelerde yaptıkları irşad faaliyetleri neticesinde, Hâlidî Bağdâdî hazretlerini neredeyse bilmeyen kalmamıştı.

Tabi her devirde olduğu gibi, bazı hasedçi ve münkir kimseler de boş durmayıp, gerek sözle gerekse yazıyla onu kötüleyip iftiralar etmeye başladılar. Hatta öldürmeye bile kastettiler. Hâlidî Bağdâdî hazretleri tüm bunlara rağmen yinede onlara nasihat etti ve onların doğru yolu bulmaları, gaflet uykusundan uyanmaları için dua etti.

Hâlidî Bağdâdî hazretleri bir zaman sonra, mânevî bir işaretle Şam'a gitmek üzere hazırlandı. Talebeleri ve sevenlerinden büyük bir cemaatle Şam topraklarına doğru yola çıktı. Nihayet sağ sâlim Şam'a gelen Mevlânâ Hâlidî Bağdâdî hazretleri, halk tarafından coşkuyla karşılandı. Ümeyye Camii'ndeki Beni Gazze büyüklerinin halvethânesine yerleşti ve oradan irşad nurlarıyla etrafı aydınlatmaya devam etti.

Mevlânâ Hâlidî Bağdâdî hazretleri birçok insanın hidâyetine vesile oldu. Bir çoklarının kemâl mertebelerine ulaşmasına sebep oldu. Nice halifeler yetiştirdi. Ve daha nice tanınmış âlimler, müellifler ve devlet ricâli, onun şerefli hizmetlerine koşup feyz ve nurlarından istifâde ettiler. Meşhur Hanefî Fâkihi İbn-i Âbidîn ile, Rûhu'l Meânî Tefsirinin müellifi Âlûsî de O'nun talebeleri arasındaydı.

Hâlidî Bağdâdî hazretlerinin, Muhammed Bahâüddîn isimli beş yaşındaki oğlu veba hastalığına tutulup vefât etti. Âhirete göç eden bu temiz yavrunun Kâsiyûn Dağındaki bir tepeye defnolunmasını emretti. Bu yere bundan evvel kimse defnedilmemişti. Hâlidî Bağdâdî hazretleri, kendisinin de yakında vefat edece-

ğini mânen haber almış ve oğlu Bahâüddîn'in defnine gittiğinde, kendi kabrinin de kazılmasını istemiş ve buyurmuştu ki:

- Kabrimi bu günden kazın, olur da bir taşta rastlarsınız. Vefat günümde o kayayı kırma zahmetiyle vakit kaybedip defin işi gecikmesin.

Gerçektende Hâlidî Bağdâdî hazretleri'nin kabrini iki arşın kazdıklarında büyükçe bir taşta rastladılar ve bir hayli uğraştılar.

Bir ara Hanefî Mezhebi'nin büyük fıkıh âlimlerinden İbn-i Abidin odasına girdi. Çeşitli meseleler hakkında bâzı sorular sordu. Mevlânâ Hâlidî hazretleri, Onun tüm sorularına tek tek cevap verdi. Kaynaklarını belirten kitaptan yerlerini gösterdi. Bu soru cevap faslından sonra İbn-i Âbidîn dün gece gördüğü rüyasını anlattı: "Sevgili Efendim! Rüyamda Hz. Osman (Radiyallâhü Anh) ın vefât etmiş olduğunu gördüm. Çok büyük bir kalabalık cenâzesinde hazırды. Ve cenâze namazını ben kıldırđım."

Hâlidî Bağdâdî hazretleri rüyayı tevil etti:

- Yakında ben vefat ederim. Sen de kalabalık bir cemaatle cenâze namazımı kıldırırısın.

Hz. Osman (Radiyallâhü Anh)ın vefat ettiğini görmem, benim vefâtıma delâlet eder, çünkü ben, Onun evladındanım, buyurdu.

İbn-i Âbidin bunu duyunca çok üzüldü ve rüyasını anlattığına pişman oldu.

Mevlânâ Hâlidî Bağdâdî hazretleri, daha sonra sevenlerine ve etrafındakilere bazı vasiyet ve nasihatlerde bulundu. Artık kendisini meşgul etmemelerini rica etti. Mevlâ ile meşguliyetten alıkonmak istemiyordu.

Sağ yanı üzerine yatarak murakabe ile meşgul olmaya başladı. Ağzından "Fecr" süresinin son âyetleri dökülüyordu. Meâlen: **"Ey itmi'nâna eren nefis! O senden, sende O'ndan râzı olarak Rabbine dön!"** Âyet-i Kerimesini okuduktan sonra, mübarek ruhlarını teslim edip Rabbisine kavuştu.

Kabrine konulurken, mübarek nâ'şlarından çıkan çok güzel bir koku her tarafa yayıldı ve orada bulunan herkes istisnasız bu kokuyu aldı. Şu anda bile kabri şerifini ziyaret edenler, bu güzel kokuyu hissedeceklerdir.

Kabri Şerîfi, Şam'ın kuzeyindeki Salihîye kasabasında, Şam'ı kuşbakışı gören Cebel-i Kasiyun'un eteğindedir.

Rabbim ziyaretimizi makbûl eylesin, onların himmet ve feyizlerinden bizleri müstefid eylesin. Amin!

Bir Peygamber

Hız. Hûd (Aleyhisselâm)

Nurullah SADIK
nurullahsadi@hotmail.com

Hûd (Aleyhisselâm), Nûh (Aleyhisselâm)'in oğlu Sâm'ın neslindedir. Hûd: "Hevade" kelimesinden türetilmiş olup; yumuşaklık, sakinlik, sulh ve sükûnete vesile olması ümit edilen mânâsına gelir. Bir ismi de Âbir (Aber veya Gaber)'dir. Kur'ân-ı Kerim'de ismi geçen ulül-azim peygamberlerdendir.

Hûd (Aleyhisselâm) orta boylu, esmer tenli, gür saçlı ve güzel yüzlü idi. Âdem (Aleyhisselâm)'a benzerdi. Cömertlik, şefkat ve yoksullara bol bol yardım edip, sadaka vermekle temayüz etmişti. Peygamberlik vazifesi verilmeden önce ticaretle uğraşmaktaydı.

Güney Arabistan'ın Hadramut civarında, kum tepesi mânâsına gelen "Ahkâf" denen yerde doğmuştur. Burası Yemen'de, Aden ile Umman arasında bir yerdir. Bu bölgeye Şihr de denilmiştir.

Soy kütüğü ile meşgul olan bilginler demişlerdir ki: Âd Kavmi, Nuh (Aleyhisselâm)'in oğullarından Sam'ın neslinden olan Âd'ın çocuklarından bir kavimdir. Bunların yeryüzünde yaşamış ilk topluluğuna Âd-ı Ūla (ilk Âd), Hûd (Aleyhisselâm) döneminde helâk olanların dışında kalan ehl-i imândan türemiş yeni nesile de Âd-ı Ūhra (veya Âd-ı Âhire) denilmiştir. Bir de büyük dedeleri olan İrem (Aram)'dan dolayı, İrem Kavmi namıyla da anılmışlar.

Hûd (Aleyhisselâm), âhireti inkâr eden bu kavme Cennetin varlığından, Allah'ın oradaki nimetlerinden ve bu dünyanın Cennete kıyas edildiğinde ne kadar basit kaldığından bahsetti. Fakat o kavim Cennetin niteliklerini işitince, dar akılları Cennetle dünya arasındaki farkı kavrayamadı, çünkü yurtlarında da akarsuları, bahçeleri ve sarayları vardı.

Rivâyet edilir ki; o kavmin hükümdarı Şeddâd denen kişi, her arzusu yerine getirildiği için azmış, yoldan çıkmış, artık kendini tanrı sanmaya başlamış ve: "Hûd'un Allah'ı size cennet vaad ediyorsa ben de vaad ediyorum" demiş ve çok büyük servet harcayarak "İrem Bağı" adlı bahçeyi yaptırmış ve akla gelebilecek her türlü dünya nimetleriyle bezemiş. Dünya cennetini hayal edenlerin belki de tasarlayabilecekleri son nokta olarak görülebilecek güzellikteymiş.

Anlatıldığına göre Şeddâd'ın bu bahçesi Aden

tarafındaymış. Bahçedeki köşkler altın ve gümüştenmiş, köşkerin sütunları da zeberced ve yakuttanmış, akılları hayrete düşüren türlü türlü ağaç ve nehirleri varmış. Yeryüzünde normalde bulunması imkânsız olan bu bahçe, yıllarca çalışılarak yapılmış, fakat içine girip zevk ve keyif yapmak nasip olmadan, Şeddâd ve halkı yok edilmiş olduğu hikâye edilmiştir. Böylece "İrem Cenneti", "İrem Bağı" ismi dilden dile dolaşmıştır.

İrem Bağının nerede yaptırıldığı ile alakalı olarak bazı rivayetler vardır. Seyahatnâme sahibi Evliya Çelebi demiştir ki: "Şam öyle bir şehirdir ki, 'Enbiyâ Diyarı' diye meşhurdur. İşte Şeddâd'ın yaptırdığı bu İrem Bağı Şamda'dır derler."

Mu'cem sahibi Yakut el-Hamevî ise: "İrem"nin, Eyle ile Benî İsrâil çölü arasındaki Cüz'am diyarında, Hismey Dağlarından yüksek bir dağın adı olduğunu; Badiye halkının, burada daha evelden bağlar ve çam ağaçları bulduğuna inandıklarını zikreder.¹

Âd Kavmi, Cenâb-ı Allah'ın onlara bahsettiği nimetleri kendilerine isnad edip iyice şirazedan çıktı. Hûd (Aleyhisselâm), Allah'ın nimetlerini onlara hatırlatıp dedi ki: "İçlerinde ebedi yaşama ümidiyle sağlam yapılar mı ediniyorsunuz?"² "Artık Allah'a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin."³ "Bildiginiz her şeyi size veren, size hayvanlar, oğullar, bahçeler ve pınarlar veren Allah'a karşı gelmekten sakının."⁴

Âd Kavmi, Hûd (Aleyhisselâm)'ı dinlemeyip, ona karşı kaba ve inkârcı davrandı. Artık aralarındaki mücadele öyle bir dereceye geldi ki, ona hakaret ve alay etmeye, tehditler savurmaya başladılar. Hatta kendinden geçinceye kadar dövdüler.

Hûd (Aleyhisselâm) bu tehditlerden ve saldırılardan yılmadı, görevine devam etti ve onlara açıkça meydan okudu:

"Haydi hepiniz toptan bana tuzak kurun, sonra da bana göz açtırmayın. İşte ben, hem benim, hem sizin Rabbiniz olan Allah'a dayandım. Yeryüzünde bulunan hiçbir canlı yoktur ki, Allah onun perçeminden tutmuş olmasın. Şüphesiz Rabbiniz doğru bir yol üzerindedir."⁵

Kavminin islâh olamayacağını anlayan Hûd

(Aleyhisselâm), onlara ders olacak bir musibetin verilmesi için Allah'a duâ etti ve onlara dedi ki:

“Artık size Rabbinizden bir azap ve öfke inmiştir. Allah'ın, haklarında hiçbir delil indirmedığı, yalnızca sizin ve babalarınızın uydurduğu bir takım isimler (düzmece ilahlar) hakkında mı benimle tartışıyorsunuz? Öyleyse (başınıza geleceği) bekleyin! Ben de sizinle beraber bekleyenlerdenim!”⁶ dedi.

Hûd (Aleyhisselâm)'ın bedduâsını kabul buyuran Allâh-u Teâlâ, Âd Kavmine önce kuraklık ve kıtlık musibetini verdi. Gürül gürül akan pınarlar üç sene içinde kurudu. Yeşillikler sarardı, soldu. İrem Bağları yok oldu. O iri cüsseli insanlar bir yudum suya, bir parça ekmeğe muhtaç hâle geldiler. Hayvanlar susuzluktan telef oldu. Sürekli bunaltıcı kuru bir rüzgâr esiyor, tozdan göz gözü görmüyordu. İnsanlar ağızlarını güçlkle açıyor, zor nefes alıyordu. Bu arada Hûd (Aleyhisselâm), kavmini imâna, tövbe ve istiğfâra dâvet etmeye devam ediyordu.

Hûd (Aleyhisselâm) kendi kavmine, dolayısıyla tüm insanlara şöylece bir nasihatte bulundu:

“Ey kavmim! Rabbinizden mağfiret isteyin, sonra O'na tövbe edin ki, üzerinize gökten bol bol bereket indirsin ve sizi kuvvetinize kuvvet katarak çoğaltsın. Gelin günahkâr olarak dönüp gitmeyin.”⁷

Hûd (Aleyhisselâm)'ın, kavmine yaptığı nasihatler kâr etmiyordu. O yine de şöylece öğüt verdi:

“Allah'tan başkasına kulluk etmeyin. Çünkü ben sizin için büyük bir günün azabından (yani helâk olacağınızdan) korkuyorum.”⁸ dedi. Hûd Kavmi gemi aziya almıştı, ne laf anlıyorlar, ne de yola geliyorlardı. Hûd (Aleyhisselâm)a dediler ki:

“Sen ister öğüt ver, ister öğüt verme, bize göre birdir. Bu, öncekilerin (korkutmak için yaptıkları uydurma) geleneklerinden başka bir şey değildir. Biz azaba uğratılacak da değiliz.”⁹ Eğer doğru söyleyenlerden isen, o bize vaad edip durduğun azabı haydi getir(de görelim).”¹⁰ dediler.

Böylece, sadece Peygamberlerini değil, Onun Rabbini de âcizlikle itham edip meydan okumaya başladılar. Hûd (Aleyhisselâm) da Rabbine münâcatta bulundu:

“Rabbim! Beni yalanlamalarına karşı bana yardımcı ol.”¹¹ dedi.

Allâh-u Teâlâ da buyurdu ki: **“Pek yakında onlar mutlaka pişman olacaklardır!”**¹²

Bu kavimde ilahî uyarıyı dikkate alıp Hz. Hûd

(Aleyhisselâm)'a imân eden çok az bir mü'min topluluğu bulunmaktaydı. Artık azabın gelmekte olduğuna dâir ilâhi ikazı alan Hûd (Aleyhisselâm), imân edenleri bir sabah bir araya topladı. Gün ağarıırken ufukta siyah bir bulut belirdi.

Rivâyet edilir ki Âd Kavmi yağmur duâsı için Mekke'ye bir heyet gönderdikleri için ufuktaki siyah bulutu görünce sevindiler, kuraklıktan kırılan bütün halk evlerinden dışarı fırladı. Zannettiler ki yağmur yağacak ve onlar Hûd (Aleyhisselâm)'a galip olmuş ve onun yalancılığını ispat etmiş olacaklardı.

O azabı, vadilerine doğru yayılan bir bulut halinde gördükleri zaman: “Bu bize yağmur yağdıracak yaygın bir buluttur.” dediler. Hûd ise (dedi ki): **“O sizin acele gelmesini istediğiniz şeydir. O bir rüzgârdır ki, içerisinde acı bir azab vardır. “O, Rabbinin emriyle her şeyi yerle bir eder.”**¹³

Cenâb-ı Allah şöyle buyuruyor:

Biz onların üstüne, uğursuzluğu sürekli bir günde sarsar (denen dondurucu ve gürültülü bir fırtına şeklinde) rüzgâr gönderdik. (Öyle bir fırtına ki) insanları (sanki) köklerinden sökölümüş hurma kütükleri gibi kaldırıp atıyordu.¹⁴ O rüzgâr üzerine uğradığı hiçbir şeyi bırakmıyor, mutlaka onu kül gibi dağıtıyordu.¹⁵ Derken onları o korkunç ses, kaçınılmaz olarak kısıvrak yakalayiverdi de, kendilerini çör-çöp yığını hâline getirdik.¹⁶ Sonunda evlerinden başka hiçbir şeyleri görünmez hâle geldi. İşte biz, suç işleyen toplumu böyle cezalandırırız.¹⁷

- DİPNOT -

1 - Yakut el-Hamevî, Mu'cem, I, 212

2 - Suarâ: 129

3 - Suarâ: 131

4 - Suarâ: 132,133,134

5 - Hûd, 55-56

6 - A'râf sûresi: 71

7 - Hûd Sûresi: 52

8 - Ahkâf: 21

9 - Suarâ: 136-138

10 - Ahkâf: 22

11 - Mü'minun: 39

12 - Mü'minun: 40

13 - Ahkâf: 24, 25

14 - Kamer: 19, 20

15 - Zâriyat: 42

16 - Mü'minun: 41

17 - Ahkâf: 25

Yeni Şiileştirme Faaliyetlerine Dikkat!..

Kardâvî, Şia'nın Ehl-i bidat olduğunu söyledi ve bunun kendi görüşü değil, Ehl-i sünnetin icmâ'ı olduğuna dikkat çekti. On yıl önce İran'a gittiğinde ve Hamaney'le görüştüğünde, Şiîlerin iki meseleye dikkat etmelerini istemişti: Sahabîlere sebbetmeyecek (sövmeyecek) ler, Sünnî dünyada Şiîlik mezhebini yaymaya çalışmayacaklar.

Ali EREN
alieren_yakit@mynet.com

Bazı Şiî propagandistlerine göre, Hazreti Peygamber'i Hayber'de Yahudi kadın değil, Hazreti Ömer ve Hazreti Ebûbekir (*Radiyallâhü Anhümâ*) zehirlemiştir.

Şiîler, Kudüs'ün iki fâtihisi olan Hazreti Ömer (*Radiyallâhü Anh*) ve Selahaddin Eyyûbî'yi "Kâtilü'l müslimîn/Müslümanların katili" olarak anarlar. Kudüs onlar açısından hiç önemli değildir. Hatta bir kısım oryantalist ve Yahudi yazarlar Mescid-i Aksâ'nın Kudüs'te olup olmadığı ile alâkalı ortaya attıkları şüpheleri, Şiî müellif ve müfessirlere borçludurlar.

Şiî müellif ve müfessirlere göre, Hazreti Ömer (*Radiyallâhü Anh*) Kudüs'ü fethettiğinde burada Mescid yoktu. Dolayısıyla Mescid-i Aksâ Kudüs'te değil semâdadır. (Eş-Şia ve'l Mescidu'l Aksa, s. 5,

Tarik Ahmed Hicazi)

Şiî ulemâsından Cafer Murtezâ el Âmilî, "El Mescidu'l Aksâ eyne?/ Mescid-i Aksâ nerede" adlı eserinde açıkça, "Mescid-i Aksâ'nın Filistin'de olmadığını, aksine semâda olduğunu" ileri sürmektedir. Feyz Kaşânî'nin Tefsiru's Sâfî'si de aynı iddiaya yer verir. Ayâşî ve Bahrânî gibi tanınmış Şiî müfessirlerin görüşleri de aynı doğrultudadır.

Dolayısıyla İran'ın Kudüs üzerindeki hesabı ideolojik değil, nüfuz ve yayılma planlarının bir aracıdır. Hesapları, mezhebî nüfuz gayesi taşımaktadır. Muhammed Bakır Harrâzî'nin şu söylediklerine bakın: "Filistin halkı Ehl-i Beyt (Şiîlik) mezhebini benimsemedikçe, onunla İsrail arasında bir fark yoktur..."

İmam-ı Azam Ebû Hanife (*Rahmetullâhi Aleyh*) hazretleri, hem İran asıllı hem de Cafer-i Sadık hazretleri'nin talebesi ol-

masına rağmen, tarih boyunca Şîîlerin sözlü saldırılarından kurtulamamıştır. Hatta İran'ın Irak istilâcıları Bağdat'a girdiklerinde, ilk işleri Ebû Hanife Camii'ni yıkmak olmuştur.

Zamanımıza gelelim... İran güçleri, daha yeni 27 Ağustos 2008 tarihinde bu defa da İran'ın Belucistan/Sistan bölgesinde, Zabil şehrindeki Ebû Hanife Camii'ni ve Kur'an kursundan müteşekkil külliyesini yerle bir etmişler, içindeki mushafları tartaklamışlar ve mukaddesata hürmetsizlik göstermişlerdir. Beşşar Esad'ın cellatlarının Saydnaya'da yaptığını, onlar Ebû Hanife külliyesinde icra etmişlerdir.

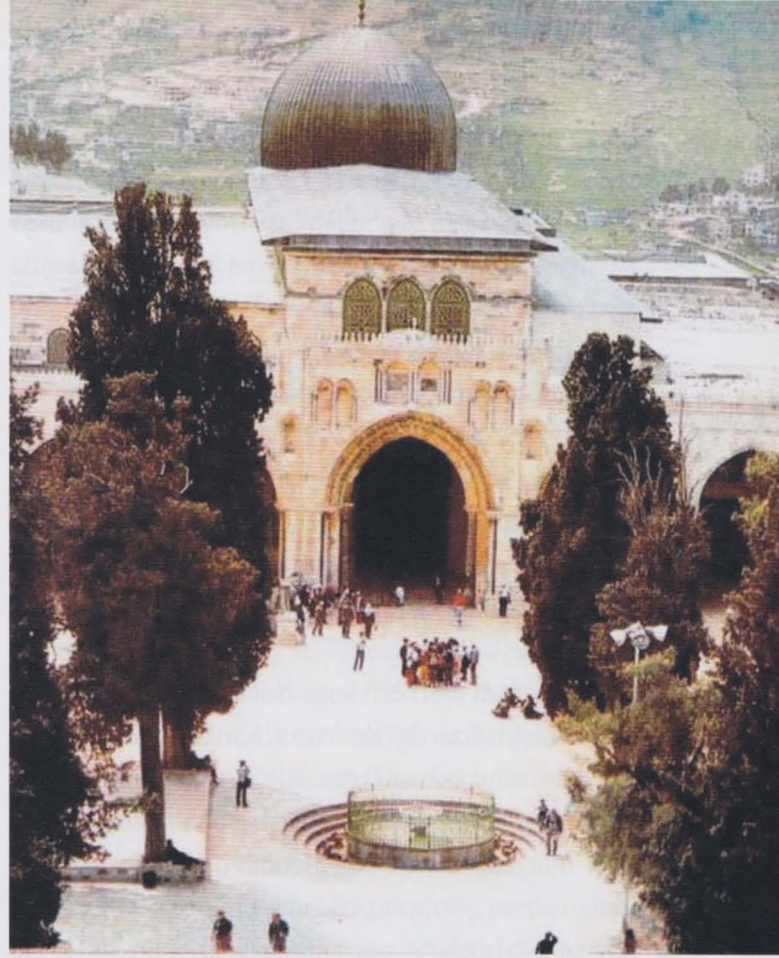
İran'da iş câmi yıkmakla da kalmadı. Belucistan'da Sünnî ulemâ arasında büyük bir tutuklama kampanyasına girildi. Sınır kenti Zahedan'da da İran Muhaberâtı (İttelaat) Şeyh Muhammed Yusuf'un evini basarak kendisini tutukladı.

16/9/2008 tarihli Müfekkiretü'l İslam'ın yazdığına göre, Sünnî vekiller Sultanahmed'de namaz kılan Ahmedi Nejad'a bir mektup göndererek sorumlularının cezalandırılmasını istediler.

Körfez ülkeleri, günümüzde hem İran'ın teşeyyu/Şîîleştirme faaliyetleriyle, hem de başka tehlikelerle karşı karşıyadır. Nâsır Duveyle adlı Kuveytli bir vekil, Kuveyt'te işçi kılığı altında, İran'a bağlı 25 bin civarında Kudüs Tugayı mensubunun bulunduğunu ve vakti gelince ülkeyi istikrarsızlaştırmak için ortaya çıkmalarının sürpriz olmayacağını söylüyor. (Es Siyase gazetesi, 13/09/2008)

İran Dışişleri Bakan Yardımcısı Menuçehr Muhammedî de, Körfez'deki kraliyetlerin yıkılmasının an meselesi olduğunu söylemiştir. 25 yıl İran'da eğitim gördükten sonra Irak'a intikal eden Faylak-ı Bedir/Bedir Tugayları'nın, Irak'ın devlet olarak Şîîleşmesi ve İran'ın eline düşmesi için neler yaptıkları biliniyor.

İttihâd-ı Ulemâ-i Müslimîn / Müslüman Âlimler Birliği başkanı Yusuf El-Kardâvî, geçmişte Hasan Nasrallah'ın, "Mutaassıp bir Şîî" olduğunu söylemişti. O zaman onun bu sözü kulak ardı edildi. Bu sefer, Eylül ayı ortalarında el-Mısırî el-Yevm gazetesine yaptığı açıklamada, "Şîîlerin, Sünnî çevrelerde takiyye yoluyla, Sünnîleri Şîîleştirme faaliyetlerine girişerek bu kesime girme gayretlerinden bahsetti ve bunun bir fitne

olduğunu" söyledi.

1980'lerde Said Havva da Sünnî kesimi bu konuda uyarmış fakat İran etkisindeki bazı kimseler onu "Mezhebcilik fitnesi" yapmakla suçlamışlar ve bu haklı uyarılar küllenip gitmişti. Yusuf Kardâvî'nin şimdiki ikazı da Said Havva'nınki gibi boşa gitmemeli.

Şîîleştirme gayretleri gerçi akâmete uğramaya mahkumdur, önemli olan zararı asgari seviyede sarmak. Bu da ancak Şîîlik dâiliğine karşı uyanık olmakla mümkün.

İran'ın teşeyyu/Şîîleştirme faaliyetleri tuzağının farkında olmayan birçok Sünnî genç, Şîîlere kolay av olmaya müsait. Çünkü İran, kurnazlık yaparak Filistin'i tutar gözüküyor. Devamlı Filistin kozunu ileri sürerek bunu Şîîleştirme faaliyetinde kullanıyor. Çünkü, Filistin meselesi olmasa, Sünnîler ile Şîîler arasında neredeyse ortak başka mesele kalmayacak. İran'ın sürekli olarak Filistin meselesini canlı tutmasının sebebi budur.

Kardâvî'nin el-Mısırî el-Yevm gazetesine yaptığı açıklama, bazı mutaassıp Şîîlerin aklını başından aldı ve koro halinde saldırıya geçtiler. Kardâvî'yi beynelmilel masonluğun ve Siyonizmin uşağı olarak damgaladılar. Âdetleri hep budur zaten. Takiyye veya mal mülkle ayartamadıklarını, iftira kampanyalarıyla yıpratır ve pişman ederler.

İran'ın Şîî Mehr Ajansı, Kardâvî'yi hahamların ağzıyla konuşmakla suçladı. Yazarlarından Hasanzâde ise, İsrail'e karşı Hizbullah zaferinin bir Ehl-i Beyt mucizesi olduğunu ileri sürdü ve Kardâvî hakkında ağza alınmayacak iftira dolu bir makale kaleme aldı. Keza Sünnî dünyada, Şîîliğe ilginin sebebinin, İran rejiminin zâlimlerle başa çıkması ve Hizbullah'ın İsrail karşısındaki zaferi olduğunu, buna mukabil İsrail karşısında Sünnîlerin nal topladığını ileri sürdü. Fakat bu, Müslüman Âlimler Birliği'nde Kardâvî'nin yardımcılarından ve Şîî olan Teshîrî'yi bir mânâda tekzibtir. Çünkü, Teshîrî Şîîleştirme iddialarını reddederken Hasanzâde kabul ediyor.

Şîîlerin, İran merkezli koro halinde saldırılarına mukabil, Râşid Gannûşî'de Yusuf Kardâvî'ye sahip çıktı. Mehr ajansından Hasanzâde'nin saldırılarına karşı şunları söyledi: "Lübnan'da Hizbullah'ın zaferini Ehl-i Beyt mucizesi olarak değerlendiren çevreler, bu zaferden sonra Şîî yayılcılığının önüne çıkanları Siyonizmin uşağı olarak suçlamaktadırlar. Dolayısıyla Şîî yayılcılığına temas edenler ve buna karşı çıkanlar fitne çıkarmaktan öte İsrail'e arka çıkmış oluyorlar..."

Daha yalın ifade edecek olursak, mezheplerine sahip çıkan Sünnîler toptan Siyonist ve Mason uşağı olmuş oluyorlar". (Hepimiz Yusuf Kardâvî'yiz, Râşid Gannûşî, 18/09/2008, I-Cezire)

Gannûşî'ye göre; Şia'nın en büyük çıkmazı sevgi ve nefretteki ölçüsüzlüğü ve aşırılığıdır. Başlarda İran devrimine sahip çıkan Gannûşî, ancak 30 yıl sonra gerçekleri görebilmiştir.

Yol yakinken biz de aklımızı başımıza devşirelim; Gannûşî gibi gerçekleri görebilmek için 30 yıl beklemeyelim.

Gannûşî, İran'ın adamı olmak ve rejimi değiştirmeye çalışmak suçlarından Burgiba idaresi altında 1987 yılında yargılanmış ve eziyet çekmiştir. Bundan dolayı pişman da değildir. Ancak 30 yıl sonra İran'ı gerçek veçhesiyle görebilmiştir. İran'a arabulucuk için giden Müslüman Âlimler Birliği heyetinde yer almasına rağmen, Tunus'un isteği üzerine İran kendisine vize vermemiştir.

Mehr Ajansı, Kardâvî'nin nifak diliyle konuştuğunu ve emirlerin ve kralların sofrasından ayrılmadığını ileri sürüyor. Bu suçlamaya karşı Kardâvî de, "Münafık olsaydım ve parayla zimmetimi satsaydım İran'ın saçtığı paralara tenezzül ederdim. Şiiliği yaymak için milyarlarca dolar harcıyorlar. Bana da ödül vermek istediler, reddettim" dedi.

Şîî Fadlallah ise Kardâvî'nin, Şîîleştirme karşısında gösterdiği hassasiyeti misyonerlik karşısında göstermediğini ileri sürdü. Ancak, aynı soru ters çevrilerek Faddallah'a şöyle sorulabilir: Sünnî dünyayı Şîîleştirmek için gösterdiğiniz gayreti niçin gayri Müslimleri Şiileştirmek için göstermiyorsunuz?

Kardâvî sözlerine açıklık getirdi. Şia'nın Ehl-i bidat olduğunu söyledi ve bunun kendi görüşü değil Ehl-i sünnetin icmâ'ı olduğuna dikkat çekti. Şîîliği tekfir edenlere katılmadığını da beyan etti. İran'daki Sünnîlerin maruz kaldıkları zulümleri hatırlattı. 10 yıl önce İran'a gittiğinde ve Hamaney'le görüştüğünde Şîîlerin iki meseleye dikkat etmelerini istemişti: 1) Sahabîlere sebbetmeyecekler (sövmeyecekler) 2) Sünnî dünyada Şîîlik mezhebini yaymaya çalışmayacaklar.

Ama ne oldu bakın... Teshîrî'nin başında bulunduğu Şîî ağırlıklı Takrip kurumu, Hartum'da bir şube açmıştı. Bu şube, 'Sümmehtedeytü/Şîî oldum doğru yolu buldum' adlı Şîî misyonerlik kitabını Müslümanlar

Müslüman Âlimler Birliği Başkanı Yusuf El-Kardâvî

arasında dağıtmaya başladı. Bunun üzerine Hartum yönetimi de büroyu kapatmak zorunda kaldı.

Kardâvî bulunduğu noktada ikazını yapmış oldu. Hatta öyle bir mevkîden yaptı ki, kulak ardı etmek adeta imkansız. Çünkü, Müslüman Alimler Birliği'nde, İran'da Takrip Kurumu'nun Genel Sekreteri Âyetullah Teshîrî ve Fadlallah gibi isimlerle sürekli beraberler. Bu diyalog ortamına ve yakın temasta olmasına rağmen bu uyarı yapıyorsa, bunu ciddiye almak ve dinleyip icabet etmek icap eder. Kardâvî'nin bildirdiğine göre Hizbullah Genel Sekreteri mutassıp bir Şîfidir.

Dâi'l İslam Şehhal'da, El Cezire Kanalı'na yaptığı değerlendirmede Hizbullah taraftarlarının Sahâbilerle sistematik olarak sebettiklerini (sövdüklerini) ve aleyhlerinde bulduklarını ifade etmiştir. Bunlar birinci elden şahitlerin söyledikleridir.

Yusuf Kardâvî, 10/09/2008 tarihli Kuveyt Er-Re'y gazetesi'nin haberine göre, El Mısri el Yevm'e yaptığı değerlendirmede, Şîî yayılcılığının tehlikesine dikkat çekmiş, Şîileştirme dalgalarının Sünnî dünyayı işgale yeltendiğini ve bunun behemehal durdurulması gerektiğini ifade etmiş ve artan bu tehlike karşısında Müslüman alimleri dayanışmaya çağırmıştır. Sünnî toplumda Şîî yayılcılığının önünün açık olduğuna ve kitlelerin bu propaganda mekanizması ve kampanyalara karşı yeteri kadar bilgili ve şuurlu olmadıklarına da işaret etmiştir.

Kardâvî, bu târihî konuşmasında bilinen ama pek fazla dile getirilmeyen bir gerçeği de ifade etmiştir. O gerçek şudur:

"Şiiler, Müslüman ve ehli kible dahi olsalar ehl-i bidat bir fırkadırlar. Hiçbir sûrette Sünnî mezheplerle eşit addedilemezler."

Kardâvî ezcümle şunları söylemektedir : "Bizler Şîi işgaline karşı halkı uyandıramadık. Bazı kayıtlar elimizi kolumuzu bağladı. Hep şunu söyledik. 'Fitneden uzak kalın. Müslümanların birlik ve beraberliğini öne alın' diyerek Sünnî âlimlerin elini kolunu bağladık..."

Tehlikenin büyüklüğünü geç fark eden Kardâvî buna şu sözleriyle vurguda bulunuyor :

"Selahaddin Eyyûbî'den 20 yıl öncesine kadar bir tek Mısırlı bile Şîileştirilememiştir. Ama şimdi durum tersine dönmüştür. Şiiler, sahip olduğu kanallar ve gazeteler vasıtasıyla kitlelere ulaşıyorlar ve gece gündüz mezheplerinin dâiliğini yapıyorlar. Takiyye yapa-

rak zemini yumuşatıyorlar, Sünnîlerin içine sızıyorlar. Sünnî toplumlar mutlaka Şîî propaganda ve işgalinden korunmalıdır.."

İran ve Tunus rejimleri, "Şîî oldum doğru yolu buldum" diyen Muhammet Tîcânî Semâvî Tunûsî'nin Tunus'ta, Cem'iyetü Eh'li'l Beyt adı altında Şîileştirme faaliyetleri yürütmesi noktasında anlaşmışlardır.

Türkiye'de, Selefilik/Vehhâbilik, daha çok mantıkî gözükken aldatıcı sözlerin câzibesine kapılanlar tarafından benimsenirken, Şîilik ya Filistin meselesi veya ABD düşmanlığı üzerinden yayılıyor.

Türkiye'de Şîilikten daha çok, Seleflik adıyla faaliyet gösteren Vehhâbilik tehlikesine dikkat çekilmekte. İran, işgal ettiği Sünnî bölgelerde cami düşmanlığı ve Sünnî camileri yıkmakla, Vehhabilik de kabir ve tekke yıkıcılığıyla meşhur. Fakat Selefliğe/Vehhâbilîğe göre, daha organize olan Şîilik, günümüzde daha ağır basmaktadır.

Selefler, Müslümanları tekfirde çok cüretkâr davranışlarından, onların etkileme imkanları daha az. Şîiler ise takiyye yapıp gerçek inançlarını maskeleyen ve Sünnî kitleleri kandırabilmektedirler.

Şîiler, Ehl-i Beyt ve tasavvuf konularında Sünnîlere, Vehhâbilerden daha kolay yanaşabilmektedirler.

Bir Sahabi...

Ömer B. Hattab (Radıyallâhü Anh)

Ahmet MEDENİ
bilgi@arifandergisi.com

Hicri 23 senesinin zilhicce ayının son günlerinde bir sabah namazı vakti Hz. Ömer (Radıyallâhü Anh) mescide geldi, iftitah tekbiri getirip cemaate namaz kıldirmaya başladı. Bu fırsatı kollayan mel'un Yahudi Ebû Lü'lü iki tarafı keskin ve zehirli bir hançerle ona üst üste darbe indirdi. Hz. Ömer (Radıyallâhü Anh) olduğu yere yığıldı; "Beni bir köpek vurdu!" dedi.

Suikastçı Ebû Lü'lü kaçmak için kapıya doğru fırladı. Kimin yanından geçtiyse, onu hançerledi. Tam on üç kişi yaralandı. Yaralılardan dokuzu öldü. Bir rivâyette yedi kişi öldü. Bu korkunç durumu görenlerden bir kişi onun üzerine bir elbise attı. Ebu Lü'lü yakalandığını zannederek göğsünü bıçakla yarıp intihar etti. Bir rivâyette de Beni Esed kabilesinden bir kişi o melununun başına bir ok atıp, yere yaktı. Başka biri de onu öldürdü.

Ön saftakiler bu olaya şahit oldular, fakat mescidin yan taraflarında olanlar ise, ne olduğunu bilmiyorlardı. Ancak onlar Hz. Ömer (Radıyallâhü Anh)'ın sesinin kesildiğini duyunca; "Sübhaneallah, sübhaneallah" demeye başladılar. Hz. Ömer (Radıyallâhü Anh), Abdurrahman b. Avf (Radıyallâhü Anh)'a imamete geçmesi için işaret etti, o da cemaate namazı kısa bir şekilde kıldırdı.

Cemaat namazdan çıkınca Hz. Ömer (Radıyallâhü Anh), İbni Abbas (Radıyallâhü Anhüma)'ya; "Beni öldürenin kim olduğunu tedkik et." dedi. O da araştırıp döndü ve: "Müğire İbni Şu'be'nin kölesi" dedi. Hz. Ömer (Radıyallâhü Anh): "Allah onu kahretsin! Ben ona iyilik emretmiştim" dedi. Sonra şöyle dedi: "Ölümümü, Müslüman bir kişinin elinde kılmadığından ötürü Allah'a hamd olsun. Sen (ey İbni Abbas) babanla beraber Medine'ye çok köle getirilmesine taraftardınız?" (Hakikaten o anda Hz. Abbas (Radıyallâhü Anh)'ın birçok kölesi vardı.) Bunun üzerine İbni Abbas (Radıyallâhü Anhüma); "Dilersen onları öldürelim" dedi. Hz. Ömer (Radıyallâhü Anh) da; "Bizim dilimizi konuştuktan, kiblemize yöneldikten ve yaptığımız gibi hac yaptıktan sonra mı öldürelim?" dedi.

Vücudundan kanlar akar vaziyette evine götürdüler. Zaman zaman ayılıyor sonra tekrar bayılıyordu, adeta komaya girmişti. Uyandırmaya çalışıyorlar, bir türlü muvaffak olamıyorlardı.

Misver b. Mahreme (Radıyallâhü Anh) şöyle anlatıyor: Hz. Ömer (Radıyallâhü Anh) yaralandığı zaman yanına girdim. Üstüne bir örtü örtmüşlerdi. "Nasıl oldu?" diye sordum. "Gördüğün gibidir" dediler. "Siz onu bu bay-

gınlık halinden ancak namazla uyandırabilirsiniz. Eğer ölmemişse kesinlikle namaz kelimesini işittiği zaman ayılır." dedim. Bunun üzerine halk "Ey Mü'minlerin Emîri, kalk namaz vakti geçiyor." dediler. O da "Ya Allah" diyerek kalktı ve "Namaz kılmayanın İslâm'da hakkı yoktur." dedi ve yarasından kanlar aktığı halde abdest alıp, namaza durdu. (Heysemî, I/295)

İnsanlarda büyük bir şaşkınlık ve buhran hâkimdi. Kimi; "Hz. Ömer (Radıyallâhü Anh)'in ölümünden korkuyorum!" Kimi de; "Bir şey olmaz." diyordu. Nebiz (hurma şırası) getirildi, ondan biraz içti. Bu, karnındaki yaradan dışarı çıktı. Sonra süt getirildi, ondan da içti. O da yarasından dışarı çıktı, iyice anlaşılıyordu ki; Ömer (Radıyallâhü Anh) ölecekti.

İbn-i Ömer (Radıyallâhü Anhüma) şöyle anlatıyor: Vefatından hemen önce Hz. Ömer (Radıyallâhü Anh)'in başı dizlerimin üzerindeydi. Bana "Başımı yere koy!" dedi. Ben de "Ha dizimde durmuş, ha yerde; senin için ne zararı var" dedim. O ise; "Sen yine de yere koy" dedi. Başını yere koyunca da şunları söyledi: "Eğer Rabbim bana merhamet etmeyecek olursa vay benim hâlime, vay annemin hâline!" (Ebu Nuaym, Hilve I/52)

İbn-i Abbas (Radıyallâhü Anhüma) şöyle anlatıyor: Hz. Ömer bıçaklandığında yanına gittim. Ona; "Ey Mü'minlerin Emîri! Sana müjdeler olsun, sevinmelisin! Çünkü Allâh-ü Teâlâ seninle yeni yeni şehirler kurdu, nifak ve fitneyi ortadan kaldırdı. Yine senin sayende Müslümanların rızıklarını genişletti" dedim. Bana "Ey Abbas'ın oğlu! Sen beni iyi bir yönetici olduğum için mi methediyorsun?" dedi. Ben de; "Ey Mü'minlerin Emîri! Seni, bunun dışında birçok güzel işlerle de methediyorum." dedim. Bunun üzerine; "Nefsime kudret elinde tutan Allah'a yemin ederim ki dünyaya nasıl gelmişsem, aynı şekilde günahım ve sevabım birbirine denk olarak gitmeyi çok isterdim. Allah'a yemin ederim ki, yeryüzü dolusu altınım olsaydı O'nun azabı gelmezden önce hepsini verip kendimi o azaptan kurtarmaya çalışırdım." buyurdu. (Ebu Nuaym, Hilve I/52; Mecmâ IX/76).

Hz. Ömer (Radıyallâhü Anh); "Beni oturtunuz!" dedi. Tutup kaldırdılar. İbn-i Abbas (Radıyallâhü Anhüma)'a, sözlerini bir kere daha tekrarlattı. Sonra "Kiyâmet günü, Allâh-u Teâlâ'nın huzurunda da benim için bu şahitliği yapar mısınız?" diye sordu. Onun da; "Evet, Allah'ın huzurunda da şahitliğini yaparım" demesi üzerine de çok sevindi (İbn-i Sa'd III/257).

Sonra oğluna hitaben: "Ey Abdullah, araştır bakalım üzerimde ne kadar borç var?" dedi. Onun borcunu hesapladılar. 86.000 dirhem veya ona yakın bir meblağ

olduğu anlaşıldı. Bunun üzerine Hz. Ömer (Radyallâhü Anh), Abdullah (Radyallâhü Anh)'a; "Eğer Ömer'in ailesinin malı, bu borcu ödemeye kâfi gelirse onların malından ver! Aksi takdirde kabilem olan Benî Adıyy b. Ka'b kabilesinden iste! Eğer onların malları da kâfi gelmezse Kureysîlerden iste! Sakın Kureysî olmayanlardan isteme. Bu borcu benim yerime ver! Mü'minlerin annesi Aişe'ye de git! De ki: 'Ömer sana selâm ediyor.' Sakın 'Mü'minlerin Emîri' diye bir şey söyleme. Çünkü ben artık mü'minlerin emîri değilim: 'Ömer b. Hattab iki arkadaşının yanına defnedilmek için izin istiyor?' de."

Bunun üzerine Abdullah (Radyallâhü Anh) gitti. Selâm verip izin istedi, Aişe (Radyallâhü Anha)'nın huzuruna girdi. Onun oturmuş ağlıyor olduğunu gördü ve dedi ki: "Ömer b. Hattab sana selâm ediyor, iki arkadaşının yanında gömülmek için izin istiyor."

Bunun üzerine Hz. Aişe (Radyallâhü Anha); "Ben o yeri kendim için ayırmıştım. Fakat bugün Ömer'i nefsimce tercih edeceğim." dedi.

Abdullah (Radyallâhü Anh) dönünce; "İşte Abdullah geldi!" dediler. Bunun üzerine Hz. Ömer (Radyallâhü Anh); "Beni kaldırın!" dedi. Bir kişi Hz. Ömer'i göğsüne dayadı. Hz. Ömer (Radyallâhü Anh); "Ne haber getirdin?" dedi. O da "Aişe senin isteğine izin verdi." dedi. Hz. Ömer (Radyallâhü Anh); "Allah'a hamdolsun! Benim içim bundan daha mühim bir mesele yoktu. Ruhum kabzedilince beni oraya götürün. Sonra selâm vererek deyin ki: 'Ömer izin istiyor!' Eğer izin verilirse beni içeri alın! Eğer reddedilirse cenazemi Müslümanların mezarına götürün!" dedi.

Mü'minlerin annesi Hafsa (Radyallâhü Anha), babasının yanına geldi. Kadınlar onu örtüyorlardı, diğer sahabeler dışarı çıktı. Babasının üzerine eğilerek bir saat onun yanında ağladı. Erkekler tekrar Hz. Ömer (Radyallâhü Anh)'in yanına girmek için izin istediler. Hz. Hafsa (Radyallâhü Anha) içeriye geçti. Ağlaması hâlâ işitiliyordu...

Ashâb-ı Kirâm, Hz. Ömer (Radyallâhü Anh)'a; "Ey Mü'minlerin Emîri! Vasıyet et ve yerine halife bırak!" dediler.

Hz. Ömer (Radyallâhü Anh); "Bu işe, şu kişilerden daha müstehak olanını bilmiyorum. Ki, Hz. Peygamber (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) onlardan razı olduğu halde vefat etmiştir, dedi ve isimleri saydı: Hz. Ali'nin, Hz. Osman'ın, Hz. Zübeyr'in, Hz. Talha'nın, Hz. Sa'd ve Hz. Abdurrahman (Radyallâhü Anhüm ecmâin)'in isimlerini söyledi ve dedi ki: 'Abdullah b. Ömer de sizinle beraber hazır bulunacaktır. Fakat onun halifelikte hakkı yoktur. Eğer emirlik Sa'd'a (İbn-i Vakkas) isabet ederse ne mutlu! Aksi takdirde hanginiz emir olursa Sa'd'ın fikrinden istifade etsin." dedi.

Hz. Ömer (Radyallâhü Anh) sonra şöyle devam etti: "Benden sonra halife olan zata, Muhacirler hakkında tavsiye ediyorum. Onların faziletlerini, hürmetlerini onlar için korusun. Halifeye Ensâr hakkında da hayri

tavsiye ediyorum. O Ensâr ki onlardan önce Medine'yi yurd edinip iman etmişlerdir. Onların iyilerinden kabul edip kötülerini affetsin. Halifeye hudud şehirlerinin halkı için hayırlı olmayı tavsiye ediyorum. Çünkü onlar İslâm'ın yardımcıları, gözcüleri, mal toplayıcıları ve İslâm düşmanlarının da öfkeleniricisidirler. Onlardan ancak rızalarıyla fazla mal alsın. Halifeye, bedevî Araplara iyi davranmayı tavsiye ediyorum. Çünkü onlar Arapların esası, İslâm'ın maddesidirler. Onların servetlerinin zekâtlarını alıp fakirlerine vermesini tavsiye ediyorum. Ayrıca Allah'ın ve Hz. Peygamberin zimmetini tavsiye ediyorum. Onlar için verilen sözleri yerine getirsin. Onların arkasında olup onlar için savşın. Onlara ancak güçlerinin yettiğini teklif etsin'.

Sûikastten üç gün sonra Hicri 24 senesinin Muharrem ayının ilk günü Pazar günü vefat etti. İbn-i Abbas anlatıyor: Hz. Ömer (Radyallâhü Anh) seririnin üzerine kondu. İnsanlar grup grup gelip ona dua ediyor ve namaz kılıyorlardı. Etrafı hep insanlarla sarılıydı. Ansızın biri omzuma dayandı baktımki Ali bin Ebi Talip (Radyallâhü Anh) yüzünden Ömer (Radyallâhü Anh)'in vefatına olan üzüntüsü okunuyordu. Ve şöyle diyordu; "Ya Ömer Allah'a senin amelikle kavuşmayı ne kadar isterdim. Ben Allah'ın seni o iki arkadaşınla beraber kılacağına inanıyorum." dedi.

Hz. Ömer (Radyallâhü Anh)'in cenazesini götürdüler, Abdullah b. Ömer (Radyallâhü Anhüma), Hz. Aişe (Radyallâhü Anha)'ya selâm verdi ve dedi ki: "Ömer b. Hattab'ı defnetmek için izin istiyoruz!" Bunun üzerine Hz. Aişe (Radyallâhü Anha) "Onu içeri sokun." dedi. Bunun üzerine, Hz. Ömer'i orada bulunan iki arkadaşının yanında bir mezara koydular. Hz. Ebu Bekir (Radyallâhü Anh)'in yanına defnedildi. (Buhari, Fedailu'l-Ashab 8, Cenaiz 96, Cihad 174, Tefsir, Haşr 5, Ahkam 43, 3)

Resûlullah (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem)'in sağlığında Hz. Aişe (Radyallâhü Anha) rüyada üç ayın kucağına indiğini görmüştü. Hz. Ebu Bekir (Radyallâhü Anh), Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) vefat edince; "Gördüğün üç aydan biri ve en hayırlısı bu." demişti. Kendisi de oraya defnedilince ikincisi olmuş oldu. Hz. Ömer (Radyallâhü Anh) da oraya defnedilince üçüncü ay da belli oldu.

Hz. Aişe (Radyallâhü Anh), Hz. Ömer (Radyallâhü Anh) hücre-i şerifeye defnedilene kadar iki kabrin yanına rahat girer çıkardı. Ancak Hz. Ömer (Radyallâhü Anh) defnedildikten sonra sanki o hayattaymış gibi, örtünerek girip çıkmaya başlamıştır. Bundan sonra evini de iki kısma ayırmış, bir kısmında kabirler, diğer kısmında da kendisi ikamet etmiştir. Bunu Hz. Aişe (Radyallâhü Anh)'a anlatırken şöyle der: "Araya duvar ördürüp evi ikiye ayırana kadar evde üstüme başıma dikkat ederdim. Duvar örüldükten sonra rahat hareket eder oldum."

Hz. Ömer (Radyallâhü Anh) Miladi: 3 Kasım 644 - Hicri: 43'de, 63 yaşında vefat etti. Hilâfet müddeti on sene, altı ay, yedi gün sürmüştür.

ERKEĞİ (Aile içi) ŞİDDETE İTEN SEBEPLER

Toplumumuzda dayak, bir terbiye aracı olarak hâlâ etkisini sürdürmektedir. Kadının davranışlarından kocasının sorumlu olduğu anlayışı, onu terbiye etmenin de kocasının hakkı olduğu uygulamasını doğurmuş. Böylece erkek eşini terbiye etme hakkına sahip olunca, isteklerini kabul ettirmek için karısını dövmeğe, hatta ona işkence bile yapabilmektedir.

Psikiyatrist Hamdi KALYONCU
www.hamdikalyoncu.com

Erkeğin şiddete eğilimini artıracak faktörlerin bilinmesi, hem erkek, hem de kadın açısından yararlı olacaktır.

Aile içi şiddetin sebepleri, tedavi olmaya ihtiyaç duyuracak derecede bazı psikolojik problemlerden, hukuki yollara müracaatı gerektirecek durumlara kadar farklılıklar gösterir. Şiddete mâruz kalan hanımlar, neyin eşlerini şiddete ittiğini anlamalı ve ona göre tavır belirlemelidir.

Şiddeti ortaya çıkaran ya da kolaylaştıran sebepleri şu başlıklar altında toplamak mümkündür:

- Kültürel sebepler
- Bazı psikiyatrik rahatsızlıklar
- Alkol ve uyuşturucu alışkanlıkları
- Erkeklerde cinsel yetersizlik
- Libido birikimi, erkekte cinsel güç fazlalığı
- Zekâ faktörü

- Eğitimsiz erkek
- Maddi problemler
- Erkeğin, kadının üzerindeki sahiplik duygusu
- Hastalıklı aile ortamı
- Şiddet içeren kişilik bozuklukları
- Paranoid kişilik
- Agressif kişilik
- Kompulsiv kişilik
- Sadist kişilik

I. Kültürel Sebepler

"Ailede oldukça yaygın olan şiddet biçimi kadına yönelik olanıdır. Toplumumuzda dayak, bir terbiye aracı olarak hâlâ etkisini sürdürmektedir. Kadının davranışlarından kocasının sorumlu olduğu anlayışı, onu terbiye etmenin de kocasının hakkı olduğu uygulamasını doğurmuş. Bu anlayış erkeklerin çoğu tarafından benimsenmiştir. Böylece erkek eşini terbiye etme hakkına sahip olunca, isteklerini kabul ettirmek için karısını dövmeğe, hatta ona işkence bile yapabilmektedir."¹

"Sadizmle uzaktan yakından ilgileri olmayan ve belirgin bir sapkın özellikleri bulunmayan kimseler bile, itaat ve yetkililere boyun eğme uğruna işkenceye mâruz kalabilirler."²

Şiddet, bu anlamda bir erkeklik ve otorite gösterisidir. Bu gösterinin de daha çok kadına yönelik oluşu, toplumun kültürüne sinmiş bir olgudur.

II. Erkeğin Ruhsal Rahatsızlıkları

Kişilik bozuklukları yanında, erkeğin bazı psikolojik problemler içinde bulunuyor olması, nevroitik ve psikotik düzeyde bazı ruhsal rahatsızlıkların mevcudiyeti, tahammülü azaltarak saldırganlığı artıran sebeplerdendir.

"Memleketteyken nispeten iyiydi, buraya gelince çok değişti. Çok korkuyorum, hemen her gün dövüyordu. Akşam saatleri yaklaşınca içime sıkıntı basıyor, o eve gelecek diye akşam olmasını istemiyordum. Çok kötü dövüyordu. Kafama yediğim darbelerin haddi hesabı yoktu. Bir gün, 'Yaşamak istemiyorum, bu hayat çok anlamsız, birlikte intihar edelim.' deyince, ben, o zaman bunun hasta olduğunu düşünmeye başladım. Alkol de alınca çok daha korkunç oluyordu.

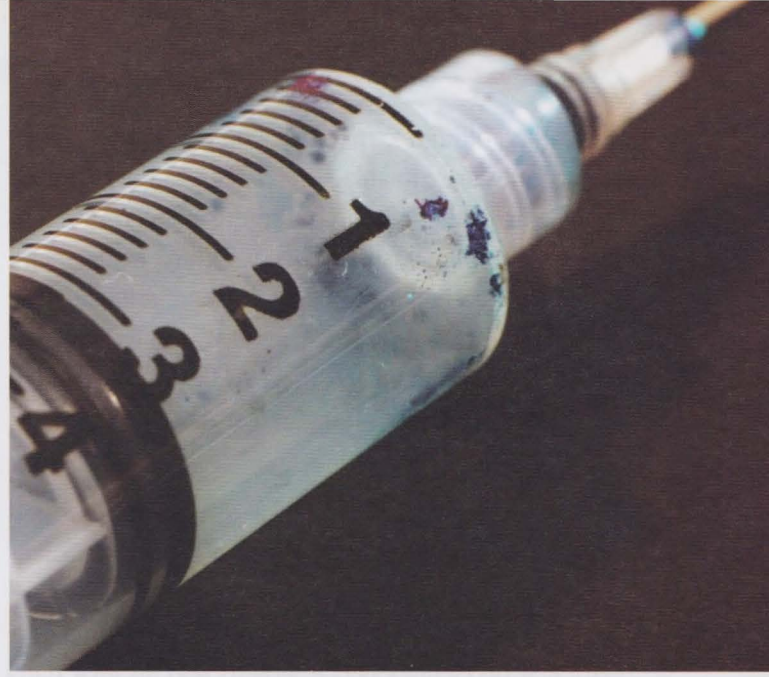
Ailesine hasta olduğunu anlattım. Önceleri, 'Onu sen hasta ettin, o öyle değildi.' diyerek beni suçladılar. Sonra baktılar ki durum ciddi, bana hak verdiler. Onların da yardımı ile doktora gitmeye razı ettim. İlaçları kullandığı ve alkol almadığı zaman bambaşka bir kişi oluyor. Sanki o döven, vurup kıran kişi gidiyor, yerine başka biri geliyor. Eğer ilaçları aksatırsa, hele arada yine alkol alırsa, hemen eski haline dönüyor."

III. Uyuşturucu ve Alkol Alışkanlıkları

Kocanın alkol ve uyuşturucu kullanıyor olması da eşine karşı şiddete başvurmasını kolaylaştırır. Alkolün beyin üzerinde meydana getireceği etki ile kişi kendi kendini kontrol etmeyi başaramaz.

"Evlendikten kısa bir süre sonra esrar kullandığımı öğrendim. Önceleri saklıyordu, sonra giderek açıktan içmeye başladı. Ne diller döktüm, çoğu zaman sabah 4-5'lerde eve gelirdi. Beni örtülü olduğum için tercih ettiğini, dolayısı ile inançlı biri olduğumu sanıyordum, örtülü olmam ailesinin tercihi imiş.

Hastalığıma o sebep oldu, yanımda esrar içti bana da içirmeye çalıştı, direndim ama duman altı olmuşum. Kendimi çok garip ve kötü hissettim. Ölüyorum sandım. Çok korktum, paniğe kapıldım, kendimde

değildim. Ne yapacağımı nereye gideceğimi bilemedim. Patlayacak gibi oldum, her an canım çıkacak gibiydi. Hastaneye kaldırdılar, 'panik atak' dendi. O günden beri tedavi görüyorum. İçmiyorum diye beni çok dövdü, çok korkunç oluyordu, önüne gelen her şeyi kırıyor, bağırıp çağırıyordu.

Çalışmıyor, para bulmamı istiyor. Boynumda, kolumda, elimde, avucumda bir şey kalmadı. Bunların hiçbirine acımıyorum, sağlığım da gitti. Ama asıl önemlisi kişiliğimi kaybettim, baş örtümü de kaybettim. Çok dengesiz hale geldim, ne yapacağımı bilmiyorum. En büyük hatamı, onun ilk esrar kullandığını anladığım zaman hemen ayrılmamakla yaptım. Çok pişmanım, ama yıllar geri gelmiyor ki!"

IV. Erkeklerde Cinsel Yetersizlik

Başta alkol olmak üzere uyuşturucu maddelerin beyin üzerindeki tahrip edici etkisinin cinsel gücü de azaltıyor olması, ya da başka sebeplerle meydana gelen cinsel yetersizlik, erkeğin kendisini eşine karşı eksik hissetmesine, ilişkilerindeki başarısızlığı şiddete başvurarak örtme yoluna gitmesine sebep olabilir.

"Alkol kullanımı nedeniyle giderek seksüel gücü azalan alkolik kişiler, eşlerinin ihtiyacına yeteri kadar cevap veremediklerini düşünmeye ve onlar tarafından aldatılmaktan korkmaya başlarlar. Alkol kullanımının yol açtığı çeşitli problemler sebebiyle, eşlerin sevgi ve saygısının ve bu arada cinsel ilgisinin de giderek azalması ve özellikle de umursamaz ve aşağılayıcı tavırlar takınması, erkekte kıskançlık fikirleri ve eşi tarafından aldatılabileceği şüphe ve korkularının şiddetlenmesine ve hastalıklı bir hâl almasına yol açar.

Artık çok sinirli, alingan, kolay gücenen, her şeyden şüphe eden biri haline gelen ve öfke patlamaları gösteren (alkolik) kişilerde, önceleri sadece alkol alındığı

veya sarhoş olduğu zaman dışı vuran şüphe ve saldırgan davranışlar, zamanla süreklilik kazanıp gerçek bir hezeyan haline alır. Kişinin bütün düşüncelerine ve hayatına hakim olur. Kıskançlık ve aldatılma hezeyanları, genellikle, eşlerinin önüne gelenle kendilerini aldattığı şeklindedir.”³

Bu duygular ise ilişkileri hızla sertleştirerek, şiddeti evlilikte bir yaşam biçimi haline getirir.

V. Zekâ Faktörü

Kadın olsun, erkek olsun zekâ seviyesi düşük olanlar, zeki ve daha akıllı olanlara oranla daha çok öfkelenir ve şiddete başvururlar.

Zeki ve olgun bir erkek, asla şiddete başvurmaz.

Aptallar öfkelenip kavgaya ederken, zeki insanlar daha sakin davranarak, problemleri çözmenin yollarını ararlar. Çünkü, kavganın çözüm olmayacağını bilirler.

Bu açıdan şiddetin fazlalığı, erkeğin zekâsının düşüklüğüne de işaret olabilir.

VI. Eğitimsizlik

Eğitim ve yetişme tarzı da, bazılarını şiddete yatkın hale getirebilir.

Eğitimsizlik gibi kişiliğe etki eden olumsuz faktörler, şiddetin zeminini oluşturan önemli bir sebeptir. Eğitimsizlik dar görüşlülüğü, dar görüşlülük çözümsüzlüğü ve çaresizliği, çaresizlik ise aşırı tepkileri davet eder.

VII. Maddi Problemler

Evi geçindirme sorumluluğu altında olan erkeğin maddi sıkıntıları ve kadının da çalışmıyor olması, ihtiyaçların yeterince karşılanamaması büyük problemdir. Ve tarafların tahammül gücünü azaltır.

VIII. Erkekten Kadının Sahipliği Duygusu

Bir şeyin sahibi olduğunu düşünen kişi, kendisinde, o şey üzerinde dilediği gibi tasarruf etme hakkı görür ve onu dilediği gibi kullanabileceğini düşünür.

Sahip olan kişi, sahip olduğu ile ilgili bir hesap vermeye yanaşmaz. Hatta hesap sorulmasını kendisine karşı yapılmış bir haksızlık ve haklarına karşı saldırı olarak görür. Bu da, tepki vermeyi ve ilişkilerin gerginleşmesi sonucunu getirir.

Halbuki erkekteki duygu, “kadının kendisine Allâh-ü Teâlâ'nın emâneti” olarak verildiği duygusu olsaydı, bundan bir sorumluluk duyardı. İnsan, kendisine bir süre için bırakılmış olan emanete karşı daha dikkatli olması gerektiğini bilir.

IX. Hastalıklı Aileler

Bazı aile bireylerinde tümüyle hastalıklı davranışlar görülebilir. Bu sapkın davranışlar içinde şiddet de önemli bir yer tutar.

“Evlendik iki ay sonra eşim askere gitti. Kayınpederim içki içer, sürekli kayınvalidemi döverdi. Birlikte oturuyorduk. Beni de birçok sefer dövdü. Altınlarımı istedi vermek istemedim. Döve döve aldı. Eve kadın getiriyordu. Eşime; “senin baban nasıl bir adam, hiç böyle olur mu?” dediğimde, “Ne olacak, dua et ki, erkek getirmiyor!” diye karşılık verdi. Oda babası gibi içki içiyor, şiddete baş vuruyor. İnsan gibi oturup konuşması yok.

Kaçarak evlenmişim. Tartışınca; “İşine gelmiyorsa babanın evine gidersin” diyor. İki yıl oldu, zaten çoğu askerde geçti. Ondan nefret ediyorum. Daha önemlisi evde yalnız olduğumuzda babasından bir kötülük göreceğimden korkuyordum. Oğlu askerde iken küçük görünümümle yatıyordum, hemen her sabah kayınpeder odamıza girer üstümüzü örtme bahanesi ile yorganı açmaya çalışırdı.

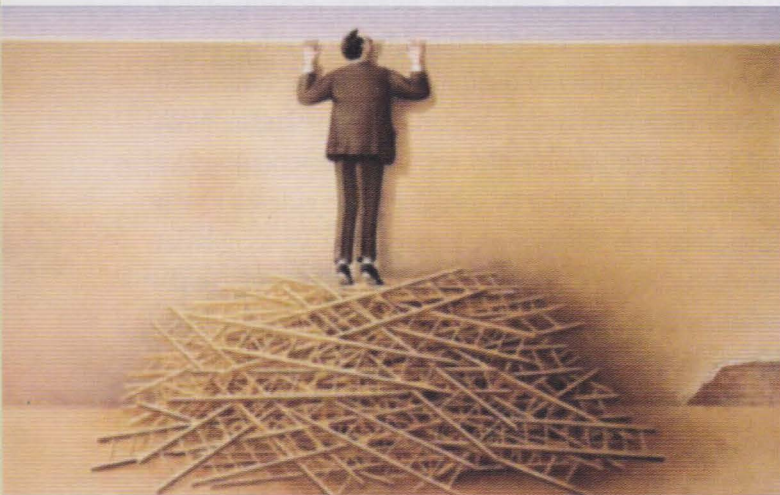
Kayınvalidem evde yokken kaç sefer kızını dışarı gönderip yalnız kalmak istedi, izin vermedim. Ondan her türlü kötülük beklenir. Ayrı ev tutma bahanesi ile anneme gittim, ama ayrı da olsa onlara güvenemiyordum. Aileme her şeyi tam anlatamıyorum, onlar bir tatsızlık olmasın diye beni geri göndermek istiyorlar. Çok pişmanım. Keşke kaçıp evlenmeseydim, kimse beni onlara veremezdi. Kandım, tanıştığımızda evlenene kadar çok iyi görünüyordu.”

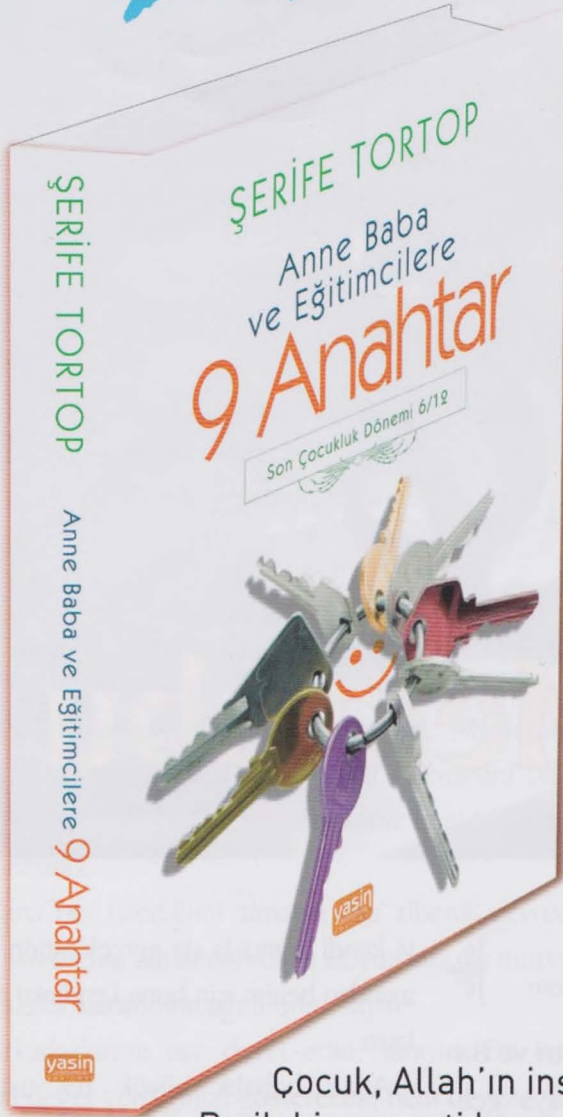
- DİPNOT -

1 - Prof.Dr. Mahmut Tezcan, Sosyolojiye Giriş, s.135

2 - Yves Micheud, Şiddet, Yeni Yüzyıl Kitaplığı, İletişim yay. İst, s.73

3 - Prof.Dr.Musa Tosun, age, s.48

ÇIKTI

Anne Baba
ve Eğitimciler
9 ANAHTAR
Şerife Tortop

Çocuk, Allah'ın insana en büyük hediyesi ve emanetidir. Bu ilahi emaneti bozmadan, örselemeden; potansiyel olarak taşıdığı üstünlüklere, güzelliklere ulaştırmak anne baba ve eğitimcilerin vazifesidir.

Bu ulvi vazifeyi yerine getirebilmek için bir takım bilgi, beceri donanımı ve pedagojik formasyon gereklidir.

Kitabımızın çocuk eğitiminde ufkumuza geniş bir pencere açacağını düşünüyoruz. Asıl olan bu pencerede önce kendimizi sonra çocuğumuzu seyretmektir.

İşte; çocuğu tanıyıp çözmede, yetişkinliğe hazırlamada
anne baba ve eğitimciler 9 anahtar...

YASIN YAYINEVİ

Manyasızade Caddesi No: 47 Çarşamba / Fatih / İST
Tel: 0212. 635. 30. 55

Çocuğun Mektubu

Bana iyiyi-kötüyü, doğruyu-yanlış telkin edin, öğretin. İyi işler yaptığımda yüzüme karşı, özellikle başkalarının yanında takdir edin. Ama yanlışlarımı hemen yüzüme vurmayın. Hele başkalarının yanında bunu hiç yapmayın. Yanlışlarımda tekrarcı isem başkalarının görmediği yerde beni eleştirin, doğruyu gösterin. Lütfen bana sabırla yaklaşın.

Şerife TORTOP
guliruhzarim@hotmail.com

Canım Anneciğim ve Babacığım; Dünyaya gelişime siz vesile oldunuz. Kendi cüz'i iradenizle (külli irade ancak Allâh-ü Teâlâ'ya mahsus) çocuğunuz olmasını siz istediniz. Öyleyse sizlerden taleplerim olacak... Lütfen kulak verin!...

Beni sırf ben olduğum için sevin, sevdiğinizi gösterin... Ana rahminde duyduğum güven ve rahatlığı ancak sizin kollarınız arasında, sıcacık göğsünüze dayanarak tekrar yaşadığımı bilin. Benim bundan şımaracağımı asla düşünmeyin.

Bu güzel aile kurumunu başlatırken benim tercih hakkım yoktu; ama sizin vardı. Madem ki bu yuvayı kurdunuz, aile müessesesinin temeli olan sevgi-

yi kendi aranızda da gerçekleştirin. En azından benim için buna kendinizi zorlayın.

Anne babalık büyük bir ustalık gerektiren gerçek bir san'attır. Bu san'atı icra edebilmek için gerekli bilgi ve deneyimlerle donanmaya çalışın. Sürekli kendinizi yenileme çabasında olun. Madem ki çocuk bir nesildir; üstelik bu çocuk sizin nesliniz ve sizin eserinizdir; gereken ihtimam ve inceleği gösterin. Çocuğunuzun eğitimini kendinize en büyük şiar edinin.

Benim karşımda asla iki kutup değil, yekpare olun.

Bana kesin ve tutarlı davranın. Davranışlarınız, kurallarınız yere ve zamana göre değişikliğe uğramasın.

Öğüt veren değil, örnek olan anne baba olun.

Bana iyiyi-kötüyü, doğruyu-yanlış telkin edin, öğretin. İyi işler yaptığım-

da yüzüme karşı özellikle başkalarının yanında takdir edin. Ama yanlışlarımı hemen yüzüme vurmayın. Hele başkalarının yanında bunu hiç yapmayın. Yanlışlarımda tekrarcı isem başkalarının görmediği yerde beni eleştirin, doğruyu gösterin.

Lütfen bana sabırla yaklaşın.

Benden beklentilerinizin bir anda gerçekleşmesini istemeyin.

Her çocuğun aynı kabiliyette ve özellikle olmadığını bilin. Beni asla başka çocuklarla kıyaslamayın.

Unutmayın ki çim tohumları üç günde, çınar tohumları ise üç ayda yeşerir. Çimin ömrü birkaç aylıkken çınarın ömrü birkaç asır sürer.

Beni dinleyin, anlayın... Asla dinler gibi yapmayın. Karşıma hep yetişkinler olarak gelmeyin. Bir de çocuk olarak gelmeyi deneyin.

Beni tamamen serbest bırakırsanız isteklerimin sonu gelmez. Gerekteğinde "hayır" demesini bilin. Her istediğimi "evet"le karşılaşırsanız beni hiç büyütemezsiniz.

Bana her istediğimi almayın. Bu albenili çevrede her istediğimi almanızın bana doyumsuz ve mutsuz bir kişilik kazandıracağını unutmayın.

Arkadaşlarımı eve davet edin, tanıyın. Bu hem bana değer verdiğinizi gösterecek; hem de size, yakın çevremdeki arkadaşlarımı görerek beni denetleme imkânı verecektir.

Yaptığım davranışların neticelerini görmeme yardım edin. Üzerimde kollayıcı, koruyucu olmayın.

Anne-babalığın; en iyiyi yedirmek, en iyiyi giydirmek, en iyi okullarda okutmak olmadığını bilin.

Benim en iyi arkadaşım olun. Bana zaman ayırın. Üçümüzün birlikteliğinin benim için dünyanın en büyük mutluluğu olduğunu bilin.

Ve son söz olarak canım anneciğim, babacığım!... Dünyaya geliş gayeme uygun olarak yetişmemin, dareyn saadetimin ancak sizin elinizde ve sorumluluğunuzda olduğunu asla unutmayın.

Sizin çocuğunuz olmaktan gurur duyan ve sizi her şeyden çok seven biricik çocuğunuz...

Anne Babaya Veciz Sesleniş

"Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi, ya-

kacağı insanlar ve taşlar olan cehennem ateşinden koruyun." (Tahrim 6)

"Çocuklarınıza ve ev halkına hayır ve iyilik öğretiniz, onları iyice terbiye edip, edeplendirin." Hadisi Şerif / Abdürrezzak Sad b. Mansur

"Şüphesiz ki, Allah (Celle Celâlühü)'nün senin üzerinde bir hakkı vardır; nefsinde senin üzerinde bir hakkı vardır; çoluk-çocuğunun da senin üzerinde hakkı vardır. O halde her hak sahibinin hakkını ver!" Hadisi Şerif / Ebû Dâvud-Tirmizi

"Evladınızı, bulunduğunuz zamandan başka bir zaman için talim ve terbiye ediniz. Çünkü onlar sizin zamanınızdan başka bir zaman için yaratılmışlardır. Çocuğunuzun terbiyesinde sakın kusur ve gaflet etmeyin."

Hz. Ali (Radyallâhü Anh)

"Çocuklarımız, Allâh-ü Teâlâ'nın bize bir hediyesidir. İyi anne-baba olalım; dünyada ve ahirette onları kendimize rahmet kılalım."

Mahmut Ustaosmanoğlu (Kuddise Sirruhü)

"Çocuk anne-babanın yanında emanettir. Onun temiz kalbi işlenmemiş, sade bir cevherdir. Kendisine verilecek her şeyi kabul edecek durumdadır." İmam-ı Gazâlî (Rahmetullâhi Aleyh)

"Çocuk eğitiminde teşvik, tehditten daha iyi sonuç verir." İbn-i Sina

"Çocuğun ilk ve en tesirli muallimi annesidir." Bediüzzaman Said Nursi

"Çocuklarımızı kuzu gibi büyütmeylim ki, ilerde koyun gibi güdülmesinler." Sâdi Şirâzî

EBÛ ALİ FARMEDÎ (Kuddise Sirruhu)

Ebû Ali Farmedî (Kuddise Sirruhu), yaşadığı dönemin bir tanesi idi. Horasanda şeyhler şeyhi olarak bilinirdi, zikir yolunda tekti. Asıl adı Fadıl b. Muhammed, künyesi Ebû Ali'dir. Horasan'ın Tus şehri yakınındaki Farmed'de doğmuştur. Ve doğduğu yere nisbetle Farmedî diye anılır. Tasavvufta bağlılığı şu iki yola olmuştur. Biri büyük Şeyh Ebû-l Kâsım Gurgânî Tûsî hazretlerine, diğeri de meşâyih'in önderi ve zamanın Kutbu olan büyük Şeyh Ebû'l- Hasen-i Harkânî hazretlerinedir.

Yaşadığı devrin âlimleri arasında çok önemli bir yere sahip olan Ebû Ali Farmedî hazretleri herkese muhabbetle yaklaşır, talebe ve müridlerine bir baba gibi şefkatli davranırdı.

Vaaz ve nasihatları pek tesirli idi. Sohbetlerinde teşbihler yapar, incelik taşıyan işârî manalara yer verirdi. Kendisine Horasınin dili, o beldenin şeyhi derlerdi. Pek çok üstün özellik ve faziletleri sebebiyle zamanında saygı ile anılmış ve hürmet görmüştü. Selçuklu Devletinin meşhur veziri Nizâmü'l-Mülk ve zamânın devlet erkânı kendisine çok hürmet ederdi.

Ebû Ali Farmedî hazretleri, Hücetü'l-İslam İmâm-ı Gazâlî'nin de hocasıdır. İmam-ı Gazâlî hazretleri Ondan tam bir istifâdeyle kemâl bulmuş ve yüksek derecelere kavuşmuştur.

Ebû Ali Farmedî hazretleri Tasavvuf yoluna girişini şöyle anlatır:

"Gençliğimin ilk yıllarında Nişabur'da, bir medresede ilim tahsili ile meşguldüm. Bir gün kerâmetleri ile meşhur Şeyh Ebû Said Ebülhayr hazretlerinin Nişabur'a gelmekte olduğu haberini aldık. Nişabur halkı, âlimler ve ileri gelenlerin hepsi onun büyüklüğünü bilir ve saygı duyardı. Pek çok kimse onu karşılamaya çıktı, aralarında ben de bulunuyordum. Şeyh Efendinin mübarek yüzünü görür görmez Ona aşık oldum. Tasavvuf ehli olan büyüklere karşı gönlümdeki muhabbet ziyâdeleşti. O gün kurduğu meclise katılıp sohbetini dikkatle dinledim ve çok etkilendim. Bundan böyle devamlı sohbetlerine katılmaya başladım.

Bir gün medresedeyken, içime şeyhi görmek arzusu düştü. Fakat o gün Şeyh Efendinin sohbeti olmadığı için nasıl görecektim? İçimdeki bu arzuyu bastırıp sabrettim. Fakat bir müddet sonra dayanamayıp Şeyh Efendiyi görme ümidiyle dışarı çıktım. Baktım ki, Ebû'l-Hayr hazretleri, büyük bir cemaatle birlikte bir yere gidiyordu. Elimde olmadan peşlerine takıldım ve onları

takip ettim. Bir eve geldik, önce Ebû'l-Hayr hazretleri, ardından diğerleri içeri girdiler, ben de girdim ve arka taraflarda beni göremeyecekleri bir köşeye oturdum.

Semâya başladılar, her tarafı bir feyiz ve cezbe kapladı. Bir müddet sonra Şeyh Efendi hoş bir hâle büründü ve Kendisinde vecd hâli zuhûr etti. Bu mânevî hâl içinde kendinden geçip üzerindeki kaftanını yırttı. O hâl geçince kaftanı üzerinden çıkardı yere bıraktı.

Mecliste bulunanlar, yırtılan kaftanı parçalara ayırıp Şeyh hazretlerinin önüne koydular ve dağıtması için rica ettiler. Ebû'l-Hayr hazretleri bu parçalardan işlemeli olan kol kısmını astarıyla beraber ayırdı ve: "Ey Ebû Ali Tûsî neredesin?" diye seslendi. Ben içimden: "Şeyh Efendi beni tanımaz, bilmez, herhalde adı Ebû Ali olan başka birini çağırıyor." diye düşündüm ve sükût edip cevap vermedim. Bir daha aynı şekilde seslendi, yine cevap vermedim. Üçüncü kere seslenince cemaat bana dönüp: "Şeyhimiz sana sesleniyor!" diye uyardılar. Hemen kalkıp edeple huzuruna vardım. Şeyh Efendi kaftanın kol kısmını astarıyla beraber bana verdi ve: "Sen bize bu astarla kol gibi yakınsın" buyurdu. Onu alıp öptüm ve bereket olsun için sakladım...

Bundan sonra devamlı Şeyh Efendi'nin huzurunda bulundum ve hizmet ettim. Ondan çok istifade ettim. Bana nice hâller ve tecelliler hasıl oldu, pek çok mânevî hâller zuhûr etti.

Bir zaman sonra Ebû Said Ebû'l Hayr, Nişabur'dan ayrıldı. Ben de üstad Ebû-l Kasım Kuşeyrî'nin huzuruna gidip onun yanında kaldım. Bende her ne hâl zuhur etse, gider Ona anlatırdım. Beni dinler sonra da: "Ey Oğlum! git ilim öğrenmekle meşgul ol" derdi.

Bu arada benim mânevî hâllerim gün geçtikçe çoğalıyordu. İki üç sene daha ilimle meşgûl oldum. Bir gün acayip bir olaya şahid olup, muazzam bir tecelli ile sarıldım. Şöyle ki:

Elimdeki kalemi hokkaya batırarak yazı yazıyordum. Kalemimi mürekkep hokkasına batırdım, çıkardığımda ucu bembeyaz çıktı, halbuki hokka mürekkep doluydu. Bunu üç defa denedim fakat nâfile, değişen bir şey olmadı. Her defasında da kalemim divitten bembeyaz çıkınca, bu hâli Ebû'l Kasım Kuşeyrî hazretlerine anlattım, bana: "Madem ilim senden elini çekti, sende ondan elini çek!... Gelişmekte olan haline bak ve tasavvuf yoluna gir." buyurdu.

Bunun üzerine medresedeki eşyalarımı aldım ve gidip tekkeye yerleştim. Bundan böyle üstad İmam-ı Kuşeyrî'nin hizmetinde bulundum."

Ebû Ali Fârmedî hazretleri halka vaaz etmeye başlamasını şöyle anlatmıştır: "Şeyh Ebû Kasım halka vaaz etmem için henüz izin vermemişti. Bu sırada Şeyh Ebû Said Ebûl Hayr, Mihene'den, Tus'a gelmişti. Onun ziyaretine gittiğimde bana şunu söyledi: "Ey Ebû Ali! Hazır ol, mânâ kapılarını açılacak ve seni papağan gibi dile getirip konuşturacaklar."

Bu sözün üzerinden çok geçmedi, Şeyh Ebûl-Kasım bana meclis kurma emrini verdi, dilim çözüldü, sözler açıldı...

Ebû Ali Farmedî hazretleri, Allah dostlarına hizmeti öylesine sever ve bu konuda öylesine dikkatli davranırdı ki, ona iş buyrulmadan lüzumlu olan iş ne ise onu gözetler ve yapardı. Çünkü hizmetten himmet bulmak için, hizmetin vaktini ve yerini iyi seçmek gerekliydi. Ondaki bu hizmet ferâseti sebebiyle çok büyük teveccühlere mazhar oldu.

Nitekim Kendisi şöyle anlatır: "Bir gün üstad Ebû'l Kasım Kuşeyrî boy abdesti almak üzere hamama girmişti. Bende 'suya ihtiyacı olur' düşüncesiyle gittim, kuyudan kovayla su çekip hamamın su deposuna boşalttım.

Hamamdan çıkınca bana; "Hamamın deposuna su boşaltan kimdi?" diye sordu. Ben kendi kendime, "galiba yanlış bir iş yaptım" diye çok üzüldüm. Üstadın azarlamasına muhatap olmamak için cevap vermedim. Tekrar sordu, yine sesimi çıkarmadım. Üçüncü defa sorunca mecburen "Ben doldurdum Efendim" dedim. Durum düşündüğüm gibi kötü değilmiş, aksine meğer Şeyh Efendi hamamdayken fazlaca suya ihtiyaç hissetmiş ve bu yaptığımdan çok memnun olmuş. Bunun üzerine bana:

- Ey Ebû Ali! Seni müjdelerim ki, yetmiş senede ihraz ettiğimiz mertebeleri, sen bir kova su ile kazandın, buyurdu.

Ebû Ali Fârmedî hazretleri bu olaydan sonra bir müddet daha onun hizmetinde bulunarak, nefis terbiyesi ile meşgûl oldu ve bir çok mârifetlere kavuştu. Bu arada kendinde bir çok mânevî hâller ve değişmeler meydana geldi.

Kendisi şöyle anlatıyor:

"Bir gün bana mânevî bir hâl oldu ve bu hâl beni istila etti, kendimden geçtim. Bu durumu üstadıma anlattığım zaman bana:

- Ey Ebû Ali! Benim yolum buraya kadardır. Bu hâl benim durumumdan daha yüksektir, onun yolunu bilmiyorum, buyurdu.

Ben kendi kendime, 'Beni bundan daha yukarıya götüreceğim yüce bir pir gerektir.' diye düşündüm. Bir müddet daha orada kaldım, fakat bu hâl azalmayıp daha da artınca, müsaade isteyip oradan ayrıldım. Şeyh Ebû'l Kasım Gürgânî'nin adını işitmiştim. Onu bulabilmek için Tus şehrine gittim. Orada sorup soruşturdum, yerini tarif ettiler ve gittim. Müridlerinden bir cemaatle

mescidde oturuyordu. Ben iki rekât Tahiyetü'l-Mescid namazı kılıp huzuruna gittim. Şeyh Efendi başını aşağı indirmişti. Ben gidince başını kaldırıp; "gel ey Ebû Ali" buyurunca, selâm verip önünde diz çöktüm ve oturdum. Başımdan geçen hâlleri anlatınca Bana şöyle dedi:

- Bu işe girişin mübarek olsun. Şimdi bir dereceye erişmişsin, ama terbiye görürsen daha yüksek derecelere ulaşırsın, dedi. İçimden 'işte benim pîrim budur' diye geçirdim. Böylece onun yanında uzun bir süre kaldım ve çeşitli riyâzatlarda bulundum. Daha sonra bana kızını nikahladı. Meclis kurup halkı irşad etmem hususunda da izin verdi."

Ebû Ali Fârmedî: "Müridin şeyhine karşı dili ile saygılı olması gerektiği gibi, şeyhinin söylediklerini içinden de reddetmemesi gerekir." buyurdu ve şöyle bir olay anlattı:

"Ben şeyhim Ebû'l-Kasım Gürgânî'ye, kendisini rüyamda gördüğümü ve onun bana bazı sözler söylediğini ve benim de kendisine 'niçin böyle söylüyorsunuz?' diye itiraz ettiğimi anlattım. Şeyhim kendisine anlattığım bu rüya üzerine bir ay bana kırıldı. Sebebini sorduğumda: 'Şayet senin içinde, benim söylediklerime karşı çıkıp itiraz etme duygusu olmasa ve tam bir teslimiyet içinde bulunsan, rüyanda bana böyle mukabele etmezdin.' dedi."

Ebû Ali Fârmedî hazretleri bütün gençliğini Allah dostlarına hizmetle geçirdi. Bu mânevî yolda her geçen gün aşk ve şevki arttı, mânevî makamlar ve dereceler kat ettikçe üstadlarının izin ve müsaadeleriyle başka üstaplara hizmetle şereflendi. Yüksek hâllere, feyiz ve füyûzatlara nail olup aşkı daha da ziyadeleşince, zamanın Kutbu ve evliyanın pîri Ebû Hasan-ı Harkânî hazretlerinin sohbetlerine iştirak etmeye başladı. Onun yüksek hizmetinde ve bereketli sohbetlerinde aradığını bularak, nihâyetsiz feyizlere müstağrak oldu. Nice makamlar aşip mânevî sırlar kendisine ayan oldu.

Ebû'l-Hasan-ı Harakanî hazretlerine intisab etmekle, Sıddıkî silsileye de dahil olan Ebû Ali Farmedî hazretleri, böylece iki silsileyi Kendisinde birleştirmiş oldu.

Ebû Ali Farmedî hazretleri zamanında evliyanın önderi ve hidâyet güneşiydi. Yaşadığı asırda "Selef Mezhebi" üzerine söz sahibiydi. Huccet'ül İslâm İmâm-ı Gazâlî, kendisine kemali ciddiyetle hizmet edip, onun elinde içtihad derecesine yükselmiştir. Ebû Ali Farmedî, Nizamül-Mülk'ün makamına gelince, o büyük vezirlerin bir hürmetle ayağa kalkar ve O'nu kendi makamına oturturdu. Halbuki ulemâdan diğer zevat geldiğinde sadece ayağa kalkar ve yerini terk etmezdi.

Ebû Ali Farmedî hazretleri, Yûsuf-u Hemedânî hazretleri gibi dev bir şahsiyeti yetiştirdi ve bu mânevî emâneti kendisinden sonra ona bırakıp, hicri 478 (1085) yılında Hakk'a yürüdü.

* Mustafa Özşimşekler Hocaefendi'nin Altın Silsile isimli kitabından alınmıştır.

KEÇİBOYNUZU (HARNUP)

Keçiboynuzunun, sağlıklı ve dengeli beslenmede önemli etkisi vardır. Çok düşük oranda yağ ihtiva etmektedir, düşük kalorilidir. Kronik bir şekilde devam eden kilo alamama probleminde, yardımcı olarak kilo aldırır. Burada şuna dikkat etmelidir; keçiboynuzu, kilo vermek için yemekten önce, kilo almak için yemekten sonra yenmelidir.

Yunus ERSİN
info@herbaltedavi.com

Bir ismi de harnup olan keçiboynuzu, yabancı kaynaklarda "Yakup Peygamberin Ekmeği" adıyla anılmıştır.

Keçiboynuzu hem doyurucu, hem de besin değeri yüksek olduğundan, Yakup (*Aleyhisselâm*)'in çölde ekme yerine onu yediği rivâyet edilir.

Lokman Hekim Anadolu'nun Doğu Akdeniz taraflarında, insanların dertlerine devâ bulmak için dolaşırken, yolun sağ ve solunun keçiboynuzu ağaçlarıyla kaplı olduğunu görünce, yanındakilere; "Buranın insanların hekime ihtiyacı olmaz." dediği rivâyet edilir.

Zamanla insanlar keçiboynuzunun beslenmedeki önemini ihmal etmeye başlayıp, çeşitli hazır gıdalara yöneldi. Yaratılışa uygun beslenme geleneği ve alışkanlığı da ortadan kalkmaya başladı. Geç de olsa hatasını anlayan insanoğlu, son birkaç yıldır ata kültürümüz orga-

nik tarıma dönmeye çalışıyor...

Fabrika mamulü kristal şeker piyasaya çıkmadan önce, şeker yerine ve yapılan tatlılarda genellikle keçiboynuzu kullanılmaktaymış. Kristal şekerle birlikte bu kültür ve bu sağlıklı beslenme geleneği yok olmuştur.

Keçiboynuzu deyip geçmeyin, faydaları saymakla bitmez...

Meyveleri mayıs ayı başında büyümeye başlayan keçiboynuzu, haziran-temmuz aylarında olgunlaşıyor. Olgunlaştıktan sonra rengi yeşilden kahverengiye dönüşen keçiboynuzu, dalında kuruyuncaya kadar toplanmaz. Zirâî müdahaleye gerek kalmadan yetiştirilen keçiboynuzu, eylül ayından aralık ayı sonuna kadar hasat edilebiliyor. Ülkemizde özellikle Mersin'in Tarsus ilçesinde hasadı yapılmaktadır.

Muhtevası: Kalsiyum – potasyum – fosfor – sodyum – früktoz – glikoz – sakaroz – aminoasit – tannen – gallik asit – A, B, B2, B3, D, E vitaminleri.

Keçiboynuzu ve çekirdekleri öğütüle-

rek kahve pişirir gibi pişirilerek veya pekmez yapılarak yenilebilir. Kafein içermediği için de tansiyon problemi olanların rahatlıkla kullanabilecekleri bir bitkidir.

Faydaları:

Sağlığımız için faydaları sayılamayacak kadar çok olan keçiboynuzunun bilinen bazı faydaları şunlardır:

Zengin miktardaki potasyum, fosfor ve kalsiyum muhtevası vesilesiyle, çocuklarda zekâ ve kemik gelişimi gibi birçok fayda sağlar.

İçindeki kalsiyum sütteki kalsiyumdan 3 kat fazladır. Bu nedenle kemik erimesi rahatsızlığı olanlara, kalsiyum ihtiyaçlarının karşılanmasında çok iyi bir destekleyicidir.

Yüksek ham selüloz etkisi ile bağırsak rahatsızlıklarına ve gastrite etkilidir. Mide ve bağırsak gazlarını dışarı atarak mide şişkinliğini giderir. Bağırsak kurdu, tenya gibi bağırsak parazitlerini temizler. Mideye kuvvet verir.

Yüksek mineral ve vitamin içeriği ile de, dış ve dış etleri üzerinde çok olumlu etkileri vardır. İçindeki E vitamini sayesinde; öksürüğe, gribe iyi gelir ve kandaki alyuvarların sağlıklı gelişimi ve çoğalmasında fayda sağlar.

Yüksek doğal şekerler, zengin vitamin ve mineral içeriği dolayısıyla doğal kuvvet ve besin kaynağıdır. Keçiboynuzu, her yaştaki insanın günlük vitamin ihtiyacı için yeterlidir.

Yüksek sodyum ve potasyum içeriği sayesinde tansiyon, karaciğer ve akciğer rahatsızlıklarında vücuda yardımcı olur. Kanı, zehirli maddelerden temizler. Kalp rahatsızlıklarında doğal destekleyici bir üründür, kalp çarpıntısını önler.

Keçiboynuzunda kolesterol bulunmadığı gibi aynı zamanda kolesterol düzenleyicidir.

Çalışma ortamlarından dolayı ağır-metallere maruz kalanlar, ya da elektromanyetik kirlilikten dolayı radyasyona maruz kalanlar, ya da ağır sanayi bölgesinde yaşayanlar veya yiyecekler aracılığıyla radyasyona maruz kalanlar, keçiboynuzu kullanmaya önem vermelidir. Çünkü keçiboynuzu vücuttan ağır-metallerin ve radyasyonun atılmasında oldukça etkilidir.

İyi huylu prostat büyümesi şikâyeti olanların, zaman zaman keçiboynuzunu çiğ olarak yemeleri çok faydalıdır. Çünkü keçiboynuzu, iyi huylu prostat büyümesine neden olduğu bilinen enzimin, çalışma hızını düşüren beş tane etkin maddeye sahiptir. İdrar yapma zorluğu, idrar kesesini tam boşaltamama, sık sık idrara çıkma isteği, geceleri birden fazla idrara kalkma gibi sorunlar, iyi huylu prostat büyümesinin neden olduğu şikâyetlerdir.

Keçiboynuzunun içerdiği gallik asit, insan sağlığı üzerinde çok yönlü özellikleri vardır, bu özelliklerinden bazıları şöyledir:

Ağrı kesici özelliği vardır. Alerjiye, bronşite, kansere karşı faydalıdır. Karaciğeri toksinden arındırır. Mikrop, bakteri ve serbest radikalleri yok edici antiseptik özelliği vardır. Bağışıklık sistemini güçlendiricidir. Kansere karşı koruyucudur. Bronş genişleticidir. Çocuk felcine karşı koruyucudur.

Kurutulmuş keçiboynuzu çiğ olarak yendiğinde ishali önler. Keçiboynuzu yiyenlerin sindirim sistemleri düzenli çalışır.

Keçiboynuzu ile zayıflama ve sağlıklı beslenme: Keçiboynuzunun, sağlıklı ve dengeli beslenmede önemli etkisi vardır. Çok düşük oranda yağ ihtiva etmektedir, düşük kalorilidir. Öğünlerden bir saat önce 2-3 tane olgun keçiboynuzu çiğ olarak ağızda uzun uzun çiğnenip de yutulduğu takdirde, insanda tokluk hissi oluşur ve yemeğe oturduğumuz sırada da almış olduğumuz besinlerdeki fazlalık yağ, şeker ve proteinin enzimlerle parçalanmasını önlediği için, vücut tarafından emilmesine engel olup kilo almayı mani olur.

Zayıflamak isteyenler ve şeker hastaları, şekerlilere ve tatlılara pek yaklaşmamalı. Eğer tatlıya karşı iştah ve ihtiyaç duyuluyorsa, bu boşluk altı-yedi tane keçiboynuzu yemek suretiyle doldurulabilir. Böylece tatlıya duyulan iştah giderilir, kilo da yapmaz, kan şekeri de yükselmez. Şeker hastaları çekinmeden günde 5-6 adet olgunlaşmış keçiboynuzu (kahverengi-siyah) çiğ olarak yiyebilir, çünkü keçiboynuzu früktoz, glikoz ve sakaroz gibi şeker çeşitlerini bol miktarda ihtiva ettiği halde, içinde şeker dengeleyici etkin maddeler olduğu için çiğ olarak tüketildiğinde veya haşlama suyu içildiğinde kan şekeri yükseltmiyor. Keçiboynuzu pekmezi hazırlanırken, şeker dengeleyici etkin maddeler sıcak ortamda büyük ölçüde yok olduğundan, keçiboynuzu pekmezi kan şekeri yükseltmektedir.

Akdeniz anemisi (talasemi - bir tür "kansızlık" has-

talığı)ında kronik bir şekilde devam eden kilo alamama probleminde, yardımcı olarak kilo aldırır. Burada şuna dikkat etmek gerekir; keçiboynuzu, kilo vermek için yemekten önce yenilir, fakat kilo almak için yemekten sonra yenmelidir.

Bazı üsare (sağılmış özsu) çeşitleri ve faydalı olduğu hastalıklar şöyledir:

Aktarlarda işlenmemiş haldeki keçiboynuzunu bulmak mümkündür. Hem daha ucuz hem de çok daha etkilidir. Aktarlardan keçiboynuzunu alırken dikkat etmeniz gereken husus; kırılmamış, ezilmemiş ve parçalanmamış bütün halde olmasına dikkat etmeliyiz. Üsare amaçlı kullanılacak keçiboynuzunun pekmezi veya çiğ olarak tüketilmesi uygun değildir. Doğru olan, hastalığın ve şikâyetlerin durumuna göre önerilen üsareyi dönem dönem tekrar etmektir.

Birçok kişi, pekmezinde de aynı şifa gücü vardır diyerek, keçiboynuzu üsarelerini pekmezi ile yapmaktadır. Bu düşünce doğru değildir. Keçiboynuzu pekmezi belirtmiş olduğumuz rahatsızlıklara karşı en fazla %20 oranında etkilidir. Keçiboynuzundan pekmez yaparken uzun müddet kaynatıldığı için, içindeki birçok etkin madde özelliğini kaybetmekte veya şifaya sebep olan özellikleri önemli ölçüde zayıflamaktadır. Bu nedenle, keçiboynuzu üsarelerinden başarılı sonuç alabilmek için, onun tabii halini kullanmak gerekir. Keçiboynuzunu suda haşlarken kesinlikle on dakikadan fazla haşlamamak gerekir. On dakikanın üzerindeki haşlama süresinde kan şekerini yükseltme riski başlar.

Astım, alerjik astım, genel nefes darlığı, alerjik nefes darlığı ve soğuk alerjisi durumunda uygulanan üsare:

Keçiboynuzunun en önemli özelliği nefes darlığına karşı oldukça etkili olmasıdır. Keçiboynuzundaki nefes darlığına karşı etkili olan "gallik asit" hemen hemen başka hiçbir bitkide bulunmamaktadır. Bu madde aynı zamanda bazı alerjik astım rahatsızlıklarında öylesine etkilidir ki; derhal sonuç almak mümkün olabilmektedir. Ayrıca alerjinin sebep olduğu nefes darlığı problemlerinde büyük bir başarıyla uygulanabilir.

Kortizon tedavisinden başka çare bulamayan, alerjik nefes darlığı çeken ve yılın belli mevsimlerinde öksürük krizi geçiren birçok insan, keçiboynuzunu kullanmaya başladıktan hemen sonra rahatlamaya başlamıştır. Guatr rahatsızlığından dolayı nefes darlığı çekenlerde de olumlu sonuçlar görülmüştür.

Hazırlanışı: Orta büyüklükteki keçiboynuzundan 6-7 tanesini önce soğuk su ile yıkayın. Sonra bunları

küçük küçük (3-4 cm uzunluğunda) kırın. Emaye tencerede veya toprak kapta yarım litreye yakın su kaynatın. Suyu hafif ateşte alın, taneleri ilave edip tencerenin kapağını kapatın 7-8 dakika kaynatın. Soğuduktan sonra taneleri tahta kaşıkla çıkarın, metal kaşık kullanmayın. Suyu cam şişeye doldurun. Bu üsare buzdolabında en fazla üç gün muhafaza edebilirsiniz.

Üsareyi her gün sabah kahvaltısı arasında ve akşam yemeğinden önce bir çay bardağı için. Hiç ara vermeden 20 gün bu uygulamaya devam edin. Bunun için her üç günde bir üsareden taze olarak hazırlamanız gerekir. Yirmi gün tamamlandıktan sonra aynı şekilde hiç ara vermeden 15 gün devam edin. On beş günlük üsareyi uygularken bir çay bardağı üsare içine, bir küçük çay kaşığı bal katın, sabah kahvaltınız arasında ve akşam yemeğinden önce birer çay bardağı için. Bu üsareyi uygularken kahvaltıda ayrıca bal yemeyin. Daha güçlü olur diye bir çay kaşığından daha fazla bal ilave etmeyin.

Bu üsare, nefes darlığı çeken 5 ile 12 yaş arasındaki çocuklara uygulanırken, sadece sabahları kahvaltı arasında bir çay bardağı içilecek, akşam yemeklerinde içilmeyecektir.

Akciğer kanserine yakalanma tehlikesi olanlarda önleyici tedavi maksatlı üsare:

Keçiboynuzu, insanlığın korkulu rüyası akciğer kanserini %90 oranında önleme özelliğine sahiptir. Özellikle de sigara içen insanlarda akciğer kanserine yakalanma tehlikesi çok yüksektir. Keçiboynuzu, akciğer kanserini önlemede kullanılan mükemmel bir meyvedir. Ancak, akciğer kanserine yakalanmış olanlar için tedavi özelliği çok zayıftır. Bir bitkinin hastalığı önlemede kullanılması ile, tedavi de kullanılması birbirlerinden farklı şeydir.

Keçiboynuzunun akciğer kanserini tedavi etmedeki etkisini artırmak için kırmızı turpla takviye edilir.

Hazırlanışı: Orta büyüklükteki keçiboynuzundan 6-7 tanesini önce soğuk su ile yıkayın. Sonra bunları küçük küçük (3-4 cm uzunluğunda) kırın. Emaye tencerede veya toprak kapta 600-650 ml (yarım litreden biraz fazla) su kaynatın. Suyu hafif ateşte alın, taneleri ilave edip tencerenin kapağını kapatın 4 dakika kaynatın. Sonra ateşin üzerinden alıp 20 dakika demlenmeye bırakın. Soğuduktan sonra taneleri tahta kaşıkla çıkarın, metal kaşık kullanmayın. Suyu cam şişeye doldurun. Bu üsareyi buzdolabında muhafaza edin. Her ay 4 gün, sabah ve akşam birer çay bardağı için.

Akciğer ödemeine karşı üsare:

Akciğerde oluşan ödemi uzaklaştırmada, keçiboy-

nuzu üsaresi mükemmel bir takviyedir. Bu üsare, akciğere yönelik olarak ödemi uzaklaştırmakta farklı bir özelliğe sahiptir. Diğer organ ve dokulardaki ödemi uzaklaştırmada bu kadar faydalı değildir. Nefes darlığına da faydalıdır, göğsü yumuşatır, bronşları açar, balgam söktürür. Sigara içenler keçiboynuzuna başladıktan bir iki gün sonra nasıl balgam çıkardıklarını hayretle fark edeceklerdir.

Hazırlanışı: Orta büyüklükteki keçiboynuzundan 6-7 tanesini önce soğuk su ile yıkayın. Sonra bunları küçük küçük (3-4 cm uzunluğunda) kırın. Emaye tencerede veya toprak kapta yarım litreye yakın su kaynatın. Suyu hafif ateşte alın, taneleri ilave edip tencerenin kapağını kapatın 6 dakika kaynatın. Sonra ateşin üzerinden alıp 15 dakika demlenmeye bırakın. Soğuduktan sonra taneleri tahta kaşıkla çıkarın, metal kaşık kullanmayın. Suyu cam şişeye doldurun. Bu üsarenin üçte birini sabah aç karnına, üçte birini öğlen aç karnına, üçte birini de akşam yatmadan önce için. Bu uygulamaya bir hafta boyunca her gün devam edin. İkinci haftadan itibaren haftada dört gün bu üsareyi yapıp uygulayın. Ve böylece ödem tamamen bitene kadar uygulamaya devam edin.

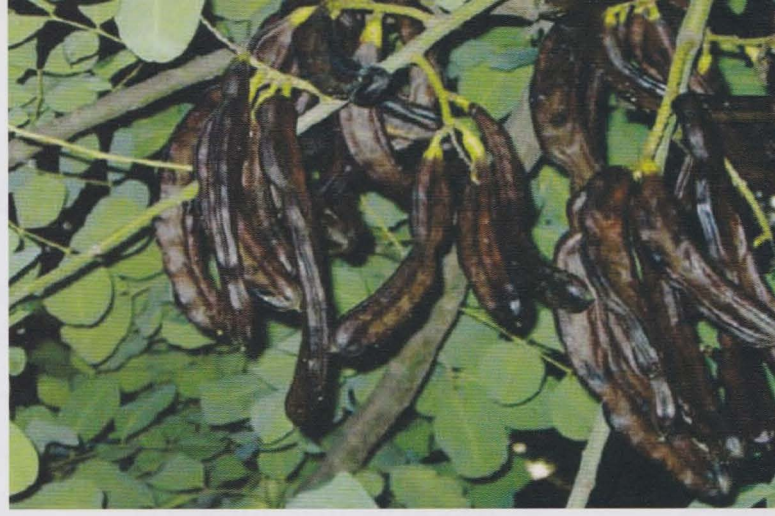
Hareketli sperm sayısını ve kalitesini artırıcı ve erkeklerdeki iktidarsızlığa karşı uygulanan üsare:

Keçiboynuzu aynı zamanda sperm sayısını artıran özelliğe de sahiptir. Canlı sperm sayısı az olan ve az sperm sayısından dolayı çocuğu olmama riski yüksek kişilerin kullanmasında büyük fayda vardır.

İktidarsızlığın da çözümü keçiboynuzudur. İktidarsızlık çeken erkeklerin hiç çekinmeden kullanabilecekleri keçiboynuzu üsaresi, iktidarsızlığa karşı mükemmel bir çözümdür ve herhangi bir yan tesiri de yoktur. İktidarsızlığa karşı eczanelerde satılan ilaçlarla mukayese kabul etmeyecek özellikleri vardır. O ilaçların birçok yan tesiri vardır, özellikle kalp rahatsızlığı olanların kullanmaması gerekir.

Keçiboynuzu üsaresi erkeklerin iktidarsızlığına karşı bir gecelik çözümler yerine, tedavi edici ve kalıcı çözüme kavuşturur. Keçiboynuzu üsaresi uygulanmaya başladıktan 4-5 gün sonra etkisini göstermeye başlar. Eğer uzun zamandan beri iktidarsızlık çekiliyorsa bir haftadan itibaren etkisini göstermeye başlar.

Hazırlanışı: Orta büyüklükteki keçiboynuzundan 6-7 tanesini önce soğuk su ile yıkayın. Sonra bunları küçük küçük (3-4 cm uzunluğunda) kırın. Emaye tencerede veya toprak kapta yarım litre su kaynatın. Suyu hafif ateşte alın, taneleri ilave edip tencerenin kapağını kapatın 3 dakika kaynatın. Sonra ateşin üzerinden alıp

20 dakika demlenmeye bırakın. Soğuduktan sonra taneleri tahta kaşıkla çıkarın, metal kaşık kullanmayın. Suyu cam şişeye doldurun. Bu üsarenin yarısını sabah aç karna, diğer yarısını da akşam yatmadan önce için. Bu uygulamaya bir hafta boyunca her gün devam edin. Bir haftadan sonra sadece akşam yatmadan önce bir su bardağı için ve bu uygulamayı 3 ay boyunca her gün devam ettirin. Daha sonraki aylarda isteğe göre uygulamayı devam ettirebilirsiniz.

Keçiboynuzunun Yan Etkileri: Her hangi bir yan etkisi yoktur. Fazla miktarda yendiği takdirde taze meyveler ishal, kuru meyveler ise kabızlık yapar.

Daha çabuk sonuç alırım diye kesinlikle abartarak kullanmayın. Uygulama sürelerine ve miktarlarına mutlaka uyun.

Aslında hiçbir şeyin şifa verme gücü yoktur, fakat Allah kâinata koyduğu kanunlarla cansız maddelere şifa verme özelliği bahşetmiş ve "Yiyin için fakat israf etmeyin." (A'râf: 31) buyurarak, her şeyde sınırlara uymak gerektiğini de ifade etmiştir. O sınırları da, ilim verilmiş ehil kişilerden öğrenmek gerekir.

Allah'ı tanıyıp da, O'nun kâinata koyduğu kanunları tanımamak olmaz. Allah'ın kanunlarına muhalefet eden, kendine de çevresine de zarar verir. Mesela; demir, insan vücudu için hayatî önem taşıyan bir elementtir. Demirin eksikliği de, fazlalığı da insan vücudu için zararlıdır. Bazı insanlar, vitaminler çok faydalı diye onları ölçsüz kullanır, fazlasının insan vücuduna zarar vermediğini zanneder. Unutmamak gerekir ki; vitaminler sağlığımız açısından hayatî derecede lüzumlu iken, fazlası da vücudumuza zarar verir.

Hekime gitmeden ve hastalığınızın ne olduğuna dair teşhis koydurmadan, kendi kendimize bitkiyle tedaviye kalkışmamalıyız. Kullanacağımız bitkiye karşı alerjimizin olup olmadığını öğrenmeliyiz. Uzman kişinin tavsiye ettiği bitkileri ve ilaçları da belirtilen ölçüde kullanmak gerekir. Fazla kullanarak daha çabuk sağlığımıza kavuşurum diye düşünmek yanlıştır.

“SİN” “ŞİN” A GİRİNCE KABRİM ZÂHİR OLUR

Mustafa Ramazan BURSEVİ
bilgi@arifandergisi.com

Büyük velilerden biri olan, kalbi ilâhî hakikatlerle dolu ve Mevlâ'nın ilhamıyla gelecekte meydana gelecek pek çok hadiseyi haber veren Şeyh-i Ekber Muhiddin İbn-i Arabî hazretleri, Endülüs'te doğdu ve bir süre daha orada kaldıktan sonra seyahate çıktı. Şam, Bağdat ve Mekke'ye giderek orada bulunan tanınmış âlim ve şeyhlerle görüştü.

Yaşadığı mânevî bir hâl ve makam gereği “Vahdeti vücut” nazariyesine kâil olan Muhiddin İbn-i Arabî hazretlerinin hatalı keşif ve beyanlarını, ikinci bin yılının müceddidi olan İmamı Rabbani hazretleri tashih etmiş ve doğrularını izah etmiştir. (Allâh-ü Teâlâ ehlullahın cümlesinden razı olsun.)

Muhiddin İbn-i Arabî hazretleri, bir keresinde yüksek bir tepeye çıkıp ayağını yere vurarak “Sizin taptığınız, benim ayağımın altındadır.” diye bağırmaya başladı. Bunun üzerine oraya toplanan halk ve o beldenin eşrafından olan kimseler, maalesef bu sözün ne manaya geldiğini anlayamadılar. Kelâmın zâhirine bakarak, bunun küfrü gerektiren bir söz olduğuna hükmettiler.

Zamanın ulemâsı da “Biz zâhire göre hükmederiz” kaidesinde, bu sözün zâhirine baktılar ve Muhiddin İbn-i Arabî hazretlerinin küfrüne kâil oldular.

Şöyle ki; bizim taptığımız Allah'tır. Muhiddin Arabî'de: “Sizin taptığınız ayağımın altın-

dadır.” dediğine göre, -hâşâ- “İlâhınız ayağımın altındadır.” demek istediğini zannettiler ve idam edilmesine karar verdiler.

Meselenin gerçek mahiyetini bilmeyen Şam halkı, onun aleyhinde yayılan söylentilerin ve hakkında verilen idam kararının etkisinde kaldıklarından, ayrıca onun mânevî büyüklüğünü de idrak edemediklerinden dolayı, onun kabrinin bile yerinin belli olmamasını ve unutulup gitmesini istediler. Ve onun nâşını kimsenin bilmediği bir yere defnettiler.

Muhiddin Arabî hazretleri daha bu olaylar olmadan evvel, henüz hayatta iken, Şam halkının kendisini anlayamadığını ve kabrinin ziyaret edilmemesi için yerini gizleyeceklerini keşfen bildi. Kendisinden yüzlerce sene sonra ortaya çıkacak olan pek çok olayı, keşif ve kerâmet yoluyla haber verdiği gibi, insanlar her ne kadar gizleseler de, bir gün kabrinin meydana çıkarılacağını haber verdi. Bunu “Şeceret-ün-Nu'mâniyye fî Devlet-il-Osmâniyye” isimli eserinde şu meşhur sözlerle haber verdi: “**İzâ dehalé's-Sîn, ile's-Şin. Zahara kabrî Muhiddîn.**” Yani “Sin” “Şin” a girince, Muhiddin'in kabri meydana çıkar.

Ve gerçekten de onun mübarek nâşını defnettiler ve kabrini herkesten gizlediler. Dolayısıyla kabrini pek bilen olmadığı için, ziyaret etmek isteyenlerde maalesef ziyaret edemediler.

Bu durum Osmanlı sultanlarından evliyullahı çok seven Yavuz Sultan Selim Han zamanına kadar devam etti.

Muhiddin Arabî hazretlerinden takriben üç asır sonra: “**Padişahı âlem olmak bir kuru**

dâvâ imiş, Bir mürşide bende olmak her şeyden âlâ imiş” sözüyle, bir mürşide uymanın ehemmiyetini ve Allah dostlarının kıymetini en güzel biçimde ifade eden Yavuz Sultan Selim Han, Şam’ı fethederek Osmanlı topraklarına dahil etti. Ve Muhiddin Arabî hazretlerinin kabri şerifinin nerede olduğunu sordu. Evvelce tek tük bilenler varsa da, onlar da çoktan vefat etmişlerdi, berhayat olanlardan ise hiç kimse kabrinin yerini bilmiyordu.

Sultan Selim Han, Muhiddin Arabî’nin “Şeceret-ün-Nu’mâniyye fî Devlet-il-Osmâniyye” isimli eserinde geçen “Sin, Şın’a girince, Muhiddîn’in kabri meydana çıkar.” sözüne binaen, ısrarla onun kabrini sorup soruşturdu, kabrin bulunması için araştırılmasını emir buyurdu. “En ufak bir iz veya bir işarete rastlansa, hemen bakılıp araştırılsın” diye ferman çıkarttı. Nihayet dağda koyun sürülerini otlatmakta olan bir çoban şöyle bir haber getirdi.

- Onun kabrinin nerede olduğunu bilmiyorum, lâkin dikkatimi çeken bir hususu sizlere haber vermek istedim. Devamlı koyunlarımı otlattığım merada bir yer var ki, sürüde bulunan o kadar hayvandan hiç birisi ne oradan ot yiyor, ne de oraya basıyorlar. Oranın otları her sene baharda kendi halinde büyüyor ve zamanı gelince de kuruyup gidiyor.

Çobanın verdiği bu haber üzerine Sultan Selim Han derhal orayı kazdırdı. Biraz kazdıklarında ne görsünler, Muhiddin İbn-i Arabî hazretlerinin mübarek nâşî, sanki daha yeni defnedilmiş gibi taptaze, pırıl pırıl, hiç çürümeden olduğu gibi duruyor. Sultan Selim Han hemen O büyük velinin nâşını çıkarttırıp orayı temizletti, kabrin üzerine de güzel bir türbe yaptırdı. Ve o mübareği tekrar oraya defnettirdi. Bu türbenin yanına da bir câmi ve imâret yaptırdı, bundan böyle orayı herkesin ziyaretine açtı.

Böylece Muhiddin Arabî’nin asırlar öncesin-

den verdiği haber gerçekleşmiş “Sin” “Şın”a girince, Kabri meydana çıkmıştı. “Sin” den maksad Sultan Selim, “Şın”dan maksad Şam olduğu anlaşılmıştı.

Tabi asırlar önce vefat etmiş bir zâtın cesedinin çürümemesi, olduğu gibi taptaze kalması hiç şüphesiz onun büyük bir veli ve Allah dostlarından olduğuna delalet etmekteydi. Peki böylesine büyük bir Allah dostunun “Sizin taptığınız, benim ayağımın altındadır” diyerek

(Hâşâ) Allah’ı kastetmesi mümkün müydü? Dolayısıyla onun bu sözünü tevil etmek ve bu sözde bir hikmet aramak gerekiyordu.

Sultan Selim işte bu meseleyi de açığa çıkarmak için, Muhiddin İbn-i Arabî’nin bu sözü nerede söylediğini araştırdı. Nihayet o yeride buldurdu ve kazmalarını emretti. Başladılar Muhiddin Arabî hazretleri’nin ayağını vurduğu yeri kazmaya...

Bütün şehir halkı toplanmış merakla ne olacağına ve oradan ne çıkacağına bakıyordu. Kazı çalışması tamamlanınca bir de baktılar ki, kazılan yerden içi çil çil altın dolu büyük bir küp çıktı.

Böylece bu meselede anlaşılmış oldu. Demek ki Muhiddîn-i Arabî hazretleri; Şam’da kalbi para sevgisiyle dolu, yaptıkları her işi ve ameli Allah için değil, sırf menfaat ve çıkar için yapanlara, “Siz Allah’a tapıyorsunuz diyorsunuz, ama yaptığınızı Allah için değil para ve altın için yapıyorsunuz. Dolayısıyla Allah’a değil altına tapıyorsunuz.” Sizin o taptığınızda benim ayağımın altındadır.” buyurarak, hem onlara vaaz etmiş, hem de hazinenin yerini işaret etmişti. Fakat o zaman maalesef Onu anlayamamışlardı.

Şeyhu’l-Ekber Muhiddin İbn-i Arabî hazretlerinin kabri Şam’da olup, dünyanın her tarafından gelen ziyaretçilerle dolup taşmaktadır.